

CLEARINGHOUSE – RESEARCH SERIES
2019 NUMBER 33

Empirisk dagtilbudsforskning for 0-6-årige i de skandinaviske lande. Forskningskortlægning og -vurdering for året 2017

Teknisk rapport fra Dansk Clearinghouse for Uddannelsesforskning

DPU - Danmarks institut for Pædagogik og Uddannelse
Dansk Clearinghouse for Uddannelsesforskning

Empirisk dagtilbudsforskning for 0-6-årige i de skandinaviske lande. Forskningskortlægning og -vurdering for året 2017

Clearinghouse-forskningsserien
2019, nr. 33

Teknisk rapport fra Dansk Clearinghouse for Uddannelsesforskning

AARHUS
UNIVERSITET

DPU - DANMARKS INSTITUT FOR PÆDAGOGIK OG UDDANNELSE
DANSK CLEARINGHOUSE FOR UDDANNELSESFORSKNING

Dansk Clearinghouse for Uddannelsesforskning er en del af Danmarks institut for Pædagogik og Uddannelse, Aarhus Universitet

Titel	Empirisk dagtilbudsforskning for 0-6-årige i de skandinaviske lande. Forskningskortlægning og -vurdering for året 2017
Copyright	© 2019 by Danish Clearinghouse for Educational Research
ISBN	978-87-7684-571-1 (elektronisk udgave)
ISSN	1904-5255
Clearinghouse	Anja Bondebjerg Lana Jusufbegovic Lars Qvortrup Stinna Vestergaard
Ekstern reviewgruppe	Professor Camilla Björklund, Göteborgs universitet, Sverige Professor emeritus Inge Johansson, Stockholms universitet, Sverige Docent Hanna Palmér, Linnéuniversitetet, Sverige Lektor Jan Thorhauge Frederiksen, Københavns Universitet, Danmark Lektor Jakob Ditlev Bøje, Syddansk Universitet, Danmark Forsker Lars Gulbrandsen, Velferdsforskningsinstituttet NOVA, Oslo Metropolitan University, Norge Professor Thomas Moser, Universitetet i Sørøst-Norge, Norge Professor Ellen Beate Hansen Sandseter, Dronning Mauds Minne Høgskole for Barnehagelærerutdanning, Norge
Publikationsmåned og år	Januar 2019
Finansiel støtte	Danmarks Evalueringsinstitut, Skolverket og Utdanningsdirektoratet
Denne rapport citeres som	Dansk Clearinghouse for Uddannelsesforskning (2019). <i>Empirisk dagtilbudsforskning for 0-6-årige i de skandinaviske lande. Forskningskortlægning og -vurdering for året 2017</i> København: Dansk Clearinghouse for Uddannelsesforskning, DPU, Aarhus Universitet
Kontaktadresse	Dansk Clearinghouse for Uddannelsesforskning DPU, Aarhus Universitet Tuborgvej 164 2400 København NV

Forord

Siden 2006 er skandinavisk, empirisk dagtilbudsforskning hvert år blevet kortlagt og vurderet. Kortlægningerne er udarbejdet af Dansk Clearinghouse for Uddannelsesforskning (DCU) med undtagelse af årene 2013 og 2014, hvor SFI (der nu er fusioneret med KORA til VIVE) varetog opgaven. Det betyder, at denne forskningskortlægning og -vurdering af skandinavisk dagtilbudsforskning for 0-6-årige er nummer 12 i rækken.

Formålet med rapporterne er at øge kendskabet til og anvendelsen af skandinavisk, empirisk dagtilbudsforskning. Desuden har man kunnet følge udviklingen af dagtilbudsforskningen fra år til år. Årets kortlægning adskiller sig dog fra tidligere års kortlægninger, idet evalueringer, søgs- og udviklingsarbejder og kapitler fra antologier på grund af kortlægningens rammebetingelser ikke indgår. Det betyder, at udviklingen over årene ikke på samme måde som hidtil kan følges med årets kortlægning.

Som sædvanlig har projektet været gennemført i tre hovedfaser: 1) systematisk søgning i relevante databaser og pædagogiske tidsskrifter med det formål at finde skandinavisk, empirisk dagtilbudsforskning publiceret i året 2017, 2) sortering af referencer med henblik på at sikre, at kun forskning, der opfyldte projektets formelle inklusionskriterier, blev inkluderet og 3) kodning og vurdering af studierne. I denne tredje fase har en ekstern reviewgruppe parallelt med DCU's medarbejdere vurderet de inkluderede studier i årets forskningskortlægning. Det vil sige, at alle relevante studier er vurderet af mindst én person fra reviewgruppen og én person fra DCU.

Selv om det med årets oversigt er blevet vanskeligt at sammenligne med tidligere år, er der alligevel masser af spændende information i oversigten. Jeg har selv hæftet mig ved følgende:

- 79 % af de inkluderede studier er kvalitative, mens studier, som anvender kvantitative metoder eller mixed methods står for mindre andele, henholdsvis 14 % og 7 %. Med det allerede anførte forbehold kan man notere, at en større andel af de inkluderede studier end sidste år er baseret på kvalitative metoder
- Mere end halvdelen af de inkluderede studier er publiceret på engelsk. Andelen fordeles sig dog forskelligt på de tre skandinaviske lande
- De to dominerende forskningsdesigns er holdningsundersøgelser (såkaldte "view studies") og etnografiske studier
- De to dominerende dataindsamlingsmetoder er interviews (hvor én forsker/observatør interviewer én informant) og observationer
- 88 % af studierne er beskrivende i deres sigte, mens 5 % karakteriseres som "what works" studier, der undersøger effekter af en given indsats
- Et flertal af studierne omhandler praktikere, dvs. forskellige kategorier af ansatte, men også børn i forskellige aldersgrupper spiller en stor rolle

Men læs selv rapporten: Bag tal og statistikker gemmer der sig masser af spændende viden, som afføder endnu flere vigtige spørgsmål.

Jeg vil gerne takke den eksterne reviewgruppe for deres store indsats i forhold til at kvalitetsvurdere studierne. Gruppen består af følgende skandinaviske forskere på dagtilbudsområdet:

Professor Camilla Björklund, professor emeritus Inge Johansson, docent Hanna Palmér, lektor Jan Thorhauge Frederiksen, lektor Jakob Ditlev Bøje, forsker Lars Gulbrandsen, professor Thomas Moser og professor Ellen Beate Hansen Sandseter.

Dansk Clearinghouse for Uddannelsesforskning har udarbejdet kortlægningen for Danmarks Evalueringsinstitut, og projektet er økonomisk støttet af Danmarks Evalueringsinstitut, Uddannelsesdirektoratet i Norge og Skolverket i Sverige. For dette vil vi gerne sige tak.

Lars Qvortrup

Professor & leder af Nationalt Center for Skoleforskning (NCS), DPU, Aarhus Universitet.
København, januar 2019

Indhold

Forord.....	4
1 Sammenfatning.....	8
1.1 Forskningskortlægningens formål og anvendelse.....	8
1.2 Forskningskortlægningens metodiske fremgangsmåde.....	8
1.3 Resultater af årets kortlægning.....	9
2 Introduktion	10
2.1 Baggrund	10
2.2 Overordnet formål	10
2.3 Reviewgruppe.....	11
2.4 Læsevejledning og bilagsoversigt.....	11
3 Forskningskortlægningens metodiske grundlag.....	13
3.1 Kortlægningens design og gennemførelse.....	13
3.2 Kortlægningens begrebsmæssige retningslinjer.....	13
3.3 Samlet oversigt over reviewprocessen.....	15
3.4 Søgeproces	16
3.5 Screeningsproces	18
3.6 Kodning, dataudtræk og vurdering af studier	20
4 Karakteristik af dagtilbudsforskningen i 2017	23
4.1 Almen karakteristik af dagtilbudsforskningen i 2017	23
4.2 Karakteristik af forskningens metoder.....	25
4.3 Karakteristik af forskningens indhold.....	27
4.4 Vurdering af forskningskvalitet i dagtilbudsforskningen i 2017	32
5 Bilag	36
5.1 Dagtilbudsforskningen 2017. Fordelinger særligt for studier af middel og høj forskningskvalitet.	36
5.2 Dagtilbudsforskningen 2017. Fordelinger særligt for studier af middel og høj forskningskvalitet for land.	43
5.2.1 Danmark (i alt ni studier).....	43
5.2.2 Norge (i alt 32 studier).....	49
5.2.3 Sverige (i alt 37 studier).....	56
5.3 Dagtilbudsforskningen 2017. Fordelinger særligt for studier af lav forskningskvalitet.	63
5.4 Afsøgte databaser og søgestrengene.....	69

5.5	Spørgeramme	72
5.6	Liste over tabeller og figurer.....	78
5.7	Liste over inkluderede forskningspublikationer fra 2017	82

1 Sammenfatning

1.1 Forskningskortlægningens formål og anvendelse

Siden 2006 er skandinavisk, empirisk dagtilbudsforskning hvert år blevet kortlagt og vurderet. Kortlægningerne er udarbejdet af Dansk Clearinghouse for Uddannelsesforskning (DCU) med undtagelse af årene 2013 og 2014, hvor SFI (nu fusioneret med KORA til VIVE) varetog opgaven.

Denne rapport er en forskningskortlægning af skandinavisk, empirisk forskning på dagtilbudsområdet for de 0-6-årige, som er publiceret i 2017. 11 tidligere kortlægninger har behandlet forskningen fra 2006-2016. Kortlægningen er udført af Dansk Clearinghouse for Uddannelsesforskning (DCU) som et samarbejdsprojekt med Danmarks Evalueringsinstitut (EVA). Projektet støttes endvidere af Utdanningsdirektoratet i Norge og Skolverket i Sverige.

Formålet med denne rapport er at øge kendskabet til og anvendelsen af skandinavisk, empirisk dagtilbudsforskning. Resultaterne af den gennemførte forskningskortlægning anvendes blandt andet som baggrundsdata i Nordic Base of Early Childhood Education and Care (NB-ECEC), ligesom den kortlagte forskning danner grundlag for udarbejdelsen af EVA's årlige temahæfter om dagtilbud for 0-6-årige og magasinet Vetuva, som udgives af Utdanningsdirektoratet.

1.2 Forskningskortlægningens metodiske fremgangsmåde

Overordnet følger årets kortlægning de metodiske retningslinjer for de tidligere udgivelser i serien af kortlægninger af skandinavisk, empirisk dagtilbudsforskning. For året 2017 har det dog været nødvendigt at ændre og stramme kortlægningens inklusionskriterier sammenlignet med tidligere års kortlægninger. Det betyder, at bl.a. evalueringer, forsøgs- og udviklingsarbejder og kapitler fra antologier ikke indgår i dette års kortlægning.

Overordnet har projektet tre hovedfaser: 1) systematisk søgning, 2) sortering af referencer og 3) kodning og vurdering af studierne. Den systematiske søgning blev foretaget i relevante databaser og pædagogiske tidsskrifter med det formål at finde skandinavisk, empirisk dagtilbudsforskning publiceret i året 2017. Derefter blev de fundne referencer sorteret for at sikre, at kun relevant forskning, der opfyldte projektets inklusionskriterier, blev inkluderet. Til slut blev den relevante forskning kodet og vurderet. I sidstnævnte fase har en ekstern reviewgruppe parallelt med DCU's medarbejdere vurderet de inkluderede studier i årets forskningskortlægning. Det vil sige, at alle relevante studier er vurderet af mindst én person fra reviewgruppen og én person fra DCU. Efterfølgende er der blevet udarbejdet forskningsresuméer for de studier, som blev vurderet til at være af høj eller middel forskningskvalitet. Disse forskningsresuméer indgår i Nordic Base of Early Childhood Education and Care (NB-ECEC). Hele arbejdsprocessen fra søgning til vurdering af studier er gennemført med softwareværktøjet EPPI-Reviewer, som er udviklet af EPPI-Centre ved Institute of Education, University of London.

1.3 Resultater af årets kortlægning

Der blev i året 2017 fundet i alt 121 skandinaviske, empiriske studier om dagtilbud for 0-6-årige. Af disse 121 studier inddrager 54 data fra Sverige, 48 inddrager data fra Norge, og endelig inddrager 22 studier data fra Danmark. I tillæg til de skandinaviske data inddrager fire studier data fra andre OECD-lande.

I 2017 står de kvalitative studier for 79 % af det samlede antal inkluderede studier, mens studier, som anvender kvantitative metoder eller *mixed methods* står for mindre andele, henholdsvis 14 % og 7 %.

Med hensyn til brugen af specifikke forskningsdesign skal det bemærkes, at mange af studierne i årets kortlægning anvender mere end et design, ligesom der anvendes mange forskellige typer af design. Det samme gør sig gældende for studierne dataindsamlingsmetoder, hvor én-til-én-interview forekommer hyppigst efterfulgt af observation. Det mest anvendte forskningsdesign er holdningsundersøgelse ("*view study*"), mens også etnografiske studier fylder meget i årets forskning. Endvidere ses en del studier, som anvender design med aktionsforskning og casestudier.

Årets empiriske studier om dagtilbud omhandler hyppigst praktikere (såsom pædagoger og pædagogmedhjælpere), som også er den hyppigste informantgruppe. Ser man på, hvilke emner der behandles i årets forskning, finder man en stor spredning. Dog er der flest studier med et overordnet fokus på *Undervisning og læring* efterfulgt af studier, der omhandler *Pædagogiske praksisser*. Der er desuden flere studier med et overordnet fokus på *Evaluering og vurdering*, ligesom *Barnets perspektiv* også fylder i årets empiriske forskning om dagtilbud.

Vender man sig mod fordelingen af vurderet forskningskvalitet i årets skandinaviske, empiriske dagtilbudsforskning, ses det, at 19 studier blev vurderet til at være af høj forskningskvalitet efterfulgt af 56 studier med en middel forskningskvalitet og endelig 46 studier, som blev vurderet til en lav forskningskvalitet. Således blev samlet set 75 studier, svarende til 62 % af årets 121 inkluderede studier, vurderet til at være af tilstrækkeligt høj forskningskvalitet til at indgå i Nordic Base of Early Childhood Education and Care ([NB-ECEC](#)). Endelig peger karakteristikken af de 121 inkluderede studier i årets kortlægning på en relativt ligelig fordeling af vurderet forskningskvalitet på tværs af studierne anvendte forskningsmetoder.

2 Introduktion

2.1 Baggrund

Denne rapport er en forskningskortlægning af skandinavisk, empirisk forskning på dagtilbudsområdet for de 0-6-årige publiceret i 2017. Siden 2006 er skandinavisk dagtilbudsforskning hvert år blevet kortlagt og vurderet. Kortlægningerne er udarbejdet af Dansk Clearinghouse for Uddannelsesforskning (DCU) med undtagelse af årene 2013 og 2014, hvor SFI (nu fusioneret med KORA til VIVE) varetog opgaven. Projektet er gennemført som et samarbejdsprojekt mellem DCU og Danmarks Evalueringsinstitut (EVA). Derudover modtager projektet finansiel støtte fra Skolverket i Sverige og Utdanningsdirektoratet i Norge.

De tidligere udgivne kortlægninger for årene 2006-2016 kan findes i Nordic Base of Early Childhood Education and Care (NB-ECEC) og på DCU's hjemmeside: <http://edu.au.dk/forskning/danskclearinghouseforuddannelsesforskning/>

2.2 Overordnet formål

Det overordnede formål med serien af årlige kortlægninger af skandinavisk dagtilbudsforskning er at gøre indholdet og resultaterne af empirisk forskning i dagtilbud for 0-6-årige mere tilgængelig. Projektet retter sig mod såvel personer i det pædagogiske praksisfelt (såsom pædagoger og dagtilbudsledere) som forvaltninger, pædagogiske konsulenter, politiske beslutningstagere og forskere samt studerende og undervisere på de pædagogiske og uddannelsesvidenskabelige uddannelser.

Målet med årets kortlægning har været at finde, kortlægge og vurdere relevant empirisk forskning om dagtilbud for 0-6-årige fra året 2017 i Danmark, Norge og Sverige. Herved bidrager projektet til at skabe overblik over og lette adgangen til skandinavisk, empirisk forskning på dagtilbudsområdet, der lever op til internationale kriterier for forskningskvalitet. For yderligere uddybning af kriterier for vurderingen af relevante studier henvises til DCU's Notat om forskningskvalitet, der giver en samlet fremstilling af grundlaget for vurderingen af studier¹.

Endvidere er det projektets sigte at synliggøre skandinavisk, empirisk forskning i dagtilbud for de 0-6-årige i international sammenhæng. Dette sker blandt andet ved, at data fra dette og tidligere års kortlægninger indgår i Nordic Base of Early Childhood Education and Care (NB-ECEC), som er tilgængelig på <http://www.nb-ecec.org>. Den kortlagte forskning danner blandt andet grundlag for udarbejdelsen af EVA's temahæfter om dagtilbud for 0-6-årige samt magasinet Vetuva, der udgives af det norske Utdanningsdirektoratet. EVA's temahæfter udkommer flere gange årligt og sætter fokus på aktuelle emner baseret på resultaterne af den kortlagte forskning, mens magasinet Vetuva udkommer én gang om året og redegør for, hvilken ny forskning der er fundet, og formidler resultater af udvalgte studier omsat til en pædagogisk kontekst.

¹ DCU's Notat om forskningskvalitet kan findes her:
http://edu.au.dk/fileadmin/edu/Udgivelser/Clearinghouse/Notat_om_Forskningskvalitet_for_Dansk_Clearinghouse_for_Uddannelsesforskning.pdf

2.3 Reviewgruppe

I vurderingsarbejdet har en ekstern reviewgruppe parallelt med DCU's medarbejdere vurderet de inkluderede studier i årets forskningskortlægning. Reviewgruppen er sammensat af aktive forskere på dagtilbudsområdet fra Norge, Sverige og Danmark, og flere af forskerne har fungeret som medlemmer i tidligere års reviewgrupper til dette projekt. Reviewgruppen er i 2017 sammensat af følgende forskere:

- Professor Camilla Björklund, Göteborgs universitet, Sverige
- Professor emeritus Inge Johansson, Stockholms universitet, Sverige
- Docent Hanna Palmér, Linnéuniversitetet, Sverige
- Lektor Jan Thorhauge Frederiksen, Københavns Universitet, Danmark
- Lektor Jakob Ditlev Bøje, Syddansk Universitet, Danmark
- Forsker Lars Gulbrandsen, Velferdsforskningsinstituttet NOVA, Oslo Metropolitan University, Norge
- Professor Thomas Moser, Universitetet i Sørøst-Norge, Norge
- Professor Ellen Beate Hansen Sandseter, Dronning Mauds Minne Høgskole for Barnehagelærerutdanning, Norge.

Hvert medlem af reviewgruppen er blevet bedt om at overveje eventuelle habilitetsproblemer ved fordelingen af årets studier. Det vil sige, at hvis et medlem af reviewgruppen har haft en rolle som medforfatter, vejleder, projektdeltager, forfatter eller på anden måde har haft tilknytning til det pågældende forskningsprojekt/studie, er kodningen og vurderingen gennemført af et andet medlem af reviewgruppen.

2.4 Læsevejledning og bilagsoversigt

Overordnet følger årets kortlægning de metodiske retningslinjer for de tidligere udgivelser i serien af kortlægninger af skandinavisk dagtilbudsforskning. For året 2017 har det dog været nødvendigt at ændre og stramme kortlægningens inklusionskriterier sammenlignet med tidligere års kortlægninger. Det betyder, at bl.a. evalueringer, forsøgs- og udviklingsarbejder og kapitler fra antologier ikke indgår i dette års kortlægning. De ændringer i kortlægningens inklusions- og eksklusionskriterier, der for året 2017 er foretaget, og det samlede metodiske grundlag for denne rapport er beskrevet i detaljer i kapitel 3. Her gennemgås den systematiske fremgangsmåde anvendt i forskningskortlægningen samt den kodning og vurdering, der er udført for alle relevante studier. I forbindelse med vurderingen tildeles alle relevante studier en *lav*, *middel* eller *høj* forskningskvalitet. Det betyder, at forskningen vurderes ud fra internationalt anerkendte kvalitetskriterier for empirisk forskning såsom transparens, intern validitet og reliabilitet.

Kapitel 4 giver en samlet karakteristik af årets empiriske dagtilbudsforskning både ud fra forskningens karakter, indhold, forskningsdesign og -metode samt ud fra forskningskvalitetsparametre. Her behandles alle relevante studier om dagtilbud for 0-6-årige fra 2017, der er vurderet til at være af enten høj, middel eller lav forskningskvalitet.

Endelig indeholder rapporten syv bilag: Bilag 5.1 indeholder en karakteristik af dagtilbudsforskningen i 2017 fordelt på studier, som er vurderet til at være af enten høj eller middel forskningskvalitet. Bilag 5.2 består af en karakteristik af dagtilbudsforskningen i 2017 fordelt på studier, som er vurderet til at være af enten høj eller middel forskningskvalitet for henholdsvis Danmark, Norge og Sverige. Bilag 5.3 indeholder en karakteristik af dagtilbudsforskningen i 2017 fordelt på studier, som er vurderet til at være af lav forskningskvalitet. I Bilag 5.4 præsenteres de afsøgte databaser og søgestrengene, mens Bilag 5.5 viser spørgerammen til kodning,

dataudtræk og vurdering af de inkluderede studier. Bilag 5.6 er en oversigt over rapportens tabeller og figurer. Endelig indeholder Bilag 5.7 referencerne til alle de forskningspublikationer, som indgår i årets forskningskortlægning af skandinavisk, empirisk dagtilbudsforskning.

I tidligere års kortlægninger er dagtilbudsforskningen også blevet perspektiveret i lyset af de foregående år. Det er i den forbindelse vigtigt at påpege, at projektet har undergået flere forandringer i dets lange levetid, og en sådan udviklingsproces fører uundgåeligt til udfordringer i forhold til at perspektivere og sammenligne på tværs af hele perioden, hvor der er blevet udført årlige kortlægninger af skandinavisk, empirisk dagtilbudsforskning. Da der for året 2017 yderligere er foretaget ændringer i kortlægningens inklusions- og eksklusionskriterier, er det ikke længere muligt at foretage en perspektivering af udviklingen i skandinavisk, empirisk dagtilbudsforskning. Nærværende rapport indeholder derfor ikke en perspektivering af dagtilbudsforskningen publiceret i 2017 i lyset af de 11 foregående år, 2006-2016.

3 Forskningskortlægningens metodiske grundlag

I dette kapitel beskrives de metodiske retningslinjer, som er anvendt i udarbejdelsen af årets forskningskortlægning. Kapitlet omfatter en præsentation af den overordnede metodiske tilgang og de specifikke metodiske valg, der ligger til grund for processen. Kapitlet har således til formål at redegøre for kortlægningens forskellige trin og metoder samt at skabe transparens omkring, hvordan forskningskortlægningen er blevet gennemført.

3.1 Kortlægningens design og gennemførelse

Årets forskningskortlægning er udarbejdet med afsæt i gængs praksis hos Dansk Clearinghouse for Uddannelsesforskning. Under kortlægningsprocessen er softwareværktøjet EPPI-Reviewer version 4.8.0.0² anvendt. EPPI-Reviewer er udviklet særligt til at sikre systematik, struktur og transparens i arbejdet med systematiske reviews, kortlægninger og andre metaforskningsdesign. Softwaren er anvendt i kortlægningens forskellige processer: fra søgninger, screening af referencer, kodning og dataudtræk til vurdering af alle relevante studier i årets kortlægning. I EPPI-Reviewer findes en spørgeramme udviklet af EPPI-Centre ved Institute of Education, University of London, til brug for arbejde med systematiske reviews og kortlægninger af forskning om pædagogik og uddannelse. Denne spørgeramme er suppleret med yderligere spørgsmål, der omhandler dagtilbudsfeltet³.

Forskningskortlægningen er gennemført i et samarbejde mellem medarbejdere fra DCU og reviewgruppens medlemmer. Kortlægningen kan DCU redegøre for på grundlag af kodning, dataudtræk og vurdering af alle relevante studier. Vurderingsproceduren og kommunikationen om processen undervejs mellem reviewgruppens medlemmer og medarbejdere ved DCU er dokumenteret ved, at alle indledende vurderinger, mails og referater fra møder er gemt på et sikkert drev.

3.2 Kortlægningens begrebsmæssige retningslinjer

I denne kortlægning er opgaven at finde, kortlægge og vurdere relevant empirisk forskning om dagtilbud for 0-6-årige fra året 2017 i Danmark, Norge og Sverige.

Forskning kategoriseres som primær rapportering af forskning og systematiske forskningsoversigter, der som minimum indeholder et forskningsspørgsmål eller afgrænset forskningsfelt, en metode del og en konklusion, ligesom forskningen skal relatere til eksisterende teoretisk eller empirisk forskning. Sammenlignet med tidligere års kortlægninger indgår kun pædagogisk/samfundsvidenskabelig forskning, der behandler data fra dagtilbud. Det betyder, at fx naturvidenskabelig og sundhedsvidenskabelig forskning ikke indgår i kortlægningen for 2017, selv om forskningen behandler data fra dagtilbud. Ph.d.-afhandlinger erhvervet i et af de skandinaviske lande indgår, mens studier på lavere niveauer, fx BA-, master- og kandidatniveau ikke indgår. Dog indgår licentiatafhandlinger fra Sverige. Der inkluderes kun primær rapportering af forskning, hvorfor populære fremstillinger, lærebøger mv. ikke indgår. Heller ikke antologier,

² For en yderligere beskrivelse af EPPI-Reviewer henvises til producentens hjemmeside: <http://eppi.ioe.ac.uk/cms/>

³ Den komplette spørgeramme til årets kortlægning er vedlagt i Bilag 5.5.

evalueringer samt forsøgs- og udviklingsarbejder indgår i kortlægningen for 2017, hvilket er en ændring sammenlignet med tidligere års kortlægninger.

At den inkluderede forskning skal være *empirisk* henviser til, at forskningen skal basere sig på empiriske data. Inkluderede forskningspublikationer skal have karakter af egentlig empirisk forskningsrapportering, hvilket vil sige, at publikationen skal give indblik i den metodiske proces fra empiriindsamling til dataanalyse. Sammenlignet med tidligere års kortlægninger indgår publikationer, som anvender begrænsede empiriske data udelukkende med henblik på at eksemplificere eller diskutere teoretiske eller politiske problemstillinger, ikke i kortlægningen for 2017. Inkluderede forskningspublikationer skal have som deres primære formål at fremlægge et empirisk arbejde og foretage en egentlig analyse på baggrund af empiri. Det at publikationer, hvis resultater i højere grad afspejler teoretiske antagelser og diskussioner frem for empiri-baserede analyser, ikke indgår i kortlægningen for 2017, er en ændring sammenlignet med tidligere års kortlægninger. Denne ændring gælder ligeledes for studier, hvis primære formål er at formidle erfaringer og diskussioner til en pædagogisk praktisk kontekst. Det vil sige, at studier, som overvejende illustrerer praksisrelaterede problemstillinger med det formål at inspirere praktikere til at reflektere over egen praksis, heller ikke indgår i kortlægningen for 2017.

Endelig er det et kriterium for inklusion, at publikationen er offentligt tilgængelig i sin helhed. Det betyder bl.a., at artikelbaserede afhandlinger vurderes, såfremt de er offentligt tilgængelige i deres helhed. Artikler fra artikelbaserede afhandlinger indgår kun enkeltvis, såfremt afhandlingen ikke er offentligt tilgængelig i sin helhed.

Med *skandinavisk* henvises der til, at forskningen skal have genstandsfelt i dagtilbud i et eller flere af de skandinaviske lande: Danmark, Norge og Sverige. Det vil sige, at forskningen som minimum skal inkludere data fra ét af de skandinaviske lande. Studier, der derudover inkluderer data fra andre OECD-lande, indgår også i kortlægningen.

Dagtilbud kategoriseres i Danmark som *dagpleje*, *vuggestue*, *børnehave* og *integrerede institutioner*, i Norge som *barnehage*, *familiebarnehage* og *åben barnehage* og i Sverige som *förskola*, *förskoleklass*, *pedagogisk omsorg* og *öppen förskola*. I Sverige er børnehaveklassen blevet obligatorisk fra og med efteråret 2018, hvilket indebærer, at børn i Sverige har skolepligt fra efteråret i det år, barnet fylder seks år. Eftersom den svenske børnehaveklasse (förskoleklass) omfatter børn i alderen seks år og er en del af den pædagogiske praksis, som foregår i grundskolen, indgår den svenske børnehaveklasse stadig i kortlægningen.

De ovennævnte kategorier indeholder også underkategorier som fx skov- og naturbørnehaver og idrætsbørnehaver, således at samtlige statslige og private dagtilbud, der er reguleret af de respektive landes dagtilbudslove, er inkluderet i kortlægningen.

I bestemmelsen af den institutionelle ramme har det været et krav, at de inkluderede studier adresserer relevante institutioner i deres sigte, dataindsamling og resultater. Fx indgår studier, der undersøger forhold i både skole og dagtilbud for 0-6-årige, alene, hvis de i sigte, data og resultater har bidrag, der særskilt beretter om dagtilbuddene. Kun forskning, der direkte forholder sig til institutionaliserede dagtilbud for 0-6-årige i skandinaviske lande, medtages. Det er således ikke tilstrækkeligt, hvis et studie kun implicit kan eller kunne have betydning for dagtilbud. Formålet med kortlægningen er at søge viden om dagtilbud. Der søges dermed ikke viden om fx børn, forældre eller pædagoger generelt. Det er med andre ord et krav, at relevante studier eksplicit behandler barne-, forældre- eller pædagogperspektivet, ledelsesaspekter, økonomiske eller samfundsmæssige aspekter af dagtilbud. Det er ligeledes et krav, at studiernes empiri er direkte forbundet med dagtilbud.

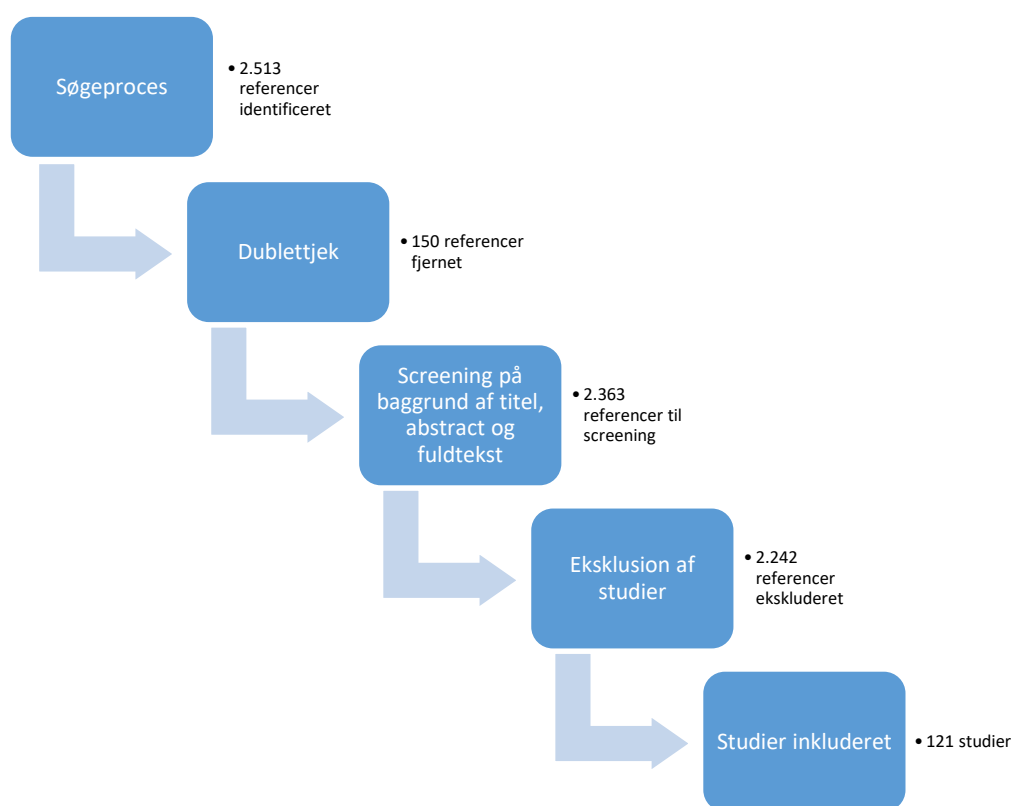
Publikationer skal være udgivet i kalenderåret 2017. Er der publiceret flere udgivelser på baggrund af samme forskningsdata, indgår de i kortlægningen og forsynes med reference til hinanden. For udgivelser, der baseres på data fra forskning, som er vurderet i tidligere kortlægninger af dagtilbudsforskningen, og som indgår i dagtilbudsforskningsdatabasen <http://nb-eccec.org/>, gælder ligeledes, at de forsynes med reference til den/de tidligere udgivelser.

I forskningskortlægningen anvendes der dansk terminologi. Det betyder, at udtrykket 'dagtilbud for børn' eller 'dagtilbud' er anvendt som samlet betegnelse for daginstitutioner for de 0-6-årige.

3.3 Samlet oversigt over reviewprocessen

Figur 1 på næste side viser processen fra søgning til kortlægning af relevante studier i årets forskningskortlægning af skandinavisk, empirisk dagtilbudsforskning. Den første fase består i en systematisk søgeproces, hvor relevante databaser og pædagogiske tidsskrifter afsøges for empirisk dagtilbudsforskning publiceret i 2017. De to øvrige faser i kortlægningen er screeningsfasen samt kodnings- og vurderingsfasen. Disse tre faser beskrives nærmere i afsnit 3.4, 3.5 og 3.6. Den sidste fase, kodnings- og vurderingsfasen, er gennemført i et samarbejde mellem reviewgruppens medlemmer og medarbejdere ved DCU. I dette års kortlægning er samarbejdet om kodning og vurdering af hvert af de inkluderede studier forløbet på den måde, at det enkelte reviewgruppemedlem har sendt fyldestgørende svar på spørgerammens spørgsmål vedrørende det enkelte studies konklusioner og forskningskvalitet, dvs. det enkelte studies endelige kvalitetsvurdering til DCU-medarbejderen. Derefter har DCU-medarbejderen sendt sin fulde genbeskrivelse, dvs. svar på alle spørgsmål i spørgerammen, til det pågældende reviewgruppemedlem. Slutteligt har det enkelte reviewgruppemedlem sendt eventuelle tilføjelser/rettelser til DCU-medarbejderen, hvorefter de to reviewere er blevet enige om, hvilken forskningskvalitet det enkelte studie skulle tildeles.

Figur 1. Filtrering af referencer fra søgning til kortlægning.

Som det fremgår af Figur 1, resulterede den anvendte søgestrategi i 2.513 identificerede referencer. Herefter blev der foretaget et dublettjek, således at flere ens udgaver af den samme reference blev ekskluderet, før den egentlige screening blev påbegyndt. Herved blev 150 referencer fjernet, da de grundet overlap mellem de afsøgte databaser optrådte mere end én gang. Således blev antallet af referencer til screening reduceret til 2.363. Efter afsluttet søgeproces er studierne lagt ind i softwareværktøjet EPPI-Reviewer, så vidt det har været muligt. Det har ikke været muligt at overføre søgninger foretaget i databaserne Skolporten og ORIA samt visse tidskrifter til screening i EPPI-Reviewer.

3.4 Søgeproces

Kortlægningen af skandinavisk, empirisk dagtilbudsforskning publiceret i 2017 er baseret på en systematisk søgning i relevante databaser og pædagogiske tidsskrifter for skandinavisk dagtilbudsforskning. Søgestrategien bag denne kortlægning har således til formål at finde relevant empirisk forskning om dagtilbud for 0-6-årige fra året 2017 i Danmark, Norge og Sverige.

Databasesøgningen er overvejende sket på baggrund af søgninger i skandinaviske databaser. For dansk litteratur er der søgt i netpunkt.dk og forskningsdatabasen.dk, mens der for svensk litteratur er søgt i følgende tre databaser: LIBRIS, Skolporten og Diva-portal.org. For norsk litteratur er der søgt i forskningsdatabaserne NORA og ORIA. For internationale bidrag fra skandinaviske forskere er der søgt i den internationale database ERIC.

Alle databasesøgninger er udført af DCU i samarbejde med Aarhus University Library, Skolporten og ORIA. De anvendte søgestrengene fremgår af Bilag 5.4.

Som i sidste års kortlægning af skandinavisk, empirisk dagtilbudsforskning er der i årets kortlægning foretaget hånd søgninger i 17 pædagogiske tidsskrifter. Det drejer sig om følgende tidsskrifter, som er hånd søgt særskilt for året 2017: Scandinavian Journal of Educational Research, Nordic Studies in Education, Tidsskrift for Nordisk Barnehageforskning, European Early Childhood Education Research Journal, Early Child Development and Care, Early Childhood Education Journal, Journal of Early Childhood Research, International Journal of Early Childhood, International Research in Early Childhood Education, Contemporary Issues in Early Childhood, Journal of Early Childhood Teacher Education, Tidsskriftet Barn, Child Care in Practice, Nordisk Tidsskrift for Pædagogikk og Kritik, Pædagogisk Psykologisk Tidsskrift, Paideia og Childhood.

Endelig er der foretaget referencesøgning ved at konsultere reviewgruppen, som har haft mulighed for at foreslå forskningspublikationer, der ikke fremgik af database- og tidsskriftssøgningerne. Der er i år indkommet 10 referencer fra reviewgruppen, som ikke allerede var fundet.

Antallet af hits ved litteratursøgningen fordelt efter kilder illustreres i nedenstående tabel:

Kilde	Søgedato	Hits
NORA (Norge)	18/1-2018	173
ORIA (Norge)	5/2-2018	494
Libris (Sverige)	24/1-2018	390
Skolporten (Sverige)	23/1-2018	147
Diva-portal (Sverige)	23/1-2018	265
Netpunkt (Danmark)	26/1-2018	69
Forskningsdatabasen (Danmark)	23/1-2018	263
ERIC (Proquest)	23/1-2018	41
Hånd søgning af 17 skandinaviske og internationale tidsskrifter	Januar 2018	
Early Child Development and Care	18/1-2018	148
European Early Childhood Education Research Journal	17/1-2018	60
Early Childhood Education Journal	10/1-2018	84
Scandinavian Journal of Educational Research	12/1-2018	46
Contemporary Issues in Early Childhood	9/1-2018	27
Journal of Early Childhood Teacher Education	10/1-2018	20
International Journal of Early Childhood	9/1-2018	24
Nordisk Barnehageforskning	15/1-2018	20
Journal of Early Childhood Research	9/1-2018	28
Nordic Studies in Education	10/1-2018	15
International Research in Early Childhood Education	12/1-2018	47
Barn	12/1-2018	19
Child Care in Practice	15/1-2018	25
Nordisk tidsskrift for Pædagogikk og Kritik	10/1-2018	8
Pædagogisk Psykologisk Tidsskrift	16/1-2018	45
Paideia	17/1-2018	10
Childhood	16/1-2018	35
Referencer fra reviewgruppen	April 2018	10
I alt		2513

Tabel 2. Hits ved litteratursøgning fordelt efter kilder.

3.5 Screeningsproces

I screeningsfasen blev studierne gennemgået og sorteret på baggrund af en række inklusions- og eksklusionskriterier vedrørende studiernes genstandsfelt, publiceringstidspunkt, målgruppe, land, dokumenttype mv. For året 2017 har det været nødvendigt at ændre og stramme kortlægningens inklusionskriterier sammenlignet med tidligere års kortlægninger. Det betyder, at det eksklusionskriterium, der hedder "Forkert dokumenttype", er udvidet til også at indbefatte evalueringer, forsøgs- og udviklingsarbejder, kapitler fra antologier samt studier, som har karakter af bidrag til teoretiske diskussioner og praksisformidling⁴.

De anvendte inklusions- og eksklusionskriterier er som følger:

Inkluderet: Forskningspublikationer (artikler, rapporter, afhandlinger, monografier), der kan kategoriseres som primær rapportering af empirisk forskning, samt systematiske forskningsoversigter.

Inkluderet sekundært: Studier, der reelt afrapporterer på de samme undersøgelser som de allerede inkluderede forskningspublikationer. I årets kortlægning blev der identificeret 12 sekundære referencer. Disse referencer og allerede inkluderede forskningspublikationer blev således lagt sammen med henblik på at undgå gentagelser af undersøgelser med den samme data-analyse.

Forkert publikationsår: Studiet skal være udgivet inden for kalenderåret af det undersøgte kortlægningsår (dvs. at de inkluderede studier skal være udgivet i kalenderåret 2017).

Forkert land: Studiet skal omhandle skandinaviske dagtilbud, hvormed forstås dagtilbud i Danmark, Norge eller Sverige. Studiet skal som minimum behandle data fra et eller flere af de nævnte skandinaviske lande. Der medtages dog også studier, der ud over et eller flere skandinaviske lande indhenter data fra andre OECD-lande, såfremt studierne rapporterer resultater, der særskilt beretter om skandinaviske dagtilbud.

Forkert institution: Studiet skal omhandle aktiviteter i dagtilbud for 0-6-årige. Hermed menes, at studiet direkte forholder sig til institutionaliserede dagtilbud, herunder både private og offentlige institutioner for 0-6-årige i de skandinaviske lande. I en dansk kontekst omfatter dette dagpleje, vuggestue, børnehave og integrerede institutioner. I en norsk kontekst omfatter det barnehage, åben barnehage og familiebarnehage, mens det i en svensk kontekst omfatter förskola, förskoleklass, pedagogisk omsorg og öppen förskola. I disse kategorier indeholdes også underkategorier som fx skov- og naturbørnehaver samt idrætsbørnehaver, således at samtlige statslige og private dagtilbud, der er reguleret af de respektive landes dagtilbudslove, er inkluderet i kortlægningen. I Sverige er børnehaveklassen blevet obligatorisk fra efteråret 2018, men eftersom den svenske børnehaveklasse (förskoleklass) omfatter børn i alderen 6 år og er en del af den pædagogiske praksis, som foregår i grundskolen, indgår den svenske børnehaveklasse stadig i kortlægningen. I bestemmelsen af den institutionelle ramme er det et krav, at de inkluderede studier adresserer relevante institutioner i deres sigte, dataindsamling og resultater. Fx indgår studier, der undersøger forhold i både skole og dagtilbud for 0-6-årige, alene, hvis de i sigte, data og resultater har bidrag, der særskilt beretter om dagtilbuddene. Endelig inkluderes studier, der undersøger indsatser/forhold i dagtilbuddet, men med udgangspunkt i data indsamlet senere i børnenes skole- eller livsforløb. Effekten af indsatsen vurderes således på baggrund af, at børnene retrospektivt fortæller om indsatsen/forhold i dagtilbuddet. Det kan også

⁴ For året 2017 er der ekskluderet i alt 63 evalueringer, forsøgs- og udviklingsarbejder, antologier samt studier, som har karakter af bidrag til teoretiske diskussioner og praksisformidling på baggrund af det udvidede eksklusionskriterium.

dreje sig om et studie, der fx måler effekten af dagtilbudsindsatser på 3. klassetrin eller senere i voksenalderen.

Forkert emne/aktivitet i dagtilbud: For at blive inkluderet i kortlægningen skal studiet have et eksplicit fokus på dagtilbud. Studier, hvor børne-, forældre- og/eller pædagogperspektivet behandles i forhold til dagtilbuddet, inkluderes. Desuden inkluderes studier med fokus på perspektiver fra andre aktører, fx et kommunalt eller statsligt perspektiv på dagtilbud. Kun pædagogisk/samfundsvidenskabelig forskning, der behandler data fra dagtilbud, indgår. Det betyder, at fx naturvidenskabelig og sundhedsvidenskabelig forskning ikke indgår, selv om forskningen behandler data fra dagtilbud.

Forkert dokumenttype: Studier ekskluderes, såfremt de forholder sig til dagtilbud i et generelt perspektiv, idet studiets grundlag skal være undersøgelse af konkrete empiriske data. Det vil sige, at studierne skal have som deres primære formål at fremlægge et empirisk arbejde, give indblik i den metodiske proces fra empiriindsamling til dataanalyse og foretage en egentlig analyse på baggrund af empiri. I kortlægningen karakteriseres forskning om dagtilbud som primær rapportering af empirisk forskning og systematiske forskningsoversigter, der som minimum indeholder et forskningsspørgsmål eller et afgrænset forskningsfelt, en metodeafsnit og en konklusion, ligesom forskningen skal relatere til eksisterende forskning i form af teori eller empiri. Studier indgår derfor ikke, såfremt henholdsvis indsamling og analyse af data ikke afrapporteres i studiet (dvs. at studiet ekskluderes med begrundelsen "utilstrækkelig afrapportering"). Ligeledes ekskluderes studier, såfremt der er tale om fx populære fremstillinger, lærebøger, policy-dokumenter, antologier, evalueringer, forsøgs- og udviklingsarbejder, ligesom forskning med fokus på undersøgelses- og metodeudvikling ekskluderes. Dette gælder ligeledes for publikationer, som anvender begrænsede empiriske data udelukkende med henblik på at eksemplificere eller diskutere teoretiske, filosofiske eller politiske problemstillinger. Det betyder, at publikationer, hvis resultater i højere grad afspejler teoretiske antagelser og diskussioner frem for empiribaserede analyser, ikke indgår. Studier, hvis primære formål er at formidle erfaringer og diskussioner til en pædagogisk praktisk kontekst, ekskluderes også. Det vil sige studier, som overvejende illustrerer praksisrelaterede problemstillinger med det formål at inspirere praktikere til at reflektere over egen praksis. Ph.d.-afhandlinger inkluderes, mens eksamensopgaver under ph.d.-niveau ekskluderes. Dog indgår licentiatafhandlinger fra Sverige.

Præliminære undersøgelser: Studiet ekskluderes, såfremt der ikke rapporteres om analyser af data (forskningresultater). Præliminære undersøgelser vil, med mindre de påberåber sig at have fundet resultater på udvalgte områder, først senere indgå i en forskningskortlægning, når der er resultater at rapportere. Delstudier eller delrapporter, der på et senere tidspunkt viser sig at indgå i en mere samlet afrapporteringsform eller hovedværk, vurderes som udgangspunkt som selvstændige studier inden for det kortlægningsår, delstudiet er publiceret. Ved sammenfald i udgivelsesår mellem delstudier/delrapporter og primærværket vurderes disse som ét samlet arbejde.

Studierne blev først forsøgt screenet på baggrund af titel og abstract. I tilfælde af utilstrækkelig information blev studierne fremskaffet og screenet i fuldtekstudgave. Beslutning om inklusion af de enkelte forskningspublikationer har udelukkende været forbundet med krav om relevans i form og indhold. Kvaliteten af studierne har således ikke spillet nogen rolle for overvejelserne om inklusion/eksklusion i løbet af screeningsprocessen. Det skal bemærkes, at de tidligere publicerede kortlægninger af skandinavisk dagtilbudsforskning ikke inkluderes og vurderes, hvilket også gælder andre publikationer fra DCU. Efter endt screening blev 121 studier inkluderet i den endelige kortlægning. Tabel 3 på næste side giver et overblik over screeningsresultatet:

Begrundelse for eksklusion/inklusion	Begrundelsen ekspliciteret	Antal referencer
Inkluderet	Forskningspublikationer (artikler, rapporter, afhandlinger, monografier), der kan kategoriseres som primær rapportering af empirisk forskning, samt systematiske forskningsoversigter	121
Inkluderet sekundært	Studier, der reelt afrapporterer på de samme undersøgelser som de allerede inkluderede forskningspublikationer	12
Eksklusion: Forkert emne/aktivitet i dagtilbud	Studiet behandler ikke et eksplicit perspektiv på dagtilbud	600
Eksklusion: Forkert publiceringsår	Studiet er ikke publiceret i 2017	17
Eksklusion: Forkert land	Studiet er ikke et skandinavisk studie	437
Eksklusion: Forkert institution	Studiet omhandler ikke aktiviteter i dagtilbud for 0-6-årige	219
Eksklusion: Forkert dokumenttype	Studiet er ikke primær rapportering af empirisk forskning: fx debatliteratur, lærebøger, policy-dokumenter, metodisk litteratur, eksamensopgaver på BA-, master- og kandidatniveau, evalueringer, forsøgs- og udviklingsarbejder, kapitler fra antologier samt studier, som har karakter af bidrag til teoretiske diskussioner og praksisformidling.	785
Eksklusion: Studiet er behandlet i tidligere år ⁵	Studiet er relevant, men indgår i en tidligere forskningskortlægning	20
Præliminære studier	Studiet er relevant, men vil indgå i en senere forskningskortlægning, da der endnu ikke er resultater at rapportere	47

Tabel 3. Oversigt over den samlede screening⁶.

3.6 Kodning, dataudtræk og vurdering af studier

Efter endt screening blev de i alt 121 inkluderede studier nærlæst i deres helhed og efterfølgende kodet og vurderet i EPPI-Reviewer. Til dette er der anvendt en spørgeramme, som både indeholder et generelt og et emnespecifikt sæt af spørgsmål. Spørgsmålene har til formål at registrere, karakterisere, vurdere og afrapportere indholdet og forskningskvaliteten af studierne. De generelle spørgsmål vedrører forhold, der er relevante at registrere i enhver kortlægning på tværs af genstandsfelt, herunder studiernes geografiske oprindelse og sprog, ligesom der indgår spørgsmål vedrørende forskningsdesign og -metode, transparens samt studiernes forskningskvalitet. De specifikke spørgsmål omhandler denne forskningskortlægnings særlige indhold, dagtilbud for 0-6-årige, og vedrører fx studiernes sigte, aktører, emner og blik på dagtilbuddet. Spørgerammen er strukturelt opbygget i sektioner, der er underopdelt i spørgsmål. Spørgsmålene blev besvaret via *multiple choice*-svarkategorier, hvor svarene uddybes i tekstbokse knyttet til hvert spørgsmål. Hvert studie blev belyst med svar på i alt 35 spørgsmål. Den komplette spørgeramme til årets kortlægning kan findes i Bilag 5.5.

⁵ Sådanne referencer vil blive koblet til beskrivelsen af studierne fra tidligere år i databasen NB-ECEC.

⁶ Bemærk, at det totale antal referencer afviger sammenlignet med Tabel 1. Det skyldes, som tidligere nævnt, at ikke alle referencer har været mulige at overføre til EPPI-Reviewer og screene for dubletter.

På grundlag af den ovenfor beskrevne kodning blev hvert studie givet én samlet forskningskvalitet på henholdsvis *høj*, *middel* eller *lav*. Den samlede forskningskvalitet har karakter af en samlet, systematisk vurdering af i hvilken grad, det enkelte studie lever op til almene videnskabelige standarder for empirisk forskning. I alt blev 75 studier i årets kortlægning vurderet til at være af middel eller høj forskningskvalitet og indgår dermed i Nordic Base of Early Childhood Education and Care (NB-ECEC).

Grundlaget for vurderingen af studier er løbende blevet drøftet i arbejdet med dette års forskningskortlægning. Dette er både sket internt i DCU og på et møde med reviewgruppen. Det skal her understreges, at vurderingen af studierne udelukkende tager afsæt i studiernes beskrivelser/afrapportering, hvilket vil sige, at forskningen alene er vurderet ud fra, hvad der er oplyst i de inkluderede forskningspublikationer. Det er således en forudsætning for tildelingen af høj eller middel forskningskvalitet, at studiet er afrapporteret med tilstrækkelig gennemsigtighed. Endvidere medtænkes studiets publikationstype og designrelaterede præmisser i vurderingen. For eksempel forventes der en mere detaljeret afrapportering i en ph.d.-afhandling sammenlignet med den afrapportering, der er mulig i en kortere tidsskriftsartikel.

Ved vurderingen af studiernes afrapportering er der lagt vægt på, om studierne indeholder tilstrækkelig information om og tydelige beskrivelser af konteksten og formålet med studiet, de anvendte metoder til såvel dataindsamling som dataanalyse samt studiets sample og rekrutteringen af sample.

Endvidere vurderes studiernes forsøg på at etablere validitet og reliabilitet i dataindsamlingen såvel som dataanalysen. Validitet og reliabilitet i dataindsamlingen berører for eksempel forskerens rolle i og indflydelse på dataindsamlingen, forskerens egne overvejelser over valg af forskningsdesign og anvendte metoder samt overvejelser over mulige kilder til bias. Validitet og reliabilitet i dataanalysen berører for eksempel analysestrategiens tydelighed og sammenhæng, og hvorvidt studiets analyser og resultater understøttes af den indsamlede empiri og det valgte teoretiske rammeværk. Det vurderes videre, om studiet reelt undersøger det genstandsfelt, som studiet selv angiver, at det undersøger, om der er sammenhæng imellem studiets præmisser, data og konklusion, og om studiet lykkes med det, studiet sigter mod. Mere specifikt vurderes det fx, i hvor høj grad dataindsamlingen kan besvare det, som forskeren vil undersøge, og om det er gennemskueligt, hvilke data der er blevet indsamlet. Dette omfatter også forskerens beskrivelser af sample og redegørelser for udvælgelse.

Der er ydermere lagt vægt på, om forskningsrapporteringen redegør for, hvordan bevægelsen fra empiriske data til konklusion er foretaget. Er konklusionerne fx gennemsigtige, og understøttes de af studiets valg af forskningsdesign og metoder til dataindsamling og analyse? Derudover er der lagt vægt på, hvorvidt forskningsrapporteringen er relateret til anden forskning i form af teori og/eller empiri, samt om forskeren har etableret sammenhæng på tværs af resultater, der er fundet med forskellige dataindsamlingsmetoder. Er der fx redegjort for resultaternes/konklusionernes kilder, hvis studiet anvender flere dataindsamlingsmetoder?

Ligeledes vurderes det, hvorvidt studiet overholder forskningsetiske kriterier i henholdsvis indsamling og udvælgelse af data (fx hensyn til deltagernes rettigheder) og afrapportering (fx anonymisering). Endelig vurderes det, hvorvidt forskeren forholder sig til spørgsmålet om generaliserbarhed. Her vurderes det fx, om forskeren har gjort sig overvejelser over kontekstens specifikke karakteristika, og hvorvidt forskeren mener, det er muligt at generalisere resultaterne på tværs af kontekster. Hvorvidt spørgsmålet om generaliserbarhed indgår i vurderingen af et studie, er primært betinget af, i hvilken grad dette har været formålet med studiet, og hvordan forskeren forholder sig til egne forskningsresultater. Generaliserbarhed behøver således ikke at

være formålet med forskningen, for at studiet vurderes til at være af middel eller høj forskningskvalitet. Til gengæld kan det svække forskningskvaliteten, hvis forskeren forholder sig til sine resultater som generaliserbare, uden at der er belæg for det.

Såfremt flere af de ovennævnte kriterier ikke er tilstrækkeligt opfyldt, vurderes studiet til at være af lav forskningskvalitet. For yderligere uddybning af kriterier for vurderingen af relevante studier henvises til DCU's Notat om forskningskvalitet, der giver en samlet fremstilling af grundlaget for vurderingen af studier⁷.

Alle kodninger, dataudtræk og vurderinger er udført af medarbejdere fra DCU på den måde, at en enkelt person har været ansvarlig for specifikke studier. Internt i DCU er arbejdet forbundet hermed løbende blevet drøftet. Reviewgruppens medlemmer har, udover at se og kommentere DCU's kodninger og dataudtræk, også selv vurderet de inkluderede studier. Der er således tale om et samarbejde, hvor de inkluderede studier er blevet vurderet af en medarbejder fra DCU og et medlem af reviewgruppen. Inhabiliter i vurderingsarbejdet er forsøgt undgået, jf. bemærkningen i afsnit 2.3. I de tilfælde, hvor der er opstået uoverensstemmelser i vurderingen af et studies samlede forskningskvalitet, har den pågældende medarbejder fra DCU og det pågældende medlem af reviewgruppen diskuteret studiet med henblik på at samstemme den endelige vurdering. I de tilfælde, hvor der ikke gennem videre diskussion er opnået enighed om den endelige vurdering af et studie, er der inddraget en tredje reviewer fra reviewgruppen. I disse tilfælde er den tredje reviewers vurdering gældende. I årets forskningskortlægning har det været aktuelt i tre tilfælde.

Sideløbende med kodnings- og vurderingsarbejdet er der blevet udarbejdet forskningsresuméer for samtlige studier, som blev vurderet til at være af høj eller middel forskningskvalitet. Disse forskningsresuméer kan findes i Nordic Base of Early Childhood Education and Care (NB-ECEC). I databasen er det dog ikke muligt at skelne mellem studier med henholdsvis middel og høj forskningskvalitet. Nærværende rapport er skrevet på grundlag af kodninger, dataudtræk og vurderinger ved at gøre brug af EPPI-softwarens muligheder for analyse og rapportgenerering.

⁷ DCU's Notat om forskningskvalitet kan findes her:
http://edu.au.dk/fileadmin/edu/Udgivelser/Clearinghouse/Notat_om_Forskningskvalitet_for_Dansk_Clearinghouse_for_Uddannelsesforskning.pdf

4 Karakteristik af dagtilbudsforskningen i 2017

Dette kapitel redegør for den skandinaviske, empiriske dagtilbudsforskning publiceret i 2017. I alt var der 121 studier beskrevet i 133 forskningspublikationer, som opfyldte kortlægningens inklusionskriterier⁸. Det er disse 121 studier, der redegøres for i dette kapitel. I det følgende vil studierne blive kortlagt ud fra almene og design/metoderelaterede karakteristika samt indholdsmæssige og specifikke forhold. Derudover vil vurderingen af studiernes samlede forskningskvalitet blive præsenteret.

Fremstillingen af den følgende karakteristik er baseret på de kodninger og vurderinger, som medarbejdere ved DCU har gennemført i samarbejde med reviewgruppens medlemmer. Som det vil fremgå, kan der forekomme flere kodninger, end der er undersøgelser inkluderet i forskningskortlægningen, eftersom det i kodningsarbejdet har været muligt at registrere flere besvarelser pr. studie. Dette gør sig gældende for en stor del af spørgerammens spørgsmål⁹, herunder spørgsmål vedrørende fx studiets forskningsdesign, studiets pædagogiske temaer og spørgsmålet om, hvilket land et studie er gennemført i. Det vil sige, at hvis et studie har indsamlet data i mere end ét land, eller hvis et studie har anvendt mere end ét forskningsdesign, vil begge lande/forskningsdesign blive kodet og registreret. I spørgsmålene vedrørende vurderingen af et studies afrapportering og samlede forskningskvalitet har det dog kun været muligt at registrere én besvarelse pr. studie.

4.1 Almen karakteristik af dagtilbudsforskningen i 2017

De inkluderede studier i årets kortlægning anvender data indsamlet i landene som vist i Tabel 4 på næste side. Kortlægningen omfatter i alt 121 studier, som er gennemført i de skandinaviske lande. I nogle tilfælde er der, i tillæg til de skandinaviske data, indsamlet data i andre lande inden for OECD. Som det fremgår af Tabel 4 kan en undersøgelse således omfatte data fra mere end ét land, hvorfor det totale antal landekodninger overstiger antallet af inkluderede studier. Der er registreret i alt 128 svar på lande for de 121 studier. I alt omfatter fem af de 121 inkluderede studier data fra mere end ét land. De fem studier fordeler sig således: 1) Ét studie omfatter data fra flere af de skandinaviske lande, i dette tilfælde Sverige og Norge, og 2) fire studier omfatter data fra et eller flere skandinaviske lande samt andre lande, fx Estland, Tyskland, Storbritannien og USA.

Overordnet viser tabellen, at Sverige er den hyppigst registrerede landekategori, med 45 %. Herefter følger Norge med 40 % og Danmark med 18 %, mens andre OECD-lande kun fylder lidt i årets kortlægning (3 %).

⁸ At der er flere publikationer, end der er studier, skyldes, at nogle af studierne er beskrevet i to eller flere publikationer fra 2017. Der blev således fundet 12 sekundære referencer, der reelt afrapporterede på de samme undersøgelser som de allerede fundne forskningspublikationer. Disse referencer og allerede fundne forskningspublikationer blev således lagt sammen med henblik på at undgå gentagelser af undersøgelser med den samme dataanalyse.

⁹ Den komplette spørgeramme med alle spørgsmål og svarmuligheder er vedlagt i Bilag 5.5.

Land, som studiet er gennemført i	Antal	Procent
Sverige	54	45 %
Norge	48	40 %
Danmark	22	18 %
Andre OECD-lande	4	3 %

Tabel 4. Lande, som studierne er gennemført i i 2017.

Det har været muligt at registrere flere svar (lande) pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier. Procentfordelingen opgives som andel af det totale antal studier (N=121). Afrundede procentsatser.

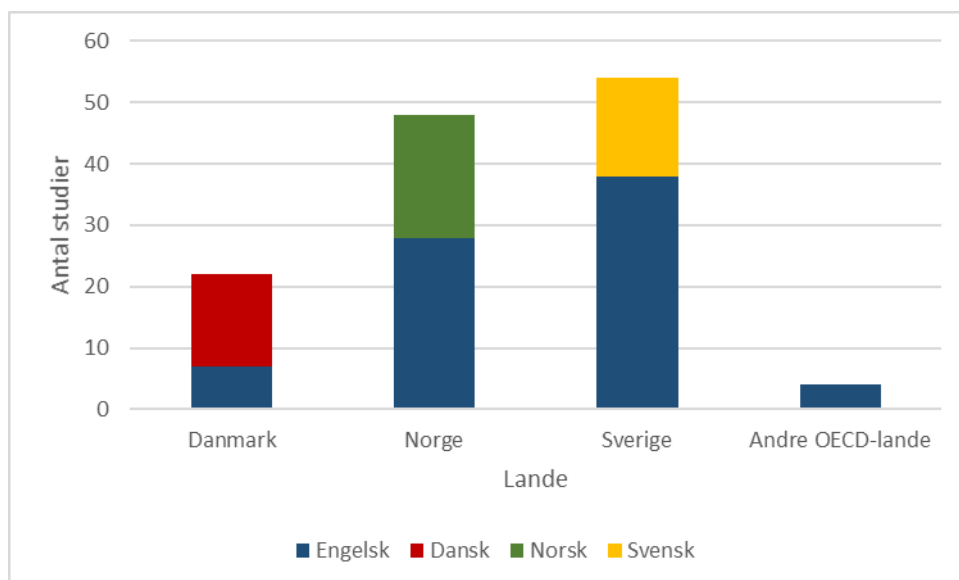
Hvad angår publiceringssprog, er engelsk det dominerende sprog i årets kortlægning. Tabel 5 viser, at mere end halvdelen af de 121 inkluderede studier er publiceret på engelsk, mens den anden halvdel fordeler sig hen over de tre skandinaviske sprog med henholdsvis 17 % studier publiceret på norsk, 13 % på svensk og 12 % på dansk.

Studiets sprog	Antal	Procent
Engelsk	70	58 %
Norsk	20	17 %
Svensk	16	13 %
Dansk	15	12 %

Tabel 5. Studiernes publiceringssprog i 2017.

Det har kun været muligt at registrere ét svar pr. studie. N=121. Afrundede procentsatser.

Ser man yderligere på publiceringssprog særskilt for de enkelte skandinaviske lande, viser Figur 6, at andelen af publikationer på engelsk er størst blandt studier med data fra Sverige med 70 % (38 studier) efterfulgt af studier med data fra Norge, hvor 58 % (28 studier) er skrevet på engelsk. Endelig følger studier med data fra Danmark med i alt 32 % (syv studier) publiceret på engelsk. Ikke overraskende ses det endvidere, at de fire studier, som inkluderer data fra andre OECD-lande, alle er publiceret på engelsk.

Figur 6. Studiernes publiceringssprog i 2017, særskilt for land.

Tabel 7 viser, hvordan årets studier er finansieret. Det har været muligt at vælge flere svar pr. studie, hvilket betyder, at en mindre andel af studierne har mere end én finansieringskilde. Først og fremmest viser tabellen, at der i en del studier ikke gives oplysninger om finansieringskilder,

idet svarkategorien *Uoplyst* er den hyppigst registrerede kategori. Dernæst følger finansiering fra *Forskningsråd, Universiteter/forskningsinstitutioner* og *Ministerier/styrelser/kommuner*, mens mindre andele tilskrives de resterende kategorier: *Private finansieringskilder, Foreninger/fagforeninger* samt *Andre finansieringskilder*. I alt har 12 af de 121 inkluderede studier mere end én finansieringskilde.

Studiets finansiering	Antal	Procent
Uoplyst	74	61 %
Forskningsråd	19	16 %
Universiteter/forskningsinstitutioner	12	10 %
Ministerier/styrelser/kommuner	10	8 %
Private finansieringskilder	8	7 %
Foreninger/fagforeninger	5	4 %
Anden finansieringskilde	3	2 %

Tabel 7. Finansiering af studierne i 2017.

Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier. Procentfordeling opgives som andel af det totale antal studier (N=121). Afrundede procentsatser.

4.2 Karakteristik af forskningens metoder

Tabel 8 viser, hvordan de inkluderede studier er fordelt på anvendte forskningsmetoder:

Forskningsmetode	Antal	Procent
Kvalitativt studie	95	79 %
Kvantitativt studie	17	14 %
Mixed methods	8	7 %
Uklart	1	1 %
Forskningskortlægning	0	0 %

Tabel 8. Anvendte forskningsmetoder i studierne i 2017.

Det har kun været muligt at registrere ét svar pr. studie. N=121. Afrundede procentsatser.

Det ses, at der i langt størstedelen af årets studier anvendes kvalitative forskningsmetoder. Således kan 95 af de inkluderede studier, svarende til 79 %, karakteriseres som kvalitative studier, mens kvantitative studier står for 14 % og *mixed methods* for 7 %. Endelig indgår ét studie, hvis anvendte forskningsmetode er uklart og derfor ikke kan placeres inden for de ovenstående kategorier. Det drejer sig om et studie, som anvender lydmålinger og spørgeskema, men uden at definere en særlig forskningsmetode eller analysestrategi med afsæt i enten kvalitative eller kvantitative værktøjer. Der indgår ingen forskningskortlægninger i årets kortlægning.

Ser man nærmere på brugen af forskellige forskningsdesign, viser Tabel 9 på næste side, at holdningsundersøgelser fylder mest i årets kortlægning. Dernæst følger etnografiske design, aktionsforskning, casestudier og observationsstudier. Det skal her bemærkes, at flere af studierne anvender mere end ét design. Det betyder, at der er 147 registreringer fordelt på de i alt 121 inkluderede studier. Flere registreringer pr. studie kan forekomme i de tilfælde, hvor der er udført fx både et holdnings- og et casestudie. Kategorien *Andet* dækker over studier, hvor forskningsdesignet er uklart.

Forskningsdesign	Antal	Procent
Holdningsundersøgelse ("view study")	38	31 %
Etnografisk	36	30 %
Aktionsforskning	14	12 %
Casestudie	13	11 %
Observationsstudie	12	10 %
Dokumentstudie	9	7 %
Tværsnitsstudie	6	5 %
Longitudinelt studie	4	3 %
Eksperimenter med ikke-randomiserede grupper	3	2 %
Eksperimenter med randomiserede grupper	3	2 %
Kohortestudie	3	2 %
Andet	2	2 %
En gruppe før- og eftertest	2	2 %
Sekundær dataanalyse	1	1 %
Case control	1	1 %
En gruppe kun eftertest	0	0 %
Systematisk forskningskortlægning	0	0 %

Tabel 9. Anvendte forskningsdesign i studierne i 2017.

Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier. Procentfordeling opgives som andel af det totale antal studier (N=121). Afrundede procentsatser.

Som det ses i Tabel 10 på næste side, dækker de 121 studier over et bredt udsnit af dataindsamlingsmetoder, fra observationer over interview til afsøgning af officielle dokumenter. Mange studier gør brug af mere end én metode, og der er således registreret 305 svar på dataindsamlingsmetoder for de 121 studier. De hyppigst anvendte dataindsamlingsmetoder er én-til-én-interview efterfulgt af observation, andre dataindsamlingsmetoder, videooptagelse og dagbog (feltnoter). Kategorien *Andre dataindsamlingsmetoder* dækker blandt andet over studier, som har indsamlet data ved hjælp af fotografier, uformelle samtaler eller dialogseminarer. Som nævnt er holdningsundersøgelser det hyppigst registrerede forskningsdesign i årets kortlægning, og disse undersøgelser involverer i mange tilfælde interviews og/eller spørgeskemaer som dataindsamlingsmetode.

Dataindsamlingsmetoder	Antal	Procent
En-til-én-interview (face to face eller telefon)	54	45 %
Observation	52	43 %
Andre dataindsamlingsmetoder	34	28 %
Videoptagelse	32	26 %
Dagbog (feltnoter)	32	26 %
Fokusgruppeinterview	27	22 %
Spørgeskema	21	17 %
Lydoptagelse	19	16 %
Indsamling af data fra dagtilbud (mødeprotokol, kalender etc.)	12	10 %
Afsøgning af officielle dokumenter (love, regler, planer)	8	7 %
Sprogtest	4	3 %
Psykologisk test	3	2 %
Praktisk test	2	2 %
Sekundære data (fx offentlig statistik)	2	2 %
Fysisk test	1	1 %
Litteratursøgning	1	1 %
Klinisk test	1	1 %
Læreplansbaserede test (fx nationale test)	0	0 %
Skole-/institutionsopgørelser	0	0 %
Præsentation af hypotetisk scenarie	0	0 %

Tabel 10. Anvendte dataindsamlingsmetoder i studierne i 2017.

Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier. Procentfordeling opgives som andel af det totale antal studier (N=121). Afrundede procentsatser.

4.3 Karakteristik af forskningens indhold

Ser man på forskningens sigte, viser Tabel 11, at 88 % af årets studier har til formål at give en *beskrivelse* af forskellige fænomener og deres karakteristika. Det drejer sig fx om studier, der undersøger pædagogers syn på læring og dagtilbuddet som læringsarena. En mindre andel af de inkluderede studier har som hovedsigte at *udforske relationer* mellem forskellige variable eller fænomener, som når et af de inkluderede studier udforsker, hvorvidt der er en sammenhæng mellem børns leg, sprogfærdigheder og sociale kompetencer. 5 % af de inkluderede studier falder inden for kategorien "*What works*"; der omfatter studier, som undersøger effekten af en given indsats. Et eksempel på et "*What works*"-studie fra årets kortlægning er et studie, som undersøger effekten af Fonomix, som er en svensk intervention målrettet fonologiske færdigheder og artikulation, på børns fonologiske bevidsthed og læsefærdigheder i den svenske børnehaveklasse. Der indgår ingen forskningskortlægninger i årets kortlægning.

Studiets sigte	Antal	Procent
Beskrivelse	106	88 %
Udforskning af relationer	9	7 %
'What works'	6	5 %
Forskningskortlægning	0	0 %

Tabel 11. Studiernes overordnede sigte i 2017.

Det har kun været muligt at registrere ét svar pr. studie. N=121. Afrundede procentsatser.

På næste side viser Tabel 12, hvilke aktører de inkluderede studier omhandler, dvs. *hvem* studierne handler om. Det er vigtigt at bemærke, at mange af årets studier omhandler flere forskellige aktører, hvorfor antallet af svar er væsentligt større end antallet af studier (i alt 311 registreringer). Den hyppigst registrerede aktørkategori er *Praktikere* efterfulgt af børn på henholdsvis 5, 4 og 3 år. Det ses endvidere, at kategorierne *Børn 6 år*, *Børn 2 år*, *Børn 1 år*, *Ledelse*

samt *Forældre* er relativt store. Mindre andele tilskrives kategorierne *Børn 0-1 år*, *Forvaltning (kommunal)*, *Forvaltning (statslig)*, mens *Politikere* og *Fagforening* ikke er registreret i årets kortlægning. I alt blev det registreret otte gange, at studierne omhandlede andre aktører end de nævnte. Det drejer sig fx om studier, der omhandler skolebørn eller 'cyborgs' (kombinationer af menneske og materialitet). Kategorien *Ikke relevant* dækker over et studie, som udelukkende trækker på sekundære data.

Studiet omhandler følgende aktører:	Antal	Procent
Ledere/ledelse	14	12 %
Praktikere	80	66 %
Børn 0-1 år	6	5 %
Børn 1 år	14	12 %
Børn 2 år	21	17 %
Børn 3 år	30	25 %
Børn 4 år	38	31 %
Børn 5 år	44	36 %
Børn 6 år	28	23 %
Ingen information om børns alder	9	7 %
Forældre	12	10 %
Forvaltning, kommunal	3	2 %
Forvaltning, statslig	3	2 %
Politikere	0	0 %
Fagforening	0	0 %
Andre	8	7 %
Ikke relevant	1	1 %

Tabel 12. Studiernes aktører i 2017.

Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier. Procentfordeling opgives som andel af det totale antal studier (N=121). Afrundede procentsatser.

I spørgerammen svares der endvidere på et uddybende spørgsmål vedrørende aldersgrupper. Her inddeles børnene i to overordnede aldersgrupper, 0-3 år og 3-6 år. Tabel 13 viser antallet af registreringer fordelt på disse to aldersgrupper. Det ses, at de ældre børn på 3-6 år indgår hyppigere end de yngste på 0-3 år. Endvidere viser tabellen, at børn ikke indgår i en stor del af årets studier, hvorfor det ikke har været relevant at besvare spørgsmålet. Kategorien *Andet* dækker over tilfælde, hvor børn indgår som aktører, men uden at børnenes præcise alder angives i studiet samt studier, der inddrager børn over 6 år.

Studier med børn som aktører, fordelt på aldersgruppe:	Antal	Procent
Børn 0-3 år	21	17 %
Børn 3-6 år	56	46 %
Andet	10	8 %
Ikke relevant	50	41 %

Tabel 13. Studier med børn som aktører, særskilt for aldersgrupper i 2017.

Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier. Procentfordeling opgives som andel af det totale antal studier (N=121). Afrundede procentsatser.

Tabel 14 på næste side illustrerer, hvilke aktører der informerer studiets dataindsamling, fx som interviewpersoner eller som objekter for observation. Igen er det væsentligt at bemærke, at mange af årets studier indbefatter flere informantgrupper, hvorfor antallet af registrerede svar når op på i alt 330. Overordnet viser tabellen, at *Praktikere*, såsom pædagoger og pædagogmedhjælpere, er langt den hyppigste enkeltstående informantgruppe i årets studier. Børn

bruges også som informanter i en stor del af studierne enten som aktive informanter i interviews eller som mere passive deltagere i de tilfælde, hvor forskeren observerer givne fænomener eller praksisser i dagtilbuddet. Det ses, at børn på 5 år optræder hyppigst, efterfulgt af 4-årige børn, 6-årige børn og 3-årige børn. Medlemmer af ledelsen og forældre fungerer også i en del tilfælde som informanter, mens mindre andele tilskrives de resterende informantgrupper. Kategorien *Andre* dækker fx over tilfælde, hvor studiet informeres af skolebørn, køkkenpersonale eller dokumenter. Kategorien *Ikke relevant* dækker over et studie, som udelukkende trækker på sekundære data.

Hvem informerer studiet?	Antal	Procent
Ledere/ledelse	29	24 %
Praktikere	99	82 %
Børn 0-1 år	4	3 %
Børn 1 år	9	7 %
Børn 2 år	16	13 %
Børn 3 år	23	19 %
Børn 4 år	35	29 %
Børn 5 år	38	31 %
Børn 6 år	24	20 %
Ingen information om børns alder	7	6 %
Forældre	22	18 %
Forvaltning, kommunal	7	6 %
Forvaltning, statslig	3	2 %
Politikere	0	0 %
Fagforening	0	0 %
Andre	13	11 %
Ikke relevant	1	1 %

Tabel 14. Aktører, som informerer studiet i 2017.

Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier. Procentfordeling opgives som andel af det totale antal studier (N=121). Afrundede procentsatser.

Tabel 15 viser antallet af studier med børn som informanter fordelt på de to aldersgrupper *Børn 0-3 år* og *Børn 3-6 år*. Her ses det, at de ældre børn på 3-6 år oftere indgår som informanter sammenlignet med de yngste. Derudover ses det, at der i knapt halvdelen af de inkluderede studier ikke indgår børn som informanter, hvorfor det ikke har været relevant at besvare spørgsmålet.

Studier med børn som informanter, fordelt på aldersgrupper	Antal	Procent
Børn 0-3 år	16	13 %
Børn 3-6 år	49	40 %
Andet	9	7 %
Ikke relevant	59	49 %

Tabel 15. Børn som informanter, særskilt for aldersgrupper i 2017.

Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier. Procentfordeling opgives som andel af det totale antal studier (N=121). Afrundede procentsatser.

Tabel 16 på næste side viser de emner, som årets studier behandler. Det har igen været muligt at registrere flere svar pr. studie, eftersom det enkelte studie kan behandle adskillige emner. Antallet af registrerede svar når derfor op på i alt 326. Som det ses i tabellen, behandlede de inkluderede studier hyppigst emnet *Undervisning og læring*, ligesom mange studier behandlede emnet *Pædagogiske praksisser*. Derudover viser tabellen, at en del studier behandlede andre emner end dem, der findes i den aktuelle spørgeramme, eftersom svarkategorien *Andet* er den tredje hyppigst registrerede kategori. Svarkategorien *Andet* dækker blandt andet over

studier, der behandlede emner som mad og måltider i dagtilbuddet, bæredygtighed, sprog, integration samt sang og musik. Kategorierne *Evaluering og vurdering*, *Barnets perspektiv*, *Organisation og ledelse*, *Læreplan*, *Pædagogers karriere*, *Kvalitet i dagtilbud*, *Policy*, *Lige muligheder*, *Sundhed* og *Leg* fyldte også i årets kortlægning, mens mindre andele tilskrives *Børns bevægelse og udvikling*, *Overgang fra dagtilbud til skole*, *Teknologi og IKT* og *Klasseledelse*. Kategorierne *Økonomi* og *Metodologi* optrådte kun sjældent i årets studier.

Studiets emner	Antal	Procent
Undervisning og læring	59	49 %
Pædagogiske praksisser	57	47 %
Andet	28	23 %
Evaluering og vurdering	19	16 %
Barnets perspektiv	17	14 %
Organisation og ledelse	16	13 %
Læreplan	15	12 %
Pædagogers karriere	15	12 %
Kvalitet i dagtilbud	14	12 %
Policy	13	11 %
Lige muligheder	13	11 %
Sundhed	13	11 %
Leg	13	11 %
Børns bevægelse og udvikling	9	7 %
Overgang fra dagtilbud til skole	9	7 %
Teknologi og IKT	8	7 %
Klasseledelse	5	4 %
Økonomi	2	2 %
Metodologi	1	1 %

Tabel 16. Emner, som studierne omhandler i 2017.

Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier. Procentfordeling opgives som andel af det totale antal studier (N=121). Afrundede procentsatser.

Tabel 17 på næste side viser studierne pædagogiske temaer, hvor det har været muligt at registrere flere svar for hvert studie, således at antallet af registrerede svar når op på 183. Det ses, at de inkluderede studier hyppigst omhandlede *Indhold i dagtilbuddet*, men også at flere studier omhandlede *Vurdering, evaluering, kvalitetssikring og udvikling* og *Værdier og etik*. Derudover viser tabellen, at en mindre andel af de inkluderede studier omhandlede *Pædagogiske arbejds-metoder*, *Formål og Arbejde med offentlige dokumenter*. I få tilfælde havde studierne ikke et overordnet pædagogisk tema eller omhandlede andre pædagogiske temaer end dem, der findes i den aktuelle spørgeramme. Det var med andre ord ikke altid muligt at tilskrive studierne et af de overordnede pædagogiske temaer, der findes i den aktuelle spørgeramme. Svarkategorien *Andet* omfatter fx et studie, der undersøger læring om bæredygtighed i dagtilbud.

Studiets pædagogiske temaer	Antal	Procent
Indhold	105	87 %
Vurdering, evaluering, kvalitetssikring og udvikling	23	19 %
Værdier og etik	20	17 %
Pædagogiske arbejdsmetoder	11	9 %
Formål	10	8 %
Arbejde med offentlige dokumenter (fx læreplaner, styringsdokumenter)	8	7 %
Andet	3	2 %
Ikke relevant, da studiet ikke har et overordnet pædagogisk tema	3	2 %

Tabel 17. Pædagogiske temaer, som behandles i studierne i 2017.

Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier. Procentfordeling opgives som andel af det totale antal studier (N=121). Afrundede procentsatser.

Tabel 18 viser studierne sociale og institutionelle aspekter. Det var muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor antallet af registrerede svar summer til 190. Det ses, at kategorien *Relationer og kommunikation* optrådte hyppigst i årets studier efterfulgt af *Dagtilbuddet som lærende organisation*. Kategorierne *Inklusion og eksklusion*, *Ledelse og organisation*, *Fysisk miljø* og *Dagtilbuddet som socialt system med sociale praksisser* optrådte mindre hyppigt. Som i spørgsmålet om studiets pædagogiske temaer (jf. Tabel 17) var det ikke i alle tilfælde muligt at definere et studies sociale eller institutionelle aspekter ud fra spørgerammens svarmuligheder.

Sociale og institutionelle aspekter ved studiet	Antal	Procent
Relationer og kommunikation	74	61 %
Dagtilbuddet som lærende organisation	37	31 %
Inklusion og eksklusion	19	16 %
Ledelse og organisation	18	15 %
Fysisk miljø	16	13 %
Ingen sociale eller institutionelle aspekter	14	12 %
Dagtilbuddet som socialt system med sociale praksisser	12	10 %

Tabel 18. Studierne sociale og institutionelle aspekter i 2017.

Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier. Procentfordeling opgives som andel af det totale antal studier (N=121). Afrundede procentsatser.

Som det fremgår af Tabel 19, beskæftigede årets studier sig med forskellige perspektiver på institutionen i samfundet, nemlig *Dagtilbuddet som særlig institution i samfundet*, *Institutionen i et historisk og kulturelt perspektiv* samt *Institutionen i et økonomisk og politisk perspektiv*. I kodningen var det muligt at vælge flere perspektiver pr. studie, hvorfor antallet af registrerede svar når op på i alt 140. *Dagtilbuddet som særlig institution i samfundet* optrådte hyppigst, derefter *Institutionen i et historisk og kulturelt perspektiv* og endelig *Institutionen i et økonomisk og politisk perspektiv*. I enkelte af de inkluderede studier var det dog ikke muligt at definere specifikke samfundsmæssige perspektiver.

Studiets perspektiv på institutionen i samfundet	Antal	Procent
Dagtilbuddet som særlig institution i samfundet	103	85 %
Institutionen i et historisk og kulturelt perspektiv	21	17 %
Institutionen i et økonomisk og politisk perspektiv	12	10 %
Ingen særlige samfundsmæssige perspektiver	4	3 %

Tabel 19. Studierne perspektiver på institutionen i samfundet i 2017.

Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier. Procentfordeling opgives som andel af det totale antal studier (N=121). Afrundede procentsatser.

4.4 Vurdering af forskningskvalitet i dagtilbudsforskningen i 2017

Inden vurderingen af forskningskvaliteten af årets forskning gennemgås, er det vigtigt at understrege, at vurderingen af studierne alene er baseret på stillingtagen til det, der er beskrevet i den enkelte forskningspublikation. Blandt kriterierne for tildeling af *høj* eller *middelf* forskningskvalitet i denne forskningskortlægning er, at studierne er rapporteret med tilstrækkelig transparens med hensyn til blandt andet dataindsamlingsmetoder, analysemetoder samt beskrivelse af sample og rekruttering. Det, der vurderes her, er med andre ord kvaliteten af studiernes beskrivelser/forskningsrapportering.

Forskningskvalitet vurderes i dette projekt ud fra princippet om *peer review*. Dette indebærer, at mindst to uafhængige parter, en medarbejder fra DCU og et medlem af den eksterne reviewgruppe, etablerer enighed om en forskningskvalitetsvurdering, dvs. at det enkelte studie gives én samlet forskningskvalitet. Alle inkluderede studier er kvalitetsvurderet af DCU og den eksterne reviewgruppe, uanset om de tidligere har gennemgået eksternt review, fx som tidskriftsartikler. Dette skyldes et ønske om at gennemføre en vurdering ud fra fælles vurderingskriterier for alle studier inkluderet i kortlægningen med henblik på at sikre størst mulig transparens og en konsistent vurdering af studierne. Denne vurdering er baseret på og gennemføres efter almenvidenskabelige bedømmelseskriterier, der er uafhængige af det enkelte studies valgte design. Et eksempel herpå er vurderingen af forfatterens argumentation for valg af design til den enkelte undersøgelse. Forskningskvalitet kan imidlertid ikke betragtes som helt uafhængig af forskningsdesign. Det enkelte studie vurderes dermed også ud fra studiets egne designmæssige præmisser. Dette indbefatter blandt andet overvejelser over, hvorvidt forfatteren med anvendelse af de valgte metoder til indsamling og analyse af empiri vil være i stand til at belyse forskningsspørgsmålet, og hvorvidt der er en sammenhæng mellem studiets præmisser og konklusion, dvs. om forskningen svarer på det, der var udgangspunkt for undersøgelsen. Det, der vurderes her, er med andre ord, om det valgte design er rapporteret på bedst mulige måde, samt om designet understøtter studiets konklusioner.

Tabel 20 viser svarene på spørgsmålene i spørgerammen, som direkte anvendes til at vurdere studierne forskningskvalitet.

Vurdering af kvalitetsparametre	Ja		Nej	
	Antal	Procent	Antal	Procent
Er studiets kontekst tilstrækkeligt beskrevet?	120	99 %	1	1 %
Er studiets mål klart beskrevet?	116	96 %	5	4 %
Er sample og identificeringen af sample tilstrækkeligt beskrevet?	81	67 %	40	33 %
Er metoder brugt til dataindsamling tilstrækkeligt beskrevet?	92	76 %	29	24 %
Er dataanalysen tilstrækkeligt beskrevet?	82	68 %	39	32 %
Er studiet rapporteret med tilstrækkelig transparens?	93	77 %	28	23 %
Beskriver forfatteren, hvor studiets data er tilgængelige?	7	6 %	114	94 %
Undgår forfatteren selektiv afrapportering?	81	67 %	40	33 %
Er der etiske problemstillinger forbundet med studiet?	24	20 %	97	80 %
Var det valgte forskningsdesign passende for besvarelsen af studiets forskningsspørgsmål?	112	93 %	9	7 %
Er der gjort tilstrækkelige forsøg på at etablere gentagelighed, reliabilitet, validitet eller troværdighed af dataindsamlingsmetoder og -redskaber?	81	67 %	40	33 %
Er der gjort tilstrækkelige forsøg på at etablere gentagelighed, reliabilitet, validitet eller troværdighed af dataanalysen?	83	69 %	38	31 %
Er reviewerne af studiet uenige med forfatteren om studiets fund og konklusioner?	13	11 %	108	89 %

Tabel 20. Vurdering af kvalitetsparametre i studierne i 2017.

Det har kun været muligt at registrere ét svar pr. studie.

N=121. Afrundede procentsatser.

Tabel 20 viser, at kontekst og mål i langt størstedelen af studierne (99 % og 96 %) var tilstrækkeligt beskrevet. I langt de fleste studier (93 %) vurderede reviewerne også, at det valgte forskningsdesign var passende for besvarelsen af studiets forskningsspørgsmål. Det var også sjældent, at reviewerne vurderede, at de var uenige med forfatteren om studiets fund og konklusioner (11 %). I 76 % af studierne var dataindsamlingsmetoderne tilstrækkeligt beskrevet, mens 68 % af studierne havde beskrevet dataanalysen tilstrækkeligt. Studierne forsøg på etablering af validitet og reliabilitet i forhold til dataindsamlingsmetoder og dataanalyse blev vurderet til at være tilfredsstillende i henholdsvis 67 % og 69 % af studierne. 77 % af studierne var rapporteret med tilstrækkelig transparens. I 67 % af studierne er sample og identificeringen af sample tilstrækkeligt beskrevet. I 67 % af studierne undgår forfatteren selektiv afrapportering, og i 80 % af studierne vurderede reviewerne, at der ikke var etiske problemstillinger forbundet med studiet. I de tilfælde, hvor reviewerne har vurderet, at der er etiske problemstillinger forbundet med studiet, skyldes det manglende etiske overvejelser fra forfatterens side.

I videnskabelige undersøgelser er det ikke muligt helt at udelukke alle former for fejl/bias, men det må forventes, at undersøgelserne bliver gennemført ud fra en fremgangsmåde og et forskningsdesign, der søger at minimere fejl/bias. Som det ses i Tabel 21 på næste side, er dette også i høj eller nogen grad tilfældet i 100 af de i alt 121 inkluderede studier, mens reviewerne vurderede, at det anvendte forskningsdesign og -metoder i 21 studier slet ikke kan udelukke fejl/bias. De problemer, der kan observeres i disse 21 studier, skyldes blandt andet, at eventuelle kilder til fejl og bias ikke overvejes af forfatterne, eller at der gives for lidt information om

forfatterens valg af analysestrategi, herunder udvælgelse af temaer og empiriske eksempler i analysen, til, at reviewerne kan vurdere spørgsmålet.

I hvilken grad kan studiets forskningsdesign og -metoder udelukke fejl/bias?	Antal	Procent
I høj grad	9	7 %
I nogen grad	91	75 %
Slet ikke	21	17 %

Tabel 21. Studiernes evne til at udelukke bias og fejlkilder i 2017.
Det har kun været muligt at registrere ét svar pr. studie.
N=121. Afrundede procentsatser.

Et andet aspekt af videnskabelige undersøgelser er generaliserbarhed, som i vurderingen adresseres i spørgsmålet: *Forholder studiet sig til resultaternes generaliserbarhed?* Her kan det konstateres, at 65 studier (54 %) ikke forholder sig til resultaternes generaliserbarhed, mens der i 36 studier (30 %) ikke kan generaliseres på baggrund af studiets resultater. I Tabel 22 ses det endvidere, at de resterende 20 studier forholder sig til resultaternes generaliserbarhed på forskellig vis. I 14 studier (12 %) konstateres det, at der kan generaliseres kontekstuel eller konceptuel, ligesom det konstateres, at der kan generaliseres til andre grupper med lignende karakteristika i tre studier (3 %), samt at der kan generaliseres til undersøgelsens population i tre studier (3 %). Som tidligere nævnt behøver generaliserbarhed ikke at være formålet med forskningen, for at studiet vurderes til at være af middel eller høj forskningskvalitet. Til gengæld kan det svække forskningskvaliteten, hvis forskeren forholder sig til sine resultater som generaliserbare, uden at der er belæg for det.

Forholder studiet sig til resultaternes generaliserbarhed?	Antal	Procent
Nej, studiet forholder sig ikke til resultaternes generaliserbarhed	65	54 %
Ja, studiets resultater er ikke generaliserbare	36	30 %
Ja, studiets resultater er generaliserbare på en kontekstuel eller konceptuel måde	14	12 %
Ja, studiets resultater er generaliserbare til undersøgelsens population	3	3 %
Ja, studiets resultater er generaliserbare til andre grupper med lignende karakteristika	3	3 %

Tabel 22. Om studierne forholder sig til resultaternes generaliserbarhed i 2017.
Det har kun været muligt at registrere ét svar pr. studie.
N=121. Afrundede procentsatser.

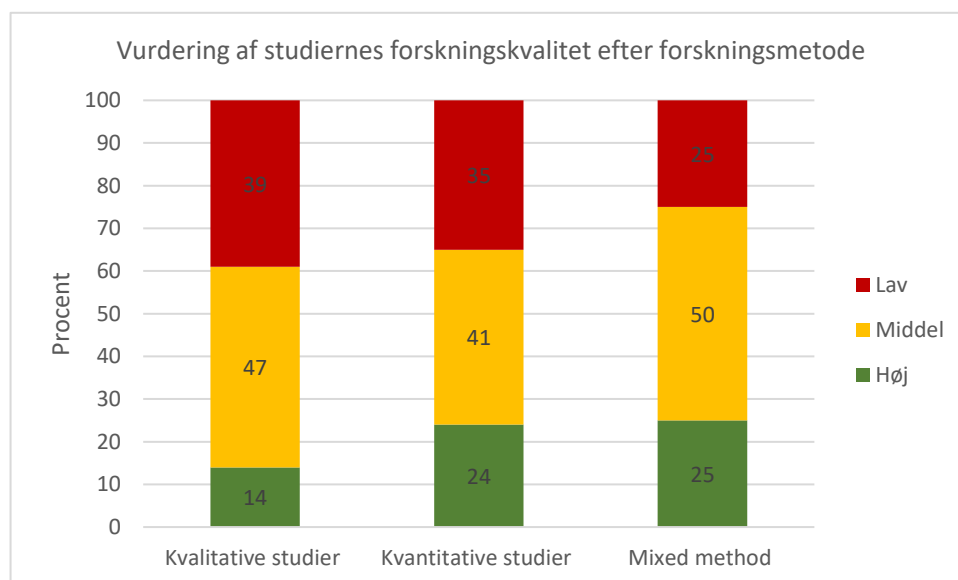
Samtlige af årets 121 studier er vurderet på grundlag af de ovenstående forskningskvalitetsparametre og i et samarbejde mellem en medarbejder fra DCU og et medlem af reviewgruppen. Hvert studie er derefter vurderet på en skala fra *lav* til *høj* forskningskvalitet. Tabel 23 viser fordelingen af vurderet forskningskvalitet på årets forskning:

Samlet vurdering af studiets forskningskvalitet	Antal	Procent
Høj	19	16 %
Middel	56	46 %
Lav	46	38 %

Tabel 23. Vurdering af studiernes forskningskvalitet i 2017.
Det har kun været muligt at registrere ét svar pr. studie.
N=121. Afrundede procentsatser.

Ovenstående tabel viser, at i alt 19 studier blev vurderet til at være af høj forskningskvalitet. Derudover blev 56 studier vurderet til en middel forskningskvalitet, mens 46 studier blev vurderet til at være af lav forskningskvalitet. Dette betyder ikke nødvendigvis, at de studier, der blev vurderet til at være af lav forskningskvalitet, er dårlig forskning, men at disse studier ikke følger ovenstående kriterier for forskningskvalitet, herunder kriteriet om transparens. Det kan med

andre ord betyde, at afrapporteringen af det enkelte studie er mangelfuld eller ikke tilstrækkeligt gennemsigtig. Således blev samlet set 75 af de 121 inkluderede studier i årets kortlægning vurderet til at være af tilstrækkelig høj forskningskvalitet til, at de kan indgå i Nordic Base of Early Childhood Education and Care (NB-ECEC). I databasen er det dog ikke muligt at skelne mellem studier med henholdsvis middel og høj forskningskvalitet. De 46 studier, der blev vurderet til at være af lav forskningskvalitet, indgår ikke i databasen.

Figur 24. Vurdering af studierne forskningskvalitet efter forskningsmetode i 2017.
Det har kun været muligt at registrere ét svar pr. studie
N=121. Afrundede procentsatser.

Figur 24 viser, at 14 % af de kvalitative studier blev vurderet til at være af høj forskningskvalitet, mens det samme gjorde sig gældende for 24 % af de kvantitative studier og 25 % af de studier, der anvendte *mixed methods*. Ligeledes ses det, at 47 % af de kvalitative studier blev vurderet til at være af middel forskningskvalitet, mens de tilsvarende tal for kvantitative og *mixed methods*-studier var 41 % og 50 %. Endelig fremgår det, at 39 % af de kvalitative studier, 35 % af de kvantitative studier og 25 % af de studier, som anvendte *mixed methods*, blev vurderet til at være af lav forskningskvalitet. Overordnet peger figuren således i retning af en relativt ligelig fordeling af vurderet forskningskvalitet på tværs af anvendte forskningsmetoder i de 121 inkluderede studier i årets kortlægning.

5 Bilag

5.1 Dagtilbudsforskningen 2017. Fordelinger særskilt for studier af middel og høj forskningskvalitet.

I det følgende vises de særskilte fordelinger for studier vurderet til middel og høj forskningskvalitet, som inkluderes i databasen Nordic Base of Early Childhood Education and Care (NB-ECEC). Der ses, som i kapitel 3, på studiernes land, sigte, forskningsmetode og -design, kvalitetsvurdering mv. I alt er 75 studier vurderet til enten en middel eller høj forskningskvalitet.

Land som studiet er gennemført i	Antal	Procent
Sverige	37	49 %
Norge	32	43 %
Danmark	9	12 %
Andre OECD-lande	4	5 %

Tabel 25. Lande som studierne er gennemført i, særskilt for studier af middel og høj forskningskvalitet i 2017. Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier. Procentfordeling opgives som andel af det totale antal inkluderede studier (N=75). Afrundede procentsatser.

Studiets finansiering	Antal	Procent
Uoplyst	43	57 %
Forskningsråd	15	20 %
Universiteter/forskningsinstitutioner	11	15 %
Ministerier/styrelser/kommuner	6	8 %
Foreninger eller fagforeninger	4	5 %
Private finansieringskilder	3	4 %
Andre finansieringskilder	3	4 %

Tabel 26. Finansiering af studierne, særskilt for studier af middel og høj forskningskvalitet i 2017. Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier. Procentfordeling opgives som andel af det totale antal inkluderede studier (N=75). Afrundede procentsatser.

Forskningsmetode	Antal	Procent
Kvalitativt studie	58	77 %
Kvantitativt studie	11	15 %
Mixed methods	6	8 %
Forskningskortlægning	0	0 %

Tabel 27. Anvendte forskningsmetoder i studierne, særskilt for studier af middel og høj forskningskvalitet i 2017. Det har kun været muligt at registrere ét svar pr. studie. N=75. Afrundede procentsatser.

Forskningsdesign	Antal	Procent
Holdningsundersøgelse ("view study")	23	31 %
Etnografisk	22	29 %
Observationsstudie	7	9 %
Dokumentstudie	7	9 %
Aktionsforskning	7	9 %
Casestudie	6	8 %
Tværsnitstudie	3	4 %
Longitudinelt studie	3	4 %
Eksperimenter med randomiserede grupper	2	3 %
Kohortestudie	2	3 %
Eksperimenter med ikke-randomiserede grupper	1	1 %
Sekundær dataanalyse	1	1 %
En gruppe før- og eftertest	1	1 %
Systematisk forskningskortlægning	0	0 %
En gruppe kun eftertest	0	0 %
Case control	0	0 %
Andet	0	0 %

Tabel 28. Anvendte forskningsdesign i studierne, særligt for studier af middel og høj forskningskvalitet i 2017. Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier. Procentfordeling opgives som andel af det totale antal inkluderede studier (N=75). Afrundede procentsatser.

Dataindsamlingsmetoder	Antal	Procent
Én-til-én-interview (face to face eller telefon)	33	44 %
Observation	31	41 %
Dagbog (feltnoter)	23	31 %
Videoptagelse	19	25 %
Andre dataindsamlingsmetoder	18	24 %
Lydoptagelse	15	20 %
Spørgeskema	14	19 %
Fokusgruppeinterview	14	19 %
Indsamling af data fra dagtilbud (mødeprotokol, kalender etc.)	9	12 %
Afsøgning af officielle dokumenter (love, regler, planer)	7	9 %
Sprogtest	3	4 %
Sekundære data (fx offentlig statistik)	2	3 %
Praktisk test	2	3 %
Psykologisk test	2	3 %
Litteratursøgning	1	1 %
Fysisk test	0	0 %
Læreplansbaserede test (fx nationale test)	0	0 %
Skole-/institutionsopgørelser	0	0 %
Præsentation af hypotetisk scenarie	0	0 %
Klinisk test	0	0 %

Tabel 29. Anvendte dataindsamlingsmetoder i studierne, særligt for studier af middel og høj forskningskvalitet i 2017. Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier. Procentfordeling opgives som andel af det totale antal inkluderede studier (N=75). Afrundede procentsatser.

Studiets sigte	Antal	Procent
Beskrivelse	64	85 %
Udforskning af relationer	8	11 %
'What works'	3	4 %
Forskningskortlægning	0	0 %

Tabel 30. Studiernes overordnede sigte, særligt for studier af middel og høj forskningskvalitet i 2017. Det har kun været muligt at registrere ét svar pr. studie. N=75. Afrundede procentsatser.

Studiet omhandler følgende aktører	Antal	Procent
Ledere/ledelse	10	13 %
Praktikere	45	60 %
Børn 0-1 år	2	3 %
Børn 1 år	8	11 %
Børn 2 år	15	20 %
Børn 3 år	19	25 %
Børn 4 år	21	28 %
Børn 5 år	23	31 %
Børn 6 år	18	24 %
Ingen information om børns alder	4	5 %
Forældre	4	5 %
Forvaltning, kommunal	2	3 %
Forvaltning, statslig	3	4 %
Politikere	0	0 %
Fagforening	0	0 %
Andre	5	7 %
Ikke relevant	1	1 %

Tabel 31. Studiernes aktører, særligt for studier af middel og høj forskningskvalitet i 2017. Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier. Procentfordeling opgives som andel af det totale antal inkluderede studier (N=75). Afrundede procentsatser.

Studier med børn som aktører	Antal	Procent
Børn 0-3 år	15	20 %
Børn 3-6 år	31	41 %
Andet	5	7 %
Ikke relevant	33	44 %

Tabel 32. Studier med børn som aktører, særligt for aldersgrupper i studier af middel og høj forskningskvalitet i 2017. Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier. Procentfordeling opgives som andel af det totale antal studier (N=75). Afrundede procentsatser.

Hvem informerer studiet?	Antal	Procent
Ledere/ledelse	19	25 %
Praktikere	57	76 %
Børn 0-1 år	2	3 %
Børn 1 år	7	9 %
Børn 2 år	14	19 %
Børn 3 år	17	23 %
Børn 4 år	22	29 %
Børn 5 år	22	29 %
Børn 6 år	17	23 %
Ingen information om børns alder	2	3 %
Forældre	9	12 %
Forvaltning, kommunal	6	8 %
Forvaltning, statslig	3	4 %
Politikere	0	0 %
Fagforening	0	0 %
Andre	6	8 %
Ikke relevant	1	1 %

Tabel 33. Aktører, som informerer studierne, særskilt for studier af middel og høj forskningskvalitet i 2017. Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier. Procentfordeling opgives som andel af det totale antal inkluderede studier (N=75). Afrundede procentsatser.

Studier med børn som informanter:	Antal	Procent
Børn 0-3 år	14	19 %
Børn 3-6 år	30	40 %
Andet	3	4 %
Ikke relevant	37	49 %

Tabel 34. Børn som informanter, særskilt for aldersgrupper i studier af middel og høj forskningskvalitet i 2017. Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier. Procentfordeling opgives som andel af det totale antal studier (N=75). Afrundede procentsatser.

Studiets emner	Antal	Procent
Undervisning og læring	42	56 %
Pædagogiske praksisser	34	45 %
Andet	17	23 %
Læreplan	14	19 %
Evaluering og vurdering	14	19 %
Organisation og ledelse	12	16 %
Barnets perspektiv	11	15 %
Pædagogers karriere	10	13 %
Leg	10	13 %
Policy	9	12 %
Overgang fra dagtilbud til skole	9	12 %
Lige muligheder	8	11 %
Kvalitet i dagtilbud	6	8 %
Teknologi og ICT	6	8 %
Klasseledelse	5	7 %
Sundhed	4	5 %
Børns bevægelse og udvikling	4	5 %
Økonomi	1	1 %
Metodologi	0	0 %

Tabel 35. Emner, som studierne omhandler, særligt for studier af middel og høj forskningskvalitet i 2017. Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier. Procentfordeling opgives som andel af det totale antal inkluderede studier (N=75). Afrundede procentsatser.

Studiets pædagogiske temaer	Antal	Procent
Indhold	63	84 %
Vurdering, evaluering, kvalitetssikring og udvikling	18	24 %
Værdier og etik	14	19 %
Formål	9	12 %
Arbejde med offentlige dokumenter (fx læreplaner, styringsdokumenter)	7	9 %
Pædagogiske arbejdsmetoder	6	8 %
Andet	3	4 %
Ikke relevant, da studiet ikke har et overordnet pædagogisk tema	1	1 %

Tabel 36. Pædagogiske temaer, som behandles i studierne, særligt for studier af middel og høj forskningskvalitet i 2017. Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier. Procentfordeling opgives som andel af det totale antal inkluderede studier (N=75). Afrundede procentsatser.

Sociale og institutionelle aspekter ved studiet	Antal	Procent
Relationer og kommunikation	46	61 %
Dagtilbuddet som lærende organisation	19	25 %
Ledelse og organisation	13	17 %
Dagtilbuddet som socialt system med sociale praksisser	12	16 %
Fysisk miljø	11	15 %
Inklusion og eksklusion	9	12 %
Ingen sociale eller institutionelle aspekter	8	11 %

Tabel 37. Studiernes sociale og institutionelle aspekter, særligt for studier af middel og høj forskningskvalitet i 2017. Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier. Procentfordeling opgives som andel af det totale antal inkluderede studier (N=75). Afrundede procentsatser.

Studiets perspektiv på institutionen i samfundet	Antal	Procent
Dagtilbuddet som særlig institution i samfundet	64	87 %
Institutionen i et historisk og kulturelt perspektiv	10	13 %
Institutionen i et økonomisk og politisk perspektiv	9	12 %
Ingen særlige samfundsmæssige perspektiver	2	3 %

Tabel 38. Studiernes perspektiver på institutionen i samfundet, særskilt for studier af middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier. Procentfordeling opgives som andel af det totale antal inkluderede studier (N=75). Afrundede procentsatser.

Vurdering af kvalitetsparametre	Ja		Nej	
	Antal	Procent	Antal	Procent
Er studiets kontekst tilstrækkeligt beskrevet?	75	100 %	0	0 %
Er studiets mål klart beskrevet?	75	100 %	0	0 %
Er sample og identificeringen af sample tilstrækkeligt beskrevet?	61	81 %	14	19 %
Er metoder brugt til dataindsamling tilstrækkeligt beskrevet?	68	91 %	7	9 %
Er dataanalysen tilstrækkeligt beskrevet?	70	93 %	5	7 %
Er studiet rapporteret med tilstrækkelig transparens?	75	100 %	0	0 %
Beskriver forfatteren, hvor studiets data er tilgængelige?	7	9 %	68	91 %
Undgår forfatteren selektiv afrapportering?	71	95 %	4	5 %
Er der etiske problemstillinger forbundet med studiet?	8	11 %	67	89 %
Var det valgte forskningsdesign passende for besvarelsen af studiets forskningsspørgsmål?	75	100 %	0	0 %
Er der gjort tilstrækkelige forsøg på at skabe gentagelighed, reliabilitet, validitet eller troværdighed af dataindsamlingsmetoder og -redskaber?	68	91 %	7	9 %
Er der gjort tilstrækkelige forsøg på at skabe gentagelighed, reliabilitet, validitet eller troværdighed af dataanalysen?	73	97 %	2	3 %
Er reviewerne af studiet uenige med forfatteren om studiets fund og konklusioner?	1	1 %	74	99 %

Tabel 39. Vurdering af kvalitetsparametre i studierne, særskilt for studier af middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Det har kun været muligt at registrere ét svar pr. studie. N=75. Afrundede procentsatser.

I hvilken grad kan studiets forskningsdesign og -metoder udelukke fejl/bias?	Antal	Procent
I høj grad	9	12 %
I nogen grad	66	88 %
Slet ikke	0	0 %

Tabel 40. Studiernes evne til at udelukke bias og fejlkilder, særskilt for studier af middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Det har kun været muligt at registrere ét svar pr. studie. N=75. Afrundede procentsatser.

Forholder studiet sig til resultaternes generaliserbarhed?	Antal	Procent
Nej, studiet forholder sig ikke til generaliserbarheden	35	47 %
Ja, studiet er ikke generaliserbart	23	31 %
Ja, studiets resultater er generaliserbare på en kontekstuel eller konceptuel måde	13	17 %
Ja, studiet er generaliserbart til andre grupper med lignende karakteristika	3	4 %
Ja, studiet er generaliserbart til hele populationen	1	1 %

Tabel 41. Om studierne forholder sig til generaliserbarhed, særskilt for studier af middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Det har kun været muligt at registrere ét svar pr. studie. N=75. Afrundede procentsatser.

Samlet vurdering af studiets forskningskvalitet	Antal	Procent
Høj	19	25 %
Middel	56	75 %

Tabel 42. Vurdering af studiernes forskningskvalitet, særskilt for studier af middel og høj forskningskvalitet i 2017.
Det har kun været muligt at registrere ét svar pr. studie.
N=75. Afrundede procentsatser.

5.2 Dagtilbudsforskningen 2017. Fordelinger særskilt for studier af middel og høj forskningskvalitet for land.

I det næste følger fordelinger særskilt for studier vurderet til middel og høj forskningskvalitet, fordelt på de tre skandinaviske lande.

5.2.1 Danmark (i alt ni studier)

Land som studiet er gennemført i	Antal
Danmark	9

Tabel 43. Antal studier, særskilt for studier gennemført i Danmark og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Studiets finansiering	Antal
Uoplyst	5
Foreninger/fagforeninger	3
Universiteter/forskningsinstitutioner	2
Ministerier/styrelser/kommuner	1
Private finansieringskilder	0
Anden finansieringskilde	0
Forskningsråd	0

Tabel 44. Finansiering af studierne, særskilt for studier gennemført i Danmark og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier.

Forskningsmetode	Antal
Kvalitativt studie	8
Kvantitativt studie	1
Mixed methods	0
Forskningskortlægning	0

Tabel 45. Anvendte forskningsmetoder i studierne, særskilt for studier gennemført i Danmark og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Det har kun været muligt at registrere ét svar pr. studie.

Forskningsdesign	Antal
Etnografisk	5
Holdningsstudie ("view study")	2
Dokumentstudie	2
Casestudie	1
Aktionsforskning	1
Eksperimenter med randomiserede grupper	1
Andet	0
Observationsstudie	0
En gruppe før- og eftertest	0
Eksperimenter med ikke-randomiserede grupper	0
Tværsnitstudie	0
Kohortestudie	0
Longitudinelt studie	0
En gruppe kun eftertest	0
Sekundær dataanalyse	0
Systematisk forskningskortlægning	0
Case control	0

Tabel 46. Anvendte forskningsdesign i studierne, særskilt for studier gennemført i Danmark og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier.

Dataindsamlingsmetoder	Antal
Observation	7
Dagbog (feltnoter)	6
Én-til-én-interview	5
Andre dataindsamlingsmetoder	3
Indsamling af data fra dagtilbud (mødeprotokol, kalender etc.)	3
Afsøgning af officielle dokumenter (love, regler, planer)	3
Fokusgruppeinterview	3
Lydoptagelse	2
Spørgeskema	1
Sekundære data (fx nationale test)	1
Videoptagelse	0
Psykologisk test	0
Sprogtest	0
Fysisk test	0
Klinisk test	0
Praktisk test	0
Læreplansbaserede test (fx nationale test)	0
Litteratursøgning	0
Præsentation af hypotetisk scenarie	0
Skole-/institutionsopgørelser	0

Tabel 47. Anvendte dataindsamlingsmetoder i studierne, særsilt for studier gennemført i Danmark og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier.

Studiets sigte	Antal
Beskrivelse	8
'What works'	1
Udforskning af relationer	0
Forskningsskottlægning	0

Tabel 48. Studiernes sigte, særsilt for studier gennemført i Danmark og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Det har kun været muligt at registrere ét svar pr. studie.

Studiet omhandler følgende aktører	Antal
Ledere/ledelse	1
Praktikere	8
Børn 0-1 år	0
Børn 1 år	1
Børn 2 år	1
Børn 3 år	1
Børn 4 år	2
Børn 5 år	2
Børn 6 år	1
Ingen information om børns alder	1
Forældre	1
Forvaltning, kommunal	0
Forvaltning, statslig	0
Politikere	0
Fagforening	0
Andre	0
Ikke relevant	0

Tabel 49. Aktører, som studierne omhandler, særligt for studier gennemført i Danmark og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier.

Studier med børn som aktører	Antal
Børn 0-3 år	1
Børn 3-6 år	2
Andet	1
Ikke relevant	5

Tabel 50. Studier med børn som aktører, særligt for aldersgrupper i studier gennemført i Danmark og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier.

Hvem informerer studiet?	Antal
Ledere/ledelse	3
Praktikere	8
Børn 0-1 år	0
Børn 1 år	1
Børn 2 år	1
Børn 3 år	0
Børn 4 år	3
Børn 5 år	3
Børn 6 år	2
Ingen information om børns alder	1
Forældre	1
Forvaltning, kommunal	3
Forvaltning, statslig	0
Politikere	0
Fagforening	0
Andre	2
Ikke relevant	0

Tabel 51. Aktører, som informerer studierne, særligt for studier gennemført i Danmark og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier.

Studier med børn som informanter:	Antal
Børn 0-3 år	2
Børn 3-6 år	4
Andet	1
Ikke relevant	3

Tabel 52. Børn som informanter, særskilt for aldersgrupper i studier gennemført i Danmark og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier.

Studiets emner	Antal
Pædagogiske praksisser	7
Undervisning og læring	6
Organisation og ledelse	3
Evaluering og vurdering	2
Læreplan	2
Policy	2
Kvalitet i dagtilbud	2
Barnets perspektiv	2
Pædagogers karriere	2
Andet	2
Overgang fra dagtilbud til skole	1
Klasseledelse	1
Lige muligheder	1
Sundhed	0
Teknologi og IKT	0
Børns bevægelse og udvikling	0
Økonomi	0
Metodologi	0
Leg	0

Tabel 53. Emner, som studierne omhandler, særskilt for studier gennemført i Danmark og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier.

Studiets pædagogiske temaer	Antal
Indhold	8
Formål	3
Værdier og etik	3
Vurdering, evaluering, kvalitetssikring og udvikling	2
Arbejde med offentlige dokumenter (fx læreplaner, styringsdokumenter)	2
Pædagogiske arbejdsmetoder	1
Ikke relevant, da studiet ikke har et overordnet pædagogisk tema	0
Andet	0

Tabel 54. Pædagogiske temaer, som behandles i studierne særskilt for studier gennemført i Danmark og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier.

Sociale og institutionelle aspekter ved studiet	Antal
Relationer og kommunikation	8
Dagtilbuddet som lærende organisation	6
Ledelse og organisation	3
Dagtilbuddet som socialt system med sociale praksisser	2
Inklusion og eksklusion	1
Fysisk miljø	0
Ingen sociale eller institutionelle aspekter	0

Tabel 55. Studiernes sociale og institutionelle aspekter, særligt for studier gennemført i Danmark og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier.

Studiets perspektiv på institutionen i samfundet	Antal
Dagtilbuddet som særlig institution i samfundet	9
Institutionen i et historisk og kulturelt perspektiv	1
Institutionen i et økonomisk og politisk perspektiv	1
Ingen særlige samfundsmæssige perspektiver	0

Tabel 56. Studiernes perspektiver på institutionen i samfundet, særligt for studier gennemført i Danmark og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier.

Vurdering af kvalitetsparametre	Ja	Nej
	Antal	Antal
Er studiets kontekst tilstrækkeligt beskrevet?	9	0
Er studiets mål klart beskrevet?	9	0
Er sample og identificeringen af sample tilstrækkeligt beskrevet?	5	4
Er metoder brugt til dataindsamling tilstrækkeligt beskrevet?	8	1
Er dataanalysen tilstrækkeligt beskrevet?	6	3
Er studiet rapporteret med tilstrækkelig transparens?	9	0
Beskriver forfatteren, hvor studiets data er tilgængelige?	0	9
Undgår forfatteren selektiv afrapportering?	9	0
Er der etiske problemstillinger forbundet med studiet?	1	8
Var det valgte forskningsdesign passende for besvarelsen af studiets forskningsspørgsmål?	9	0
Er der gjort tilstrækkelige forsøg på at skabe gentagelighed, reliabilitet, validitet eller troværdighed af dataindsamlingsmetoder og -redskaber?	8	1
Er der gjort tilstrækkelige forsøg på at etablere gentagelighed, reliabilitet, validitet eller troværdighed af dataanalysen?	9	0
Er reviewerne af studiet uenige med forfatteren om studiets fund og konklusioner?	0	9

Tabel 57. Vurdering af kvalitetsparametre i studierne, særligt for studier gennemført i Danmark og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Det har kun været muligt at registrere ét svar pr. studie.

I hvilken grad kan studiets forskningsdesign og -metoder udelukke fejl/bias?	Antal
I høj grad	1
I nogen grad	8
Slet ikke	0

Tabel 58. Studiernes evne til at udelukke bias og fejlkilder, særligt for studier gennemført i Danmark og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Det har kun været muligt at registrere ét svar pr. studie.

Forholder studiet sig til resultaternes generaliserbarhed?	Antal
Nej, studiet forholder sig ikke til generaliserbarheden	6
Ja, studiet er ikke generaliserbart	2
Ja, studiets resultater er generaliserbare på en kontekstuel eller konceptuel måde	1
Ja, studiet er generaliserbart til andre grupper med lignende karakteristika	0
Ja, studiet er generaliserbart til hele populationen	0

Tabel 59. Om studierne forholder sig til generaliserbarhed, særligt for studier gennemført i Danmark og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Det har kun været muligt at registrere ét svar pr. studie.

Samlet vurdering af studiets forskningskvalitet	Antal
Høj	2
Middel	7

Tabel 60. Vurdering af studiernes forskningskvalitet, særligt for studier gennemført i Danmark og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Det har kun været muligt at registrere ét svar pr. studie.

5.2.2 Norge (i alt 32 studier)

Land som studiet er gennemført i	Antal
Norge	32

Tabel 61. Antal studier, særskilt for studier gennemført i Norge og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Studiets finansiering	Antal	Procent
Uoplyst	18	56 %
Forskningsråd	7	22 %
Universiteter/forskningsinstitutioner	5	16 %
Ministerier/styrelser/kommuner	4	13 %
Private finansieringskilder	2	6 %
Foreninger/fagforeninger	1	3 %
Anden finansieringskilde	1	3 %

Tabel 62. Finansiering af studierne, særskilt for studier gennemført i Norge og med middel og høj forskningskvalitet i 2017. Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier. Procentfordeling opgives som andel af det totale antal norske studier af middel og høj forskningskvalitet (N=32). Afrundede procentsatser.

Forskningsmetode	Antal	Procent
Kvalitativt studie	22	69 %
Kvantitativt studie	6	19 %
Mixed methods	4	13 %
Forskningskortlægning	0	0 %

Tabel 63. Anvendte forskningsmetoder i studierne, særskilt for studier gennemført i Norge og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Det har kun været muligt at registrere ét svar pr. studie.
N=32. Afrundede procentsatser.

Forskningsdesign	Antal	Procent
Etnografisk	9	28 %
Holdningsundersøgelse ("view study")	9	28 %
Observationsstudie	4	13 %
Dokumentstudie	3	9 %
Casestudie	2	6 %
Kohortestudie	2	6 %
Tværsnitsstudie	2	6 %
Longitudinelt studie	1	3 %
Eksperimenter med randomiserede grupper	1	3 %
Sekundær datanalyse	1	3 %
Aktionsforskning	1	3 %
Andet	0	0 %
Eksperimenter med ikke-randomiserede grupper	0	0 %
En gruppe før- og eftertest	0	0 %
En gruppe kun eftertest	0	0 %
Systematisk forskningskortlægning	0	0 %
Case control	0	0 %

Tabel 64. Anvendte forskningsdesign i studierne, særskilt for studier gennemført i Norge og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier. Procentfordeling opgives som andel af det totale antal norske studier af middel og høj forskningskvalitet (N=32). Afrundede procentsatser.

Dataindsamlingsmetoder	Antal	Procent
En-til-én-interview (face to face eller telefon)	18	56 %
Observation	15	47 %
Videoptagelse	9	28 %
Dagbog (feltnoter)	9	28 %
Lydoptagelse	7	22 %
Spørgeskema	6	19 %
Andre dataindsamlingsmetoder	5	16 %
Fokusgruppeinterview	4	13 %
Afsøgning af officielle dokumenter (love, regler, planer)	4	13 %
Sprogtest	2	6 %
Psykologisk test	1	3 %
Sekundære data (fx offentlig statistik)	1	3 %
Klinisk test	0	0 %
Praktisk test	0	0 %
Fysisk test	0	0 %
Læreplansbaserede test (fx nationale test)	0	0 %
Præsentation af hypotetisk scenarie	0	0 %
Skole-/institutionsopgørelser	0	0 %
Indsamling af data fra dagtilbud (mødeprotokol, kalender etc.)	0	0 %
Litteratursøgning	0	0 %

Tabel 65. Anvendte dataindsamlingsmetoder i studierne, særligt for studier gennemført i Norge og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier. Procentfordeling opgives som andel af det totale antal norske studier af middel og høj forskningskvalitet (N=32). Afrundede procentsatser.

Studiets sigte	Antal	Procent
Beskrivelse	26	81 %
Udforskning af relationer	5	16 %
'What works'	1	3 %
Forskningsskottlægning	0	0 %

Tabel 66. Studiernes sigte, særligt for studier gennemført i Norge og med middel og høj forskningskvalitet i 2017. Det har kun været muligt at registrere ét svar pr. studie. N=32. Afrundede procentsatser.

Studiet omhandler følgende aktører	Antal	Procent
Ledere/ledelse	7	22 %
Praktikere	15	47 %
Børn 0-1 år	2	6 %
Børn 1 år	5	16 %
Børn 2 år	10	31 %
Børn 3 år	7	22 %
Børn 4 år	8	25 %
Børn 5 år	9	28 %
Børn 6 år	8	25 %
Ingen information om børns alder	2	6 %
Forældre	0	0 %
Forvaltning, kommunal	1	3 %
Forvaltning, statslig	3	9 %
Politikere	0	0 %
Fagforening	0	0 %
Andre	2	6 %
Ikke relevant	1	3 %

Tabel 67. Aktører, som studierne omhandler, særligt for studier gennemført i Norge og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier.

Procentfordeling opgives som andel af det totale antal norske studier af middel og høj forskningskvalitet (N=32).

Afrundede procentsatser.

Studier med børn som aktører:	Antal	Procent
Børn 0-3 år	10	31 %
Børn 3-6 år	11	34 %
Andet	3	9 %
Ikke relevant	13	41 %

Tabel 68. Studier med børn som aktører, særligt for aldersgrupper i studier gennemført i Norge og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier.

Procentfordeling opgives som andel af det totale antal norske studier af middel og høj forskningskvalitet (N=32).

Afrundede procentsatser.

Hvem informerer studiet?	Antal	Procent
Ledere/ledelse	11	34 %
Praktikere	23	72 %
Børn 0-1 år	2	6 %
Børn 1 år	4	13 %
Børn 2 år	9	28 %
Børn 3 år	7	22 %
Børn 4 år	9	28 %
Børn 5 år	8	25 %
Børn 6 år	7	22 %
Ingen information om børns alder	0	0 %
Forældre	4	13 %
Forvaltning, kommunal	2	6 %
Forvaltning, statslig	3	14 %
Politikere	0	0 %
Fagforening	0	0 %
Andre	1	3 %
Ikke relevant	1	3 %

Tabel 69. Aktører, som informerer studierne, særligt for studier gennemført i Norge og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier. Procentfordeling opgives som andel af det totale antal norske studier af middel og høj forskningskvalitet (N=32). Afrundede procentsatser.

Studier med børn som informanter:	Antal	Procent
Børn 0-3 år	9	28 %
Børn 3-6 år	10	31 %
Andet	1	3 %
Ikke relevant	16	50 %

Tabel 70. Børn som informanter, særligt for aldersgrupper i studier gennemført i Norge og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier. Procentfordeling opgives som andel af det totale antal norske studier af middel og høj forskningskvalitet (N=32). Afrundede procentsatser.

Studiets emner	Antal	Procent
Undervisning og læring	13	41 %
Pædagogiske praksisser	12	38 %
Andet	11	34 %
Organisation og ledelse	7	22 %
Leg	7	22 %
Evaluering og vurdering	6	19 %
Policy	5	16 %
Lige muligheder	5	16 %
Barnets perspektiv	5	16 %
Børns bevægelse og udvikling	4	13 %
Læreplan	4	13 %
Overgang fra dagtilbud til skole	3	9 %
Sundhed	1	3 %
Økonomi	1	3 %
Kvalitet i dagtilbud	1	3 %
Teknologi og IKT	1	3 %
Pædagogers karriere	1	3 %
Klasseledelse	1	3 %
Metodologi	0	0 %

Tabel 71. Emner, som studierne omhandler, særligt for studier gennemført i Norge og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier. Procentfordeling opgives som andel af det totale antal norske studier af middel og høj forskningskvalitet (N=32). Afrundede procentsatser.

Studiets pædagogiske temaer	Antal	Procent
Indhold	25	78 %
Vurdering, evaluering, kvalitetssikring og udvikling	7	22 %
Værdier og etik	6	19 %
Arbejde med offentlige dokumenter (fx læreplaner, styringsdokumenter)	3	9 %
Formål	3	9 %
Andet	2	6 %
Pædagogiske arbejdsmetoder	1	3 %
Ikke relevant, da studiet ikke har et overordnet pædagogisk tema	1	3 %

Tabel 72. Pædagogiske temaer, som behandles i studierne, særligt for studier gennemført i Norge og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier. Procentfordeling opgives som andel af det totale antal norske studier af middel og høj forskningskvalitet (N=32). Afrundede procentsatser.

Sociale og institutionelle aspekter ved studiet	Antal	Procent
Relationer og kommunikation	18	56 %
Fysisk miljø	10	31 %
Inklusion og eksklusion	7	22 %
Ledelse og organisation	7	22 %
Dagtilbuddet som lærende organisation	5	16 %
Dagtilbuddet som socialt system med sociale praksisser	4	13 %
Ingen sociale eller institutionelle aspekter	3	9 %

Tabel 73. Studiernes sociale og institutionelle aspekter, særligt for studier gennemført i Norge og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier. Procentfordeling opgives som andel af det totale antal norske studier af middel og høj forskningskvalitet (N=32). Afrundede procentsatser.

Studiets perspektiv på institutionen i samfundet	Antal	Procent
Dagtilbuddet som særlig institution i samfundet	28	88 %
Institutionen i et historisk og kulturelt perspektiv	5	16 %
Institutionen i et økonomisk og politisk perspektiv	4	13 %
Ingen særlige samfundsmæssige perspektiver	0	0 %

Tabel 74. Studiernes perspektiver på institutionen i samfundet, særskilt for studier gennemført i Norge og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier. Procentfordeling opgives som andel af det totale antal norske studier af middel og høj forskningskvalitet (N=32). Afrundede procentsatser.

Vurdering af kvalitetsparametre	Ja		Nej	
	Antal	Procent	Antal	Procent
Er studiets kontekst tilstrækkeligt beskrevet?	32	100 %	0	0 %
Er studiets mål klart beskrevet?	32	100 %	0	0 %
Er sample og identificeringen af sample tilstrækkeligt beskrevet?	27	84 %	5	16 %
Er metoder brugt til dataindsamling tilstrækkeligt beskrevet?	31	97 %	1	3 %
Er dataanalysen tilstrækkeligt beskrevet?	30	94 %	2	6 %
Er studiet rapporteret med tilstrækkelig transparens?	32	100 %	0	0 %
Beskriver forfatteren, hvor studiets data er tilgængelige?	3	9 %	29	91 %
Undgår forfatteren selektiv afrapportering?	30	94 %	2	6 %
Er der etiske problemstillinger forbundet med studiet?	2	6 %	30	94 %
Var det valgte forskningsdesign passende for besvarelsen af studiets forskningsspørgsmål?	32	100 %	0	0 %
Er der gjort tilstrækkelige forsøg på at skabe gentagelighed, reliabilitet, validitet eller troværdighed af dataindsamlingsmetoder og -redskaber?	31	97 %	1	3 %
Er der gjort tilstrækkelige forsøg på at etablere gentagelighed, reliabilitet, validitet eller troværdighed af dataanalysen?	30	94 %	2	6 %
Er reviewerne af studiet uenige med forfatteren om studiets fund og konklusioner?	1	3 %	31	97 %

Tabel 75. Vurdering af kvalitetsparametre i studierne, særskilt for studier gennemført i Norge og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Det har kun været muligt at registrere ét svar pr. studie. N=32. Afrundede procentsatser.

I hvilken grad kan studiets forskningsdesign og -metoder udelukke fejl/bias?	Antal	Procent
I høj grad	4	13 %
I nogen grad	28	88 %
Slet ikke	0	0 %

Tabel 76. Studiernes evne til at udelukke bias og fejlkilder, særskilt for studier gennemført i Norge og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Det har kun været muligt at registrere ét svar pr. studie. N=32. Afrundede procentsatser.

Forholder studiet sig til resultaternes generaliserbarhed?	Antal	Procent
Ja, studiet er ikke generaliserbart	10	31 %
Nej, studiet forholder sig ikke til generaliserbarheden	10	31 %
Ja, studiets resultater er generaliserbare på en kontekstuel eller konceptuel måde	9	28 %
Ja, studiet er generaliserbart til andre grupper med lignende karakteristika	2	6 %
Ja, studiet er generaliserbart til hele populationen	1	3 %

Tabel 77. Om studierne forholder sig til generaliserbarhed, særskilt for studier gennemført i Norge og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Det har kun været muligt at registrere ét svar pr. studie.

N=32. Afrundede procentsatser.

Samlet vurdering af studiets forskningskvalitet	Antal	Procent
Høj	8	25 %
Middel	24	75 %

Tabel 78. Vurdering af studierne forskningskvalitet, særskilt for studier gennemført i Norge og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Det har kun været muligt at registrere ét svar pr. studie.

N=32. Afrundede procentsatser.

5.2.3 Sverige (i alt 37 studier)

Land som studiet er gennemført i	Antal
Sverige	37

Tabel 79. Antal studier, særskilt for studier gennemført i Sverige og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Studiets finansiering	Antal	Procent
Uoplyst	23	62 %
Forskningsråd	8	22 %
Universiteter/forskningsinstitutioner	4	11 %
Anden finansieringskilde	2	5 %
Ministerier/styrelser/kommuner	1	3 %
Private finansieringskilder	1	3 %

Tabel 80. Finansiering af studierne, særskilt for studier gennemført i Sverige og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier. Procentfordeling opgives som andel af det totale antal svenske studier af middel og høj forskningskvalitet (N=37). Afrundede procentsatser.

Forskningsmetode	Antal	Procent
Kvalitativt studie	31	84 %
Kvantitativt studie	4	11 %
Mixed methods	2	5 %
Forskningskortlægning	0	0 %

Tabel 81. Anvendte forskningsmetoder i studierne, særskilt for studier gennemført i Sverige og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Det har kun været muligt at registrere ét svar pr. studie. N=37. Afrundede procentsatser.

Forskningsdesign	Antal	Procent
Holdningsundersøgelse ("view study")	14	38 %
Etnografisk	8	22 %
Aktionsforskning	5	14 %
Observationsstudie	3	8 %
Casestudie	3	8 %
Dokumentstudie	3	8 %
Longitudinelt studie	2	5 %
Tværsnitstudie	1	3 %
Ekspirer med ikke-randomiserede grupper	1	3 %
En gruppe før- og eftertest	1	3 %
Ekspirer med randomiserede grupper	0	0 %
Sekundær dataanalyse	0	0 %
Kohortestudie	0	0 %
Systematisk forskningskortlægning	0	0 %
En gruppe kun eftertest	0	0 %
Case control	0	0 %
Andet	0	0 %

Tabel 82. Anvendte forskningsdesign i studierne, særskilt for studier gennemført i Sverige og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier. Procentfordeling opgives som andel af det totale antal svenske studier af middel og høj forskningskvalitet (N=37). Afrundede procentsatser.

Dataindsamlingsmetoder	Antal	Procent
En-til-en-interview (face to face eller telefon)	11	30 %
Videoptagelse	10	27 %
Andre dataindsamlingsmetoder	10	27 %
Observation	9	24 %
Fokusgruppeinterview	8	22 %
Dagbog (feltnoter)	8	22 %
Spørgeskema	7	19 %
Indsamling af data fra dagtilbud (mødeprotokol, kalender etc.)	6	16 %
Lydoptagelse	6	16 %
Praktisk test	2	5 %
Afsøgning af officielle dokumenter (love, regler, planer)	1	3 %
Litteratursøgning	1	3 %
Psykologisk test	1	3 %
Sprogtest	1	3 %
Sekundære data (fx offentlig statistik)	0	0 %
Klinisk test	0	0 %
Fysisk test	0	0 %
Læreplansbaserede test (fx nationale test)	0	0 %
Præsentation af hypotetisk scenarie	0	0 %
Skole-/institutionsopgørelser	0	0 %

Tabel 83. Anvendte dataindsamlingsmetoder i studierne, særligt for studier gennemført i Sverige og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier.

Procentfordeling opgives som andel af det totale antal svenske studier af middel og høj forskningskvalitet (N=37).

Afrundede procentsatser.

Studiets sigte	Antal	Procent
Beskrivelse	33	89 %
Udforskning af relationer	3	8 %
'What works'	1	3 %
Forskningsskortlægning	0	0 %

Tabel 84. Studiernes sigte, særligt for studier gennemført i Sverige og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Det har kun været muligt at registrere ét svar pr. studie.

N=37. Afrundede procentsatser.

Studiet omhandler følgende aktører	Antal	Procent
Ledere/ledelse	2	5 %
Praktikere	23	62 %
Børn 0-1 år	0	0 %
Børn 1 år	2	5 %
Børn 2 år	4	11 %
Børn 3 år	11	30 %
Børn 4 år	12	32 %
Børn 5 år	13	35 %
Børn 6 år	10	27 %
Ingen information om børns alder	1	3 %
Forældre	3	8 %
Forvaltning, kommunal	1	3 %
Forvaltning, statslig	1	3 %
Politikere	0	0 %
Fagforening	0	0 %
Andre	3	8 %
Ikke relevant	0	0 %

Tabel 85. Aktører, som studierne omhandler, særligt for studier gennemført i Sverige og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier.

Procentfordeling opgives som andel af det totale antal svenske studier af middel og høj forskningskvalitet (N=37).

Afrundede procentsatser.

Studier med børn som aktører	Antal	Procent
Børn 0-3 år	4	11 %
Børn 3-6 år	19	51 %
Andet	1	3 %
Ikke relevant	17	46 %

Tabel 86. Studier med børn som aktører, særligt for aldersgrupper i studier gennemført i Sverige og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier.

Procentfordeling opgives som andel af det totale antal danske studier af middel og høj forskningskvalitet (N=37).

Afrundede procentsatser.

Hvem informerer studiet?	Antal	Procent
Ledere/ledelse	5	14 %
Praktikere	27	73 %
Børn 0-1 år	0	0 %
Børn 1 år	2	5 %
Børn 2 år	4	11 %
Børn 3 år	10	27 %
Børn 4 år	11	30 %
Børn 5 år	12	32 %
Børn 6 år	9	24 %
Ingen information om børns alder	1	3 %
Forældre	4	11 %
Forvaltning, kommunal	1	3 %
Forvaltning, statslig	1	3 %
Politikere	0	0 %
Fagforening	0	0 %
Andre	3	8 %
Ikke relevant	0	0 %

Tabel 87. Aktører, som informerer studierne, særligt for studier gennemført i Sverige og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier. Procentfordeling opgives som andel af det totale antal svenske studier af middel og høj forskningskvalitet (N=37). Afrundede procentsatser.

Studier med børn som informanter	Antal	Procent
Børn 0-3 år	3	8 %
Børn 3-6 år	17	46 %
Andet	1	3 %
Ikke relevant	20	54 %

Tabel 88. Børn som informanter, særligt for aldersgrupper i studier gennemført i Sverige og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier. Procentfordeling opgives som andel af det totale antal svenske studier af middel og høj forskningskvalitet (N=37). Afrundede procentsatser.

Studiets emner	Antal	Procent
Undervisning og læring	25	68 %
Pædagogiske praksisser	16	43 %
Læreplan	9	24 %
Pædagogers karriere	7	19 %
Evaluering og vurdering	6	16 %
Barnets perspektiv	5	14 %
Teknologi og IKT	5	14 %
Overgang fra dagtilbud til skole	5	14 %
Andet	4	11 %
Sundhed	3	8 %
Klasseledelse	3	8 %
Leg	3	8 %
Kvalitet i dagtilbud	3	8 %
Policy	3	8 %
Lige muligheder	2	5 %
Organisation og ledelse	2	5 %
Børns bevægelse og udvikling	0	0 %
Økonomi	0	0 %
Metodologi	0	0 %

Tabel 89. Emner, som studierne omhandler, særligt for studier gennemført i Sverige og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier.

Procentfordeling opgives som andel af det totale antal svenske studier af middel og høj forskningskvalitet (N=37).

Afrundede procentsatser.

Studiets pædagogiske temaer	Antal	Procent
Indhold	32	86 %
Vurdering, evaluering, kvalitetssikring og udvikling	9	24 %
Værdier og etik	5	14 %
Pædagogiske arbejdsmetoder	4	11 %
Arbejde med offentlige dokumenter (fx læreplaner, styringsdokumenter)	3	8 %
Formål	3	8 %
Andet	1	3 %
Ikke relevant, da studiet ikke har et overordnet pædagogisk tema	0	0 %

Tabel 90. Pædagogiske temaer, som behandles i studierne, særligt for studier gennemført i Sverige og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier.

Procentfordeling opgives som andel af det totale antal svenske studier af middel og høj forskningskvalitet (N=37).

Afrundede procentsatser.

Sociale og institutionelle aspekter ved studiet	Antal	Procent
Relationer og kommunikation	22	59 %
Dagtilbuddet som lærende organisation	9	24 %
Dagtilbuddet som socialt system med sociale praksisser	6	16 %
Ingen sociale eller institutionelle aspekter	5	14 %
Ledelse og organisation	3	8 %
Fysisk miljø	2	5 %
Inklusion og eksklusion	1	3 %

Tabel 91. Studiernes sociale og institutionelle aspekter, særligt for studier gennemført i Sverige og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier.

Procentfordeling opgives som andel af det totale antal svenske studier af middel og høj forskningskvalitet (N=37).

Afrundede procentsatser.

Studiets perspektiv på institutionen i samfundet	Antal	Procent
Dagtilbuddet som særlig institution i samfundet	31	84 %
Institutionen i et historisk og kulturelt perspektiv	4	11 %
Institutionen i et økonomisk og politisk perspektiv	4	11 %
Ingen særlige samfundsmæssige perspektiver	2	5 %

Tabel 92. Studiernes perspektiver på institutionen i samfundet, særligt for studier gennemført i Sverige og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier.

Procentfordeling opgives som andel af det totale antal svenske studier af middel og høj forskningskvalitet (N=37).

Afrundede procentsatser.

Vurdering af kvalitetsparametre	Ja		Nej	
	Antal	Procent	Antal	Procent
Er studiets kontekst tilstrækkeligt beskrevet?	37	100 %	0	0 %
Er studiets mål klart beskrevet?	37	100 %	0	0 %
Er sample og identificeringen af sample tilstrækkeligt beskrevet?	31	84 %	6	16 %
Er metoder brugt til dataindsamling tilstrækkeligt beskrevet?	31	84 %	6	16 %
Er dataanalysen tilstrækkeligt beskrevet?	37	100 %	0	0 %
Er studiet rapporteret med tilstrækkelig transparens?	37	100 %	0	0 %
Beskriver forfatteren, hvor studiets data er tilgængelige?	4	11 %	33	89 %
Undgår forfatteren selektiv afrapportering?	35	95 %	2	5 %
Er der etiske problemstillinger forbundet med studiet?	5	14 %	32	86 %
Var det valgte forskningsdesign passende for besvarelsen af studiets forskningsspørgsmål?	37	100 %	0	0 %
Er der gjort tilstrækkelige forsøg på at skabe gentagelighed, reliabilitet, validitet eller troværdighed af dataindsamlingsmetoder og -redskaber?	32	86 %	5	14 %
Er der gjort tilstrækkelige forsøg på at skabe gentagelighed, reliabilitet, validitet eller troværdighed af dataanalysen?	37	100 %	0	0 %
Er reviewerne af studiet uenige med forfatteren om studiets fund og konklusioner?	0	0 %	37	100 %

Tabel 93. Vurdering af kvalitetsparametre i studierne, særligt for studier gennemført i Sverige og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Det har kun været muligt at registrere ét svar pr. studie.

N=37. Afrundede procentsatser.

I hvilken grad kan studiets forskningsdesign og -metoder udelukke fejl/bias?	Antal	Procent
I høj grad	5	14 %
I nogen grad	32	86 %
Slet ikke	0	0 %

Tabel 94. Studiernes evne til at udelukke bias og fejlkilder, særligt for studier gennemført i Sverige og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Det har kun været muligt at registrere ét svar pr. studie.

N=37. Afrundede procentsatser.

Forholder studiet sig til resultaternes generaliserbarhed?	Antal	Procent
Nej, studiet forholder sig ikke til generaliserbarheden	22	59 %
Ja, studiet er ikke generaliserbart	11	30 %
Ja, studiets resultater er generaliserbare på en kontekstuel eller konceptuel måde	3	8 %
Ja, studiet er generaliserbart til andre grupper med lignende karakteristika	1	3 %
Ja, studiet er generaliserbart til hele populationen	0	0 %

Tabel 95. Om studierne forholder sig til generaliserbarhed, særligt for studier gennemført i Sverige og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Det har kun været muligt at registrere ét svar pr. studie.

N=37. Afrundede procentsatser.

Samlet vurdering af studiets forskningskvalitet	Antal	Procent
Høj	10	27 %
Middel	27	73 %

Tabel 96. Vurdering af studierne forskningskvalitet, særligt for studier gennemført i Sverige og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.

Det har kun været muligt at registrere ét svar pr. studie.

N=37. Afrundede procentsatser.

5.3 Dagtilbudsforskningen 2017. Fordelinger særskilt for studier af lav forskningskvalitet.

I det følgende vises særskilte fordelinger for de studier i årets kortlægning, som er blevet vurderet til en lav forskningskvalitet. Det drejer sig om i alt 46 studier.

Land som studiet er gennemført i	Antal	Procent
Sverige	17	37 %
Norge	16	35 %
Danmark	13	28 %
Andre OECD-lande	0	0 %

Tabel 97. Lande som studierne er gennemført i, særskilt for studier af lav forskningskvalitet i 2017. Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier. Procentfordelingen opgives som andel af det samlede antal studier af lav forskningskvalitet (N=46). Afrundede procentsatser.

Studiets finansiering	Antal	Procent
Uoplyst	31	67 %
Private finansieringskilder	5	11 %
Forskningsråd	4	9 %
Ministerier/styrelser/kommuner	4	9 %
Foreninger/fagforeninger	1	2 %
Universiteter/forskningsinstitutioner	1	2 %
Anden finansieringskilde	0	0 %

Tabel 98. Finansiering af studierne, særskilt for studier af lav forskningskvalitet i 2017. Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier. Procentfordeling opgives som andel af det samlede antal studier af lav forskningskvalitet (N=46). Afrundede procentsatser.

Forskningsmetode	Antal	Procent
Kvalitativt studie	37	80 %
Kvantitativt studie	6	13 %
Mixed methods	2	4 %
Uklart	1	2 %
Forskningskortlægning	0	0 %

Tabel 99. Anvendte forskningsmetoder i studierne, særskilt for studier af lav forskningskvalitet i 2017. Det har kun været muligt at registrere ét svar pr. studie. N=46. Afrundede procentsatser.

Forskningsdesign	Antal	Procent
Holdningsundersøgelse ("view study")	15	33 %
Etnografisk	14	30 %
Casestudie	7	15 %
Aktionsforskning	7	15 %
Observationsstudie	5	11 %
Tværsnitstudie	3	6 %
Eksperimenter med ikke-randomiserede grupper	2	4 %
Dokumentstudie	2	4 %
Andet	2	4 %
En gruppe før- og eftertest	1	2 %
Longitudinelt studie	1	2 %
Kohortestudie	1	2 %
Eksperimenter med randomiserede grupper	1	2 %
Case control	1	2 %
En gruppe kun eftertest	0	0 %
Systematisk forskningskortlægning	0	0 %
Sekundær datanalyse	0	0 %

Tabel 100. Anvendte forskningsdesign i studierne, særskilt for studier af lav forskningskvalitet i 2017. Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier. Procentfordeling opgives som andel af det totale antal studier af lav forskningskvalitet (N=46). Afrundede procentsatser.

Dataindsamlingsmetoder	Antal	Procent
Observation	21	46 %
Én-til-én-interview (face to face eller telefon)	21	46 %
Andre indsamlingsmetoder	16	35 %
Videoptagelse	13	28 %
Fokusgruppeinterview	13	28 %
Dagbog (feltnoter)	9	20 %
Spørgeskema	7	15 %
Lydoptagelse	4	9 %
Indsamling af data fra dagtilbud (mødeprotokol, kalender etc.)	3	6 %
Klinisk test	1	2 %
Afsøgning af officielle dokumenter (love, regler, planer)	1	2 %
Sprogtest	1	2 %
Fysisk test	1	2 %
Psykologisk test	1	2 %
Praktisk test	0	0 %
Præsentation af hypotetisk scenarie	0	0 %
Skole-/institutionsopgørelser	0	0 %
Sekundære data (fx offentlig statistik)	0	0 %
Læreplansbaserede test (fx nationale test)	0	0 %
Litteratursøgning	0	0 %

Tabel 101. Anvendte dataindsamlingsmetoder i studierne, særskilt for studier af lav forskningskvalitet i 2017. Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier. Procentfordeling opgives som andel af det totale antal studier af lav forskningskvalitet (N=46). Afrundede procentsatser.

Studiets sigte	Antal	Procent
Beskrivelse	42	91 %
'What works'	3	6 %
Udforskning af relationer	1	2 %
Forskningskortlægning	0	0 %

Tabel 102. Studiernes overordnede sigte, særskilt for studier af lav forskningskvalitet i 2017.
Det har kun været muligt at registrere ét svar pr. studie.
N=46. Afrundede procentsatser.

Studiet omhandler følgende aktører	Antal	Procent
Ledere/ledelse	4	9 %
Praktikere	35	76 %
Børn 0-1 år	4	9 %
Børn 1 år	6	13 %
Børn 2 år	6	13 %
Børn 3 år	11	24 %
Børn 4 år	17	37 %
Børn 5 år	21	46 %
Børn 6 år	10	22 %
Ingen information om børns alder	5	11 %
Forældre	8	17 %
Forvaltning, kommunal	1	2 %
Forvaltning, statslig	0	0 %
Politikere	0	0 %
Fagforening	0	0 %
Andre	3	6 %
Ikke relevant	0	0 %

Tabel 103. Aktører, som studierne omhandler, særskilt for studier af lav forskningskvalitet i 2017.
Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier.
Procentfordeling opgives som andel af det totale antal studier af lav forskningskvalitet (N=46).
Afrundede procentsatser.

Studier med børn som aktører	Antal	Procent
Børn 0-3 år	6	13 %
Børn 3-6 år	25	54 %
Andet	5	11 %
Ikke relevant	17	37 %

Tabel 104. Studier med børn som aktører, særskilt for aldersgrupper i studier af lav forskningskvalitet i 2017.
Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier.
Procentfordeling opgives som andel af det totale antal danske studier af middel og høj forskningskvalitet (N=46).
Afrundede procentsatser.

Hvem informerer studiet?	Antal	Procent
Ledere/ledelse	10	22 %
Praktikere	42	91 %
Børn 0-1 år	2	4 %
Børn 1 år	2	4 %
Børn 2 år	2	4 %
Børn 3 år	6	13 %
Børn 4 år	13	28 %
Børn 5 år	16	35 %
Børn 6 år	7	15 %
Ingen information om børns alder	5	11 %
Forældre	13	28 %
Forvaltning, kommunal	1	2 %
Forvaltning, statslig	0	0 %
Politikere	0	0 %
Fagforening	0	0 %
Andre	7	15 %
Ikke relevant	0	0 %

Tabel 105. Aktører, som informerer studierne, særsomt for studier af lav forskningskvalitet i 2017. Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier. Procentfordeling opgives som andel af det totale antal studier af lav forskningskvalitet (N=46). Afrundede procentsatser.

Studier med børn som informanter	Antal	Procent
Børn 0-3 år	2	4 %
Børn 3-6 år	19	41 %
Andet	6	13 %
Ikke relevant	22	48 %

Tabel 106. Børn som informanter, særsomt for aldersgrupper i studier af lav forskningskvalitet i 2017. Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier. Procentfordeling opgives som andel af det totale antal studier af lav forskningskvalitet (N=46). Afrundede procentsatser.

Studiets emner	Antal	Procent
Pædagogiske praksisser	23	50 %
Undervisning og læring	17	37 %
Andet	11	24 %
Sundhed	9	20 %
Kvalitet i dagtilbud	8	17 %
Barnets perspektiv	6	13 %
Børns bevægelse og udvikling	5	11 %
Lige muligheder	5	11 %
Evaluering og vurdering	5	11 %
Pædagogers karriere	5	11 %
Policy	4	9 %
Organisation og ledelse	4	9 %
Læg	3	7 %
Teknologi og IKT	2	4 %
Læreplan	1	2 %
Metodologi	1	2 %
Økonomi	1	2 %
Overgang fra dagtilbud til skole	0	0 %
Klasseledelse	0	0 %

Tabel 107. Emner, som studierne omhandler, særskilt for studier af lav forskningskvalitet i 2017. Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier. Procentfordeling opgives som andel af det totale antal studier af lav forskningskvalitet (N=46). Afrundede procentsatser.

Studiets pædagogiske temaer	Antal	Procent
Indhold	42	91 %
Værdier og etik	6	13 %
Pædagogiske arbejdsmetoder	5	11 %
Vurdering, evaluering, kvalitetssikring og udvikling	5	11 %
Ikke relevant, da studiet ikke har et overordnet pædagogisk tema	2	4 %
Arbejde med offentlige dokumenter (fx læreplaner, styringsdokumenter)	1	2 %
Formål	1	2 %
Andet	0	0 %

Tabel 108. Pædagogiske temaer, som behandles i studierne, særskilt for studier af lav forskningskvalitet i 2017. Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier. Procentfordeling opgives som andel af det totale antal studier af lav forskningskvalitet (N=46). Afrundede procentsatser.

Sociale og institutionelle aspekter ved studiet	Antal	Procent
Relationer og kommunikation	28	61 %
Dagtilbuddet som lærende organisation	18	39 %
Inklusion og eksklusion	10	22 %
Ingen sociale eller institutionelle aspekter	6	13 %
Ledelse og organisation	5	11 %
Fysisk miljø	5	11 %
Dagtilbuddet som socialt system med sociale praksisser	0	0 %

Tabel 109. Studiernes sociale og institutionelle aspekter, særskilt for studier af lav forskningskvalitet i 2017. Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier. Procentfordeling opgives som andel af det totale antal studier af lav forskningskvalitet (N=46). Afrundede procentsatser.

Studiets perspektiv på institutionen i samfundet	Antal	Procent
Dagtilbuddet som særlig institution i samfundet	38	83 %
Institutionen i et historisk og kulturelt perspektiv	11	24 %
Institutionen i et økonomisk og politisk perspektiv	3	7 %
Ingen særlige samfundsmæssige perspektiver	2	4 %

Tabel 110. Studiernes perspektiver på institutionen i samfundet, særligt for studier af lav forskningskvalitet i 2017. Det har været muligt at registrere flere svar pr. studie, hvorfor det totale antal svar overstiger antallet af studier. Procentfordeling opgives som andel af det totale antal studier af lav forskningskvalitet (N=46). Afrundede procentsatser.

Vurdering af kvalitetsparametre	Ja		Nej	
	Antal	Procent	Antal	Procent
Er studiets kontekst tilstrækkeligt beskrevet?	45	98 %	1	2 %
Er studiets mål klart beskrevet?	41	89 %	5	11 %
Er sample og identificeringen af sample tilstrækkeligt beskrevet?	20	44 %	26	57 %
Er metoder brugt til dataindsamling tilstrækkeligt beskrevet?	24	52 %	22	48 %
Er dataanalysen tilstrækkeligt beskrevet?	12	26 %	34	74 %
Er studiet rapporteret med tilstrækkelig transparens?	18	39 %	28	61 %
Beskriver forfatteren, hvor studiets data er tilgængelige?	0	0 %	46	100 %
Undgår forfatteren selektiv afrapportering?	10	22 %	36	78 %
Er der etiske problemstillinger forbundet med studiet?	16	35 %	30	65 %
Var det valgte forskningsdesign passende for besvarelsen af studiets forskningsspørgsmål?	37	80 %	9	20 %
Er der gjort tilstrækkelige forsøg på at skabe gentagelighed, reliabilitet, validitet eller troværdighed af dataindsamlingsmetoder og -redskaber?	13	28 %	33	72 %
Er der gjort tilstrækkelige forsøg på at skabe gentagelighed, reliabilitet, validitet eller troværdighed af dataanalysen?	10	22 %	36	78 %
Er reviewerne af studiet uenige med forfatteren om studiets fund og konklusioner?	12	26 %	34	74 %

Tabel 111. Vurdering af kvalitetsparametre i studierne, særligt for studier af lav forskningskvalitet i 2017. Det har kun været muligt at registrere ét svar pr. studie. N=46. Afrundede procentsatser.

I hvilken grad kan studiets forskningsdesign og -metoder udelukke fejl/bias?	Antal	Procent
I høj grad	0	0 %
I nogen grad	25	54 %
Slet ikke	21	46 %

Tabel 112. Studiernes evne til at udelukke bias og fejlkilder, særligt for studier af lav forskningskvalitet i 2017. Det har kun været muligt at registrere ét svar pr. studie. N=46. Afrundede procentsatser.

Forholder studiet sig til resultaternes generaliserbarhed?	Antal	Procent
Nej, studiet forholder sig ikke til generaliserbarheden	30	65 %
Ja, studiet er ikke generaliserbart	13	28 %
Ja, studiet er generaliserbart til hele populationen	2	4 %
Ja, studiets resultater er generaliserbare på en kontekstuel eller konceptuel måde	1	2 %
Ja, studiet er generaliserbart til andre grupper med lignende karakteristika	0	0 %

Tabel 113. Om studierne forholder sig til generaliserbarhed, særligt for studier af lav forskningskvalitet i 2017. Det har kun været muligt at registrere ét svar pr. studie. N=46. Afrundede procentsatser.

5.4 Afsøgte databaser og søgestreng

FORSKNINGSDATABASEN

daginstitution* OR børnehave* OR dagpleje* OR vuggestue* OR førskole* OR småbørnspædagogik* OR dagtilbud* OR preschool* OR kindergarten* OR daycare* OR creche* OR "nursery school" OR "early childhood education"

For år: 2017

→ Hits: 263

NETPUNKT

ul=dk og (dk=37.21 eller dk=37.22 eller dk=37.24 eller dk=37.28 eller daginstitution? eller børnehave? eller dagpleje? eller vuggestue? eller førskole? eller småbørnspædagogik? eller dagtilbud?) og år=2017 og ma=(fag1 og bå)

→ Hits: 69

ORIA

Søgning i bibliotekssystem foretaget af ORIA (d. 5/2-2018):

daginstitution* ELLER barnehage* ELLER familiebarnehage* ELLER daghjem* ELLER førskole* ELLER dagt* ELLER daycare* ELLER kindergarten* ELLER nursery school* ELLER preschool* ELLER creche* ELLER early childhood education* ELLER Dewey=(372.2* OR 372.11* OR 643.5* OR 362.712*) OG årstall = 2017

→ Hits: 494

NORA

Barnehage*= 34

barnehage= 89

Familiebarnehage*= 0

Familiebarnehage= 0

Førskole*= 6

Dagt*= 0

Daycare*=0

Daycare= 0

Kindergarten*= 6

Kindergarten= 7

Nursery School*= 1

Nursery School= 1

Preschool*= 13

Preschool= 13

Creche*= 0

Creche= 1

Early Childhood Education*= 0

Early Childhood Education= 2

→ Hits: 173 (heraf studenterarbejder= 128 og dubletter= 45)

LIBRIS.KB.SE

ÅR:2017 AND land:sw AND (kl:Em-c.01 OR kl:Eab.01 OR förskolan OR daghem OR lekskola OR
förskolepedagogik OR familjedaghem OR dagis OR pedagogisk omsorg OR öppen förskola)

→Hits: 390

ERIC

(norway* OR norwegian OR denmark* OR danish OR sweden* OR swedish OR scandinavia* OR
nordic) AND LV(early childhood education) OR LV(preschool education) OR LV(kindergarten)
NOT rtype.exact("160 Tests/questionnaires") AND yr(2017)

→Hits: 41

DIVA

(Förskol* OR daghem OR lekskola* OR öppen förskol*

For: År=2017

FOR: Avancered sökning: övrigt, artikel i forskningsöversikt, artikel i tidsskrift, doktoravhandling
sammanläggning, doktoravhandling monografi, licentiatavhandling monografi,
licentiatavhandling sammanläggning, rapport, refereegranskat, övrigt vetenskapligt)

→Hits: 44

OG

(ECE OR "Early childhood education" OR preschool*

For: År=2017

FOR: Avancered sökning: övrigt, artikel i forskningsöversikt, artikel i tidsskrift, doktoravhandling
sammanläggning, doktoravhandling monografi, licentiatavhandling monografi,
licentiatavhandling sammanläggning, rapport, refereegranskat, övrigt vetenskapligt)

→Hits: 221

SKOLPORTEN.SE

Søg i afhandlingler, udført af Skolporten (d. 23/1-2018)

→Hits: 147

HÅNDSØGNING AF 17 TIDSSKRIFTER

Contemporary Issues in Early Childhood
European Early Childhood Education Research Journal
Early Child Development and Care
Early Childhood Education Journal
Journal of Early Childhood Research
International Journal of Early Childhood
International Research in Early Childhood Education
Journal of Early Childhood Teacher Education
Nordic Studies in Education
Tidsskrift for Nordisk Barnehageforskning
Scandinavian Journal of Educational Research
Tidsskriftet Barn

Nordisk tidsskrift for Pædagogikk og Kritik
Pædagogisk Psykologisk Tidsskrift
Child Care in Practice
Tidsskriftet Paideia
Tidsskriftet Childhood

5.5 Spørgeramme

Section A

A1: Date of the review and names of the reviewers

Please enter the date of the review

Please enter the names of the reviewers

A2: Type of publication (only one coding allowed)

Journal article

Thesis/dissertation

Book

Book chapter

Report

Other (please specify)

A3: Please enter if the data used in this study is part of another study (only one coding allowed)

Yes, the data used in this study is part of another study (please specify)

No, the data used in this study are not part of another study (or no information provided)

A4: Does this study have a broader focus and this data extraction just focus on one component of the study? (only one coding allowed)

Yes, the study has a broad focus (please specify)

No, the whole study is the focus of this data extraction

A5: Publication language (only one coding allowed)

English

Danish

Norwegian

Swedish

Other language (please specify)

A6: What is the purpose of the study? (only one coding allowed)

Description

Exploration of relationships

"What works"

Mapping/synthesizing research

A7: Do authors report how the study was funded? (multiple coding allowed)

Research council/research foundation, please state the name of the funder

Ministry/government/local government, please state the name of the funder

University/research institutions, please state the name of the funder

Union funding, please state the name of the funder

Private funding, please state the name of the funder

Other, please specify

Not stated

A8: In which country or countries was the study carried out? (multiple coding allowed)

Denmark
Norway
Sweden
Other OECD countries, please specify

A9: Is the study qualitative or quantitative? Or is it a mixed methods research? (only one coding allowed)

The study is qualitative
The study is quantitative
The study is a mixed methods research
The study is a review/research mapping
Not stated

A10: What is the design of the study? (multiple coding allowed)

Ethnography
Observation study
View study
Case study
Action research
Cross-sectional
Document study
Longitudinal study
Cohort study
Case-control study
Controlled experiment with random allocation to groups (RCT)
Experiment with non-random allocation to groups (quasi-experiment)
One group pre-post test
One group post-test only
Secondary data analysis
Systematic review
Other (please specify)

A11: Which methods were used to collect the data? (multiple coding allowed)

Observation
One-to-one interview
Focus group interview
Questionnaire
Report of diary (field notes)
Collection of data from day-care (minutes of meeting, calendar etc.)
Sound recording
Video
Official documents such as laws, regulations and programs
Clinical test
Physical test
Psychological test
Practical test
Language proficiency test
Secondary data
Curriculum-based assessment
School/college records (e.g. attendance records)

Presentation of hypothetical scenario
Literature search (Review/research mapping)
Other (please specify)

A12: Which actors and their conditions are explored? (multiple coding allowed)

Educational staff: Leadership/management
Educational staff: Practitioner
Children between 0-1 years
Children 1 year
Children 2 years
Children 3 years
Children 4 years
Children 5 years
Children 6 years
No information provided on the age of the children
Parent
Governance: Municipal
Governance: State government
Politician
Trade union
Other, please specify
Not relevant, this study is a review/research mapping

A13: In studies with children, which age groups are covered?

Age 0-3
Age 3-6
Other, please specify
Not applicable

A14: Who informs the study? (multiple coding allowed)

Educational staff: Leadership/management
Educational staff: Practitioner
Children between 0-1 years
Children 1 year
Children 2 years
Children 3 years
Children 4 years
Children 5 years
Children 6 years
No information provided on the age of the children
Parent
Governance: Municipal
Governance: State government
Politician
Trade union
Other, please specify
Not relevant, this study is a review/research mapping

A15: In cases where children inform the study, which age groups are included?

- Age 0-3
- Age 3-6
- Other, please specify
- Not applicable

Section B

B1: Main topic(s)? (multiple coding allowed)

- Teaching and learning
- Equal opportunity
- Health
- Organization and management
- Evaluation and assessment
- Methodology
- Curriculum
- Policy
- Economy
- Teacher career
- Classroom management
- Day-care quality
- Transition from day-care to school
- Children's physical action and development in day care
- Perspective of the child
- Pedagogical practices
- Technology and ICT
- Play practices
- Other, please specify

B2: Main educational feature(s)? (multiple coding allowed)

- Content
- Basic values and/or ethics
- Assessment, evaluation, quality assurance and development
- Working method/educational method
- Intention and purpose
- Working with control documents
- Other, please specify
- Not relevant, this study does not have any main educational feature

B3: Social and institutional aspect(s)? (multiple coding allowed)

- Relation and communication
- Learning organization
- Inclusion/exclusion
- Social system
- Management and organization
- Physical environment
- Not applicable

B4: The institution in society (multiple coding allowed)

- The institution in society
- The institution in a historical and cultural perspective
- The institution in an economic and political perspective
- Not applicable

Section C

C1: Is the context of the study adequately described? (only one coding allowed)

- Yes, please justify assessment
- No, please justify assessment

C2: Are the aims of the study clearly reported? (only one coding allowed)

- Yes, please justify assessment
- No, please justify assessment

C3: Is there an adequate description of the sample used in the study and how the sample was identified and recruited? (only one coding allowed)

- Yes, please justify assessment
- No, please justify assessment

C4: Is there an adequate description of the methods used in the study to collect data? (only one coding allowed)

- Yes, please justify assessment
- No, please justify assessment

C5: Is there an adequate description of data analysis? (only one coding allowed)

- Yes, please justify assessment
- No, please justify assessment

C6: Is the study reported with sufficient transparency? (only one coding allowed)

- Yes, please justify assessment
- No, please justify assessment

C7: Do the authors explicitly state where the full, original data are stored? (only one coding allowed)

- Yes, please justify assessment
- No, please justify assessment

C8: Do the authors avoid selective reporting bias? (only one coding allowed)

- Yes, please justify assessment
- No, please justify assessment

C9: Do reviewers assess that there are any ethical concerns/problems about the way the study was conducted? (only one coding allowed)

- Yes, please justify assessment
- No, please justify assessment

C10: Was the choice of research design appropriate for addressing the research question(s) posed? (only one coding allowed)

Yes, please justify assessment

No, please justify assessment

C11: Have sufficient attempts been made to establish the repeatability, reliability, validity or trustworthiness of data collection methods or tools? (only one coding allowed)

Yes, please justify assessment

No, please justify assessment

C12: Have sufficient attempts been made to establish the repeatability, reliability, validity or trustworthiness of data analysis? (only one coding allowed)

Yes, please justify assessment

No, please justify assessment

C13: To what extent are the research design and methods employed able to rule out any other sources of error/bias which would lead to alternative explanations for the findings of the study? (only one coding allowed)

A lot, please justify assessment

A little, please justify assessment

Not at all, please justify assessment

C14: Does the author address the generalizability of the study? (only one coding allowed)

Yes, the study results are generalizable to the population

Yes, the author concludes that this study is not generalizable

Yes, the study results are generalizable in a contextual or conceptual way

Yes, the study results are generalizable to other groups with the similar characteristics

No, the author does not address the generalizability of the study

C15: In light of the above, do the reviewers differ from the authors over the findings or conclusions of the study? (only one coding allowed)

Yes, please justify assessment

No, please justify assessment

C16: Overall research quality? (only one coding allowed)

High, please justify assessment

Medium, please justify assessment

Low, please justify assessment

5.6 Liste over tabeller og figurer

Figur 1. Filtrering af referencer fra søgning til kortlægning.....	16
Tabel 2. Hits ved litteratursøgning fordelt efter kilder.....	17
Tabel 3. Oversigt over den samlede screening.....	20
Tabel 4. Lande, som studierne er gennemført i i 2017.....	24
Tabel 5. Studiernes publiceringssprog i 2017.....	24
Figur 6. Studiernes publiceringssprog i 2017, særskilt for land.....	24
Tabel 7. Finansiering af studierne i 2017.....	25
Tabel 8. Anvendte forskningsmetoder i studierne i 2017.....	25
Tabel 9. Anvendte forskningsdesign i studierne i 2017.....	26
Tabel 10. Anvendte dataindsamlingsmetoder i studierne i 2017.....	27
Tabel 11. Studiernes overordnede sigte i 2017.....	27
Tabel 12. Studiernes aktører i 2017.....	28
Tabel 13. Studier med børn som aktører, særskilt for aldersgrupper i 2017.....	28
Tabel 14. Aktører, som informerer studiet i 2017.....	29
Tabel 15. Børn som informanter, særskilt for aldersgrupper i 2017.....	29
Tabel 16. Emner, som studierne omhandler i 2017.....	30
Tabel 17. Pædagogiske temaer, som behandles i studierne i 2017.....	31
Tabel 18. Studiernes sociale og institutionelle aspekter i 2017.....	31
Tabel 19. Studiernes perspektiver på institutionen i samfundet i 2017.....	31
Tabel 20. Vurdering af kvalitetsparametre i studierne i 2017.....	33
Tabel 21. Studiernes evne til at udelukke bias og fejlkilder i 2017.....	34
Tabel 22. Om studierne forholder sig til resultaternes generaliserbarhed i 2017.....	34
Tabel 23. Vurdering af studierne forskningskvalitet i 2017.....	34
Figur 24. Vurdering af studierne forskningskvalitet efter forskningsmetode i 2017.....	35
Tabel 25. Lande som studierne er gennemført i, særskilt for studier af middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	36
Tabel 26. Finansiering af studierne, særskilt for studier af middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	36
Tabel 27. Anvendte forskningsmetoder i studierne, særskilt for studier af middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	36
Tabel 28. Anvendte forskningsdesign i studierne, særskilt for studier af middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	37
Tabel 29. Anvendte dataindsamlingsmetoder i studierne, særskilt for studier af middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	37
Tabel 30. Studiernes overordnede sigte, særskilt for studier af middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	38
Tabel 31. Studiernes aktører, særskilt for studier af middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	38
Tabel 32. Studier med børn som aktører, særskilt for aldersgrupper i studier af middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	38
Tabel 33. Aktører, som informerer studierne, særskilt for studier af middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	39
Tabel 34. Børn som informanter, særskilt for aldersgrupper i studier af middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	39
Tabel 35. Emner, som studierne omhandler, særskilt for studier af middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	40
Tabel 36. Pædagogiske temaer, som behandles i studierne, særskilt for studier af middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	40
Tabel 37. Studiernes sociale og institutionelle aspekter, særskilt for studier af middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	40
Tabel 38. Studiernes perspektiver på institutionen i samfundet, særskilt for studier af middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	41

Tabel 39. Vurdering af kvalitetsparametre i studierne, særskilt for studier af middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	41
Tabel 40. Studiernes evne til at udelukke bias og fejlkilder, særskilt for studier af middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	41
Tabel 41. Om studierne forholder sig til generaliserbarhed, særskilt for studier af middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	41
Tabel 42. Vurdering af studierne forskningskvalitet, særskilt for studier af middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	42
Tabel 43. Antal studier, særskilt for studier gennemført i Danmark og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	43
Tabel 44. Finansiering af studierne, særskilt for studier gennemført i Danmark og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	43
Tabel 45. Anvendte forskningsmetoder i studierne, særskilt for studier gennemført i Danmark og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	43
Tabel 46. Anvendte forskningsdesign i studierne, særskilt for studier gennemført i Danmark og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	43
Tabel 47. Anvendte dataindsamlingsmetoder i studierne, særskilt for studier gennemført i Danmark og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	44
Tabel 48. Studiernes sigte, særskilt for studier gennemført i Danmark og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	44
Tabel 49. Aktører, som studierne omhandler, særskilt for studier gennemført i Danmark og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	45
Tabel 50. Studier med børn som aktører, særskilt for aldersgrupper i studier gennemført i Danmark og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	45
Tabel 51. Aktører, som informerer studierne, særskilt for studier gennemført i Danmark og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	45
Tabel 52. Børn som informanter, særskilt for aldersgrupper i studier gennemført i Danmark og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	46
Tabel 53. Emner, som studierne omhandler, særskilt for studier gennemført i Danmark og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	46
Tabel 54. Pædagogiske temaer, som behandles i studierne særskilt for studier gennemført i Danmark og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	46
Tabel 55. Studiernes sociale og institutionelle aspekter, særskilt for studier gennemført i Danmark og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	47
Tabel 56. Studiernes perspektiver på institutionen i samfundet, særskilt for studier gennemført i Danmark og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	47
Tabel 57. Vurdering af kvalitetsparametre i studierne, særskilt for studier gennemført i Danmark og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	47
Tabel 58. Studiernes evne til at udelukke bias og fejlkilder, særskilt for studier gennemført i Danmark og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	48
Tabel 59. Om studierne forholder sig til generaliserbarhed, særskilt for studier gennemført i Danmark og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	48
Tabel 60. Vurdering af studierne forskningskvalitet, særskilt for studier gennemført i Danmark og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	48
Tabel 61. Antal studier, særskilt for studier gennemført i Norge og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	49
Tabel 62. Finansiering af studierne, særskilt for studier gennemført i Norge og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	49
Tabel 63. Anvendte forskningsmetoder i studierne, særskilt for studier gennemført i Norge og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	49

Tabel 64. Anvendte forskningsdesign i studierne, særskilt for studier gennemført i Norge og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	49
Tabel 65. Anvendte dataindsamlingsmetoder i studierne, særskilt for studier gennemført i Norge og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	50
Tabel 66. Studiernes sigte, særskilt for studier gennemført i Norge og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	50
Tabel 67. Aktører, som studierne omhandler, særskilt for studier gennemført i Norge og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	51
Tabel 68. Studier med børn som aktører, særskilt for aldersgrupper i studier gennemført i Norge og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	51
Tabel 69. Aktører, som informerer studierne, særskilt for studier gennemført i Norge og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	52
Tabel 70. Børn som informanter, særskilt for aldersgrupper i studier gennemført i Norge og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	52
Tabel 71. Emner, som studierne omhandler, særskilt for studier gennemført i Norge og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	53
Tabel 72. Pædagogiske temaer, som behandles i studierne, særskilt for studier gennemført i Norge og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	53
Tabel 73. Studiernes sociale og institutionelle aspekter, særskilt for studier gennemført i Norge og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	53
Tabel 74. Studiernes perspektiver på institutionen i samfundet, særskilt for studier gennemført i Norge og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	54
Tabel 75. Vurdering af kvalitetsparametre i studierne, særskilt for studier gennemført i Norge og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	54
Tabel 76. Studiernes evne til at udelukke bias og fejlkilder, særskilt for studier gennemført i Norge og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	54
Tabel 77. Om studierne forholder sig til generaliserbarhed, særskilt for studier gennemført i Norge og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	55
Tabel 78. Vurdering af studierne forskningskvalitet, særskilt for studier gennemført i Norge og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	55
Tabel 79. Antal studier, særskilt for studier gennemført i Sverige og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	56
Tabel 80. Finansiering af studierne, særskilt for studier gennemført i Sverige og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	56
Tabel 81. Anvendte forskningsmetoder i studierne, særskilt for studier gennemført i Sverige og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	56
Tabel 82. Anvendte forskningsdesign i studierne, særskilt for studier gennemført i Sverige og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	56
Tabel 83. Anvendte dataindsamlingsmetoder i studierne, særskilt for studier gennemført i Sverige og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	57
Tabel 84. Studiernes sigte, særskilt for studier gennemført i Sverige og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	57
Tabel 85. Aktører, som studierne omhandler, særskilt for studier gennemført i Sverige og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	58
Tabel 86. Studier med børn som aktører, særskilt for aldersgrupper i studier gennemført i Sverige og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	58
Tabel 87. Aktører, som informerer studierne, særskilt for studier gennemført i Sverige og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	59
Tabel 88. Børn som informanter, særskilt for aldersgrupper i studier gennemført i Sverige og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	59

Tabel 89. Emner, som studierne omhandler, særskilt for studier gennemført i Sverige og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	60
Tabel 90. Pædagogiske temaer, som behandles i studierne, særskilt for studier gennemført i Sverige og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	60
Tabel 91. Studiernes sociale og institutionelle aspekter, særskilt for studier gennemført i Sverige og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	61
Tabel 92. Studiernes perspektiver på institutionen i samfundet, særskilt for studier gennemført i Sverige og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	61
Tabel 93. Vurdering af kvalitetsparametre i studierne, særskilt for studier gennemført i Sverige og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	61
Tabel 94. Studiernes evne til at udelukke bias og fejlkilder, særskilt for studier gennemført i Sverige og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	62
Tabel 95. Om studierne forholder sig til generaliserbarhed, særskilt for studier gennemført i Sverige og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	62
Tabel 96. Vurdering af studierne forskningskvalitet, særskilt for studier gennemført i Sverige og med middel og høj forskningskvalitet i 2017.....	62
Tabel 97. Lande som studierne er gennemført i, særskilt for studier af lav forskningskvalitet i 2017.....	63
Tabel 98. Finansiering af studierne, særskilt for studier af lav forskningskvalitet i 2017.....	63
Tabel 99. Anvendte forskningsmetoder i studierne, særskilt for studier af lav forskningskvalitet i 2017.....	63
Tabel 100. Anvendte forskningsdesign i studierne, særskilt for studier af lav forskningskvalitet i 2017.....	64
Tabel 101. Anvendte dataindsamlingsmetoder i studierne, særskilt for studier af lav forskningskvalitet i 2017.....	64
Tabel 102. Studiernes overordnede sigte, særskilt for studier af lav forskningskvalitet i 2017.....	65
Tabel 103. Aktører, som studierne omhandler, særskilt for studier af lav forskningskvalitet i 2017.....	65
Tabel 104. Studier med børn som aktører, særskilt for aldersgrupper i studier af lav forskningskvalitet i 2017.....	65
Tabel 105. Aktører, som informerer studierne, særskilt for studier af lav forskningskvalitet i 2017.....	66
Tabel 106. Børn som informanter, særskilt for aldersgrupper i studier af lav forskningskvalitet i 2017.....	66
Tabel 107. Emner, som studierne omhandler, særskilt for studier af lav forskningskvalitet i 2017.....	67
Tabel 108. Pædagogiske temaer, som behandles i studierne, særskilt for studier af lav forskningskvalitet i 2017.....	67
Tabel 109. Studiernes sociale og institutionelle aspekter, særskilt for studier af lav forskningskvalitet i 2017.....	67
Tabel 110. Studiernes perspektiver på institutionen i samfundet, særskilt for studier af lav forskningskvalitet i 2017.....	68
Tabel 111. Vurdering af kvalitetsparametre i studierne, særskilt for studier af lav forskningskvalitet i 2017.....	68
Tabel 112. Studiernes evne til at udelukke bias og fejlkilder, særskilt for studier af lav forskningskvalitet i 2017.....	68
Tabel 113. Om studierne forholder sig til generaliserbarhed, særskilt for studier af lav forskningskvalitet i 2017.....	68

5.7 Liste over inkluderede forskningspublikationer fra 2017

Referencer markeret med * er sekundære referencer.

Ackesjö, H. (2017). Children's Play and Teacher's Playful Teaching: A Discussion about Play in the Preschool Class. *British Journal of Education, Society & Behavioural Science* 19(4), 1-13.

Alatalo T., Meier, J., & Frank, E. (2017). Information Sharing on Children's Literacy Learning in the Transition From Swedish Preschool to School. *Journal of Research in Childhood Education* 31(2), 240-254.

Alatalo, T. (2017). Förskollärares och grundskollärares uppfattningar om undervisning och lärande i förskoleklass. *Pedagogisk forskning i Sverige* 22(1-2), 79-100.

Alatalo, T. (2017). "Kalle, du kan ju läsa!": Förskoleklasslärare synliggör förskoleklasselevs skriftspråsutveckling. *Nordic Journal of Literacy Research* 2017(3), 1-18.

Aminoff, C. (2017). *Samtals- och skriftspråksorienterade lärarledda aktiviteter i förskoleklass*. Licentiatavhandling. Institutionen för beteendevetenskap och lärande, Linköpings universitet.

Andersen, E., Borch-Jenssen, J., Øvreås, S., Ellingsen, H., Jørgensen, K. A., & Moser, T. (2017). Objectively measured physical activity level and sedentary behavior in Norwegian children during a week in preschool. *Preventive Medicine Reports* 7(2017), 130-135.

Andreassen, B., & Øvrebø, E. M. (2017). Religiøse spiseforskrifter i barnehagen. En kvalitativ undersøkelse om barnehagers strategier for tilpasning i møte med islamske spiseforskrifter. *Tidsskrift for Nordisk Barnehageforskning* 16(1), 1-15.

Bergset, G. (2017). Først då blir det ekte vennskap. Kva opplever krysskulturelle barn som viktig for vennsbygging med andre barn i barnehagen? *Barn* 2017(4), 21-35.

Björklund, C., & Alkhede, M. (2017). Sharpening the Focus on Numbers and Counting: Preschool Educators Differentiating Aspects of Mathematical Knowledge for Teaching. *Mathematics Teacher Education and Development* 19(3), 117-134.

Bodin, U. L. (2017). *Förskollärares yrkeskunnande : Förskollärares erfarenheter av praktiskt handlande i pedagogisk verksamhet*. Mälardalen University Press. Licentiate Theses, No. 261. School of Education, Culture and Communication, Mälardalen University, Sweden.

Borg, F. (2017). *Caring for people and the planet: preschool children's knowledge and practices of sustainability*. Doctoral dissertation. Umeå: Umeå University.

*Borg, F. (2017). Economic (in)equality and sustainability : preschool children's views of the economic situation of other children in the world. *Early Child Development and Care*. DOI: 10.1080/03004430.2017.1372758.

*Borg, F. (2017). Kids, cash and sustainability : Economic knowledge and behaviors among preschool children. *Cogent Education* 4(1), 1-14.

- *Borg, F., Winberg, M., & Vinterek, M. (2017). Children's Learning for a Sustainable Society : Influences from Home and Preschool. *Education Inquiry* 8(2), 151-172.
- *Borg, F., Winberg, M., & Vinterek, T. M. (2017). Preschool children's knowledge about the environmental impact of various modes of transport. *Early Child Development and Care*. DOI: 10.1080/03004430.2017.1324433.
- Botö, K., Lantz-Andersson, A., & Wallerstedt, C. (2017). "Ja tycker om B" – barns deltagande i läs- och skrivundervisning i förskolan. *Forskning om undervisning och lärande* 2(5), 78-99.
- Boyd, S., Huss, L., & Ottesjö, C. (2017). Children's agency in creating and maintaining language policy in practice in two "language profile" preschools in Sweden. *Multilingua: Journal of Cross-Cultural and Interlanguage Communication* 36(4), 501-531.
- Bregnbæk, S., Arent, A., Martiny-Bruun, A., & Jørgensen, N. J. (2017). Staten eller familiens børn? Tvang og omsorg i mødet mellem nyttilkomne familier og danske daginstitutioner. *Forskning i Pædagogers Profession og Uddannelse* 1(2), 54-67.
- Bråten, M., & Tønder, A. H. (2017). *Gjør fagbrevet en forskjell? Barne- og ungdomsarbeiderens stilling i barnehage og skole*. Fafo-rapport 2017:01.
- Bulling, I. S. (2017). En mangfoldig møteplass. Åpen barnehage som integreringsarena. *Barn* 2017(2-3), 73-87.
- Børve, H. E. (2017). Men in kindergartens: work culture and gender. *Early Child Development and Care* 187(7), 1083-1094.
- Børve, H. E., & Børve, E. (2017). Rooms with gender: physical environment and play culture in kindergarten. *Early Child Development and Care* 187(5-6), 1069-1081.
- Caiman, C., & Lundegård, I. (2017). Young children's imagination in science education and education for sustainability. *Cultural Studies of Science Education*. DOI: 10.1007/s11422-017-9811-7
- Cameron, D. L., & Kovac, V. B. (2017). Parents and preschool workers' perceptions of competence, collaboration, and strategies for addressing bullying in early childhood. *Child Care in Practice* 23(2), 126-140.
- Castro, S., Granlund, M., & Almqvist, L. (2017). The Relationship between Classroom Quality-Related Variables and Engagement Levels in Swedish Preschool Classrooms: A Longitudinal Study. *European Early Childhood Education Research Journal* 25(1), 122-135.
- Cekaite, A., & Ewaldsson, A.-C. (2017). Language policies in play: Learning ecologies in multilingual preschool interactions among peers and teachers. *Multilingua: Journal of Cross-Cultural and Interlanguage Communication* 36(4), 451-475.
- Cekaite, A., & Holm, M. K. (2017). The comforting touch: Tactile intimacy and talk in managing children's distress. *Research on Language and Social Interaction* 50(2), 109-227.

Clasen, L. E., & Jensen de López, K. (2017). BookFun - 'There's more to it than reading a book' - Implementing a Danish early literacy programme that supports professionalism, language development and social inclusion. *Journal of Early Childhood Literacy* 17(2), 254-279.

Dalgren, S. (2017). *Att göra pedagogisk praktik tillsammans: Socialt samspel i förskolans vardag*. Doktorsavhandling. Linköping: Linköping University Electronic Press.

Drevsholt, K. M. (2017). Når sproget giver mening i praksis. *UCN Perspektiv* 1, 24-35.

Drugli, M. B., Frederiksen, P., & Hansen, O. H. (2017). *Resultater fra to kvalitative casestudier i Brønderslev Kommune 2016*. Aalborg Universitetsforlag. FULM: Forskningsinformeret udvikling af læringsmiljøer.

Eide, B. J., Winger, N., Wolf, K. D., & Dahle, H. F. (2017). «Ei linerle vet at hun er ei linerle». En kvalitativ studie av små barns «well-being» i barnehagen. *Barn* 2017(1), 23-40.

Eik, L. T., & Steinnes, G. S. (2017). *Flere barn på blokka: Rapport fra et forsknings- og utviklingsprosjekt om vurdering av barns trivsel og utvikling i barnehagen*. Høgskolen i Sørøst-Norge. Skriftserien nr. 18, 2017.

Engesnes, N., Danbolt, I. A., & Hagen, L. A. (2017). «Harpespill, fantasiskalaer og syngende fingre» - om barnehagebarns møter med tre musikkrelaterede apper. *Tidsskrift for Nordisk Barnehageforskning* 15(6), 1-17.

Erixon, P.-O., Erixon Arreman, I. (2017). Extended Writing Demands - A Tool for 'Academic Drift' and the Professionalisation of Early Childhood Profession? *Education Inquiry* 8(4), 337-357.

Figenschou, G. (2017). *"Full kontroll i barnehagen?": en studie av styring og styringsmentalitet*. Doktoravhandling ved NTNU, 2017:286. Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap, Institutt for pedagogikk og livslang læring.

Folkman, S. (2017). *Distans, disciplin och dogmer - om ett villkorat lyssnande i förskolan: En studie av lyssnandet i en Reggio Emiliainspirerad pedagogik*. Licentiatavhandling. Barn- och ungdomsvetenskapliga institutionen, Stockholms universitet.

Fridberg, M., Thulin, S., & Redfors, A. (2017). Preschool Children's Collaborative Science Learning Scaffolded by Tablets. *Research in science education*. DOI: 10.1007/s11165-016-9596-9.

Frønes, M. H. (2017). Observasjonens betydning i den profesjonelle praksis. *Tidsskrift for Nordisk Barnehageforskning* 14(9), 1-13.

Fälth, L., Gustafson, S., & Svensson, I. (2017). Phonological awareness training with articulation promotes early reading development. *Education* 137(3), 261-276.

Gjems, L. (2017). Learning about concepts through everyday language interactions in preschools. *Psychology in Russia: State of the Art* 10(4), 33-44.

- Hagen, Å. M., Melby-Lervåg, M., & Lervåg, A. (2017). Improving Language Comprehension in Preschool Children with Language Difficulties: A Cluster Randomized Trial. *Journal of Child Psychology and Psychiatry* 58(10), 1132-1140.
- Hagen, L. A., & Haukenes, S. (2017). Sangrepertoaret i barnehagen - tradisjon eller stagnering? *Tidsskrift for Nordisk Barnehageforskning* 15(5), 1-16.
- Hansen, S. R., Hansen, M. W., & Kristensen, N. H. (2017). Striated agency and smooth regulation: kindergarten mealtime as an ambiguous space for the construction of child and adult relations. *Children's Geographies* 15(2), 237-248.
- Hansen, S. R., & Kristensen, N. H. (2017). Food for Kindergarten Children: Who cares? Relations between Food and Care in Everyday Kindergarten Mealtime. *Food, Culture & Society* 20(3), 485-502.
- Hanssen, N. B., & Hansén, S. (2017). Special education needs activities for children with language difficulties: A comparative study in Belarusian and Norwegian preschools. *Education Inquiry*. DOI: 10.1080/20004508.2017.1380486.
- Heikkilä, M. (2017). Organisationsmodell för teamlärande - Tema: Fler män i förskolan. *Utbildning och lärande* 11(1), 64-81.
- Helgeland, A., & Lund, I. (2017). Children's Voices on Bullying in Kindergarten. *Early Childhood Education Journal* 45(1), 133-141.
- Helgesen, M. B. (2017). Outside belonging : A study of bullying in a daycare institution. *Nordic Early Childhood Education Research Journal* 14(11), 1-11.
- Hermansson, C. (2017). Disembodied Voice and Embodied Affect : e-Reading in Early Childhood Education. *Nordic Journal of Literacy Research* 3(1), 12-25.
- Højholt, M. (2017). "Please do not disturb" : Om at opretholde og skærme nærværende dialoger mellem børn og pædagoger i børnehaver. *Tidsskrift for Nordisk Barnehageforskning* 14(4), 1-16.
- Håkansson, J. (2017). Leadership for learning in the preschool: preschool managers' perspectives on strategies and actions in the systematic quality work. *Educational management administration & leadership*. DOI: 10.1177/1741143217732794.
- Jensen, B., Jensen, P., & Rasmussen, A. W. (2017). Does professional development of preschool teachers improve children's socio-emotional outcomes? *Labour Economics* 45, 26-39.
- Jensen, B. (2017). *Udviklingsprogrammet Fremtidens Dagtilbud. Midtvejsstatus - forundersøgelse : Casestudie i to kommuner*. København: Børne- og Socialministeriet.
- Jonsson, A., Williams, P., & Pramling Samuelsson, I. (2017). Undervisningsbegreppet och dess innebörder uttryckta av förskolans lärare. *Forskning om undervisning och lärande* 5(1), 90-109.

Kalkman, K. (2017). *Day care as an integrational arena and inclusive environment : Newcomer Migrant Girls' Sociocultural Transitions and Negotiations of Identity, Home and Belonging*. Doctoral theses at NTNU, 2017:67. Norwegian University of Science and Technology (NTNU), Faculty of Social and Educational Sciences, Department of Social Work.

*Kalkman, K., & Clark, A. (2017). Here we like playing princesses – newcomer migrant children's transitions within day care: exploring role play as an indication of suitability and home and belonging. *European Early Childhood Education Research Journal* 25(2), 292-304.

*Kalkman, K., Haugen, G. M. D., & Valenta, M. (2017). 'They need to ...': Exploring practitioners' attitudes in relation to newcomer migrant children's needs in Norwegian day care. *Childhood* 24 (3), 366 –380.

*Kalkman, K., Hopperstad, M. H., & Valenta, M. (2017). 'Do you want this?' Exploring newcomer migrant girls' peer reception in Norwegian day care: Experiences with social exclusion through the exchange of self-made artefacts. *Contemporary Issues in Early Childhood* 18(1), 23-38.

Karsrud, F. T., & Norstrand, A. W. (2017). Muntlig fortellingsdidaktikk i et lærende praksisfellesskap. *Barn* 2017(4), 37-51.

Kleppe, R., Melhuish, E., & Sandseter, E. B. H. (2017). Identifying and characterizing risky play in the age one-to-three years. *European Early Childhood Education Research Journal* 25(3), 370-385.

Koch, A. B. (2017). Sounds of Education: Teacher Role and Use of Voice in Interactions with Young Children. *International Journal of Early Childhood* 49(1), 57-72.

Krogstad, K. (2017). Religious Festivals in Early Childhood Education and Care (ECEC) Institutions: A Norwegian Case Study. *Nordic Early Childhood Education Research Journal* 16(3), 1-15.

Krøjer, J., Nielsen, S. B., & Mogensen, K. H. (2017). Generationsspecifikke forskelle mellem pædagogers faglighed. *Tidsskrift for Arbejdsliv* 19(4), 74-88.

Larsen, A. K., & Slåtten, M. V. (2017). Jeg er en sånn hverdagspedagog! Barnehagestyreres profesjonelle handlingsrom for å styrke barnehagelæreres anvendelse av fagspråk. *Tidsskrift for Nordisk Barnehageforskning* 14(8), 1-18.

Larsson, J. (2017). Grasping the essence of a science activity by using a model of pedagogical reasoning and action. *Education 3-13*. DOI: 10.1080/03004279.2017.1354903.

Liljestrand, J., & Hammarberg, A. (2017). The social construction of the competent, self-governed child in documentation: Panels in the Swedish preschool. *Contemporary Issues in Early Childhood* 18(1), 39-54.

Lindh, Y. (2017). Barn och konst - samtal, kommunikation och demokrati. *Tidsskrift for Nordisk Barnehageforskning* 15(2), 1-18.

Lund, O. (2017). Being Pulled into the Drama - How Early Childhood Educators Motivate Children by Way of Bodily Contact and Movements. *American Journal of Educational Research* 5(12), 1200-1207.

Lunneblad, J. (2017). Integration of refugee children and their families in the Swedish preschool: strategies, objectives and standards. *European Early Childhood Education Research Journal* 25(3), 359-369.

Lysklett, O. B., & Berger, H. W. (2017). What Are the Characteristics of Nature Preschools in Norway, and How Do They Organize Their Daily Activities? *Journal of Adventure Education and Outdoor Learning* 17(2), 95-107.

Löfgren, H. (2017). Learning in Preschool: Teachers' Talk about Their Work with Documentation in Swedish Preschools. *Journal of Early Childhood Research* 15(2), 130-143.

Långh, U., Hammar, M., Klintwall, L., & Bölte, S. (2017). Allegiance and knowledge levels of professionals working with early intensive behavioural intervention in autism. *Early Intervention in Psychiatry* 11(5), 444-450.

Magnusson, L. O. (2017). *Treåringar, kameror och förskola – en serie diffraktiva rörelser*. Doktorsavhandling. Göteborg: ArtMonitor, Göteborgs universitet.

Markström, A., & Simonsson, M. (2017). Introduction to preschool: strategies for managing the gap between home and preschool. *Nordic Journal of Studies in Educational Policy* 3(2), 179-188.

Martín-Bylund, A. (2017). Playing the Game and Speaking the Right Language: Language Policy and Materiality in a Bilingual Preschool Activity. *Multilingua: Journal of Cross-Cultural and Interlanguage Communication* 36(4), 477-499.

Menning, S. F. (2017). Tracing Curiosity with a Value Perspective. *Nordisk tidsskrift for pedagogikk og kritikk* 3(1), 1-16.

Moen, K. H. (2017). Barnehagestyreres opplevelser av forholdet til skolen i spørsmål om barns læring. *Tidsskrift for Nordisk Barnehageforskning* 14(5), 1-16.

Munck, C. C. C. (2017). *Små børns fællesskabelse i en flertydig vuggestuepraksis*. Ph.d. afhandling. Roskilde: Roskilde Universitet.

Nagy, C. (2017). *Fler bråk i matematikundervisningen : En aktionsforskningsstudie där lärare lär om progression*. Licentiatuppsats. Göteborgs Universitet.

Nielsen, H., Jensen, P., Bleses, D., Ostensen, J., Dybdal, L., & Breining, S. (2017). *Forskningsbaseret evalueringsrapport om Fremtidens Dagtilbud : Undersøgelse af indsatsens implementering og effekter*. København: Børne- og Socialministeriet.

Nilsen, A. C. E. (2017). *Bekymringsbarn blir til: En institusjonell etnografi av tidlig innsats som styringsrasjonal i barnehagen*. Avhandling for graden doctor philosophiae i samfunnsvitenskap. Universitetet i Agder, Fakultet for samfunnsvitenskap.

- *Nilsen, A. C. E. (2017). When texts become action. The institutional circuit of early childhood intervention. *European Early Childhood Education Research Journal* 25(6), 918-929.
- Nilsson, M.-H. Z., & Holmberg, K. (2017). Quality and Knowledge Content in Music Activities in Preschool : The Impact of Human Materiality Combinations. *Journal of Research in Childhood Education* 31(1), 103-112.
- Nilsson, P., & Elm, A. (2017). Capturing and Developing Early Childhood Teachers' Science Pedagogical Content Knowledge Through CoRes. *Journal of Science Teacher Education* 28(5), 406-424.
- Nome, D. Ø. (2017). *De yngste barnas nonverbale sosiale handlingsreportoar : slik det utvikler seg og kommer til uttrykk i norske barnehager*. Doktoravhandling. Universitetet i Agder.
- *Nome, D. (2017). The flow of play among toddlers in kindergarten. I: Russell, W., Ryall, E., & MacLean, M. (Red.), *The Philosophy of Play as Life*. (pp.179-192). London: Routledge.
- *Nome, D. Ø. (2017). De yngste barna og tingene deres : en ANT-analyse av lek i småbarnsavdelinger. *Tidsskrift for Nordisk Barnehageforskning* 14(6), 1-17.
- Nordahl, T., Nordahl, S. Ø., Sunnevåg, A. K., Berg, B., & Martinsen, M. (2017). *Det gode er det fremragende sin fiende : Resultater fra kartleggingsundersøkelser i Kristiansand kommune*. Senter for praksisrettet utdanningsforskning SePU, Høgskolen i Innlandet.
- Nordahl, T., Hansen, L. S., Øyen Nordahl, S., Sunnevåg, A.-K., & Hansen, O. (2017). *Resultater fra anden kortlægningsundersøgelse i Brønderslev Kommune 2016*. Aalborg: Aalborg Universitetsforlag. FULM: Forskningsinformeret udvikling af læringsmiljøer.
- *Nordahl, T., & Sunnevåg, A.-K. (2017). Forbedringsarbeid i barnehagen. *Paideia* 14(2017), 7-19.
- Nygård, M. (2017). The Norwegian Early Childhood Education and Care institution as a learning arena: autonomy and positioning of the pedagogic recontextualising field with the increase in state control of ECEC content. *Nordic Journal of Studies in Educational Policy* 3(3), 230-240.
- Palmér, H., & Björklund, C. (2017). Collective but diverse: Preschool teachers networking to develop toddler mathematics. *Mathematics Teacher Education and Development* 19(3), 3-16.
- Palmér, H. (2017). Programming in preschool – with a focus on learning mathematics. *International Research in Early Childhood Education* 8(1), 75-87.
- Petitclerc, A., Côté, S., Doyle, O., Burchinal, M., Herba, C., Zachrisson, H. D., Boivin, M., Tremblay, R. E., Tiemeier, H., Jaddoe, V. W., & Raat, H. (2017). Who uses early childhood education and care services? Comparing socioeconomic selection across five western policy contexts. *International Journal of Child Care and Education Policy* 11(3), 1-24.
- Pettersson, K. E. (2017). Teachers' actions and children's interests. Quality becomings in preschool documentation. *Tidsskrift for Nordisk Barnehageforskning* 14(2), 1-17.

Plum, M. (2017). *I mangetydighedens mellemrum : Om pædagogers daglige vidensprocesser*. Institut for Medier, Erkendelse og Formidling, Københavns Universitet.

Puskás, T. (2017). Picking up the threads. Languaging in a Swedish mainstream preschool. *Early Years: An International Journal of Research and Development* 37(3), 313-325.

Puskás, T., & Andersson, A. (2017). "Why Do We Celebrate ...?" Filling Traditions with Meaning in an Ethnically Diverse Swedish Preschool. *International Journal of Early Childhood* 49(1), 21-37.

Puskás, T., & Björk-Willén, P. (2017). Dilemmatic aspects of language policies in a trilingual preschool group. *Multilingua: Journal of Cross-Cultural and Interlanguage Communication* 36(4), 425-449.

Reikerås, E., Moser, T., & Tønnessen, F. E. (2017). Mathematical skills and motor life skills in toddlers: do differences in mathematical skills reflect differences in motor skills? *European Early Childhood Education Research Journal* 25(1), 72-88.

Ribeiro, L. A., Zachrisson, H. D., & Dearing, E. (2017). Peer effects on the development of language skills in Norwegian childcare centers. *Early Childhood Research Quarterly* 41, 1-12.

Sadownik, A. R. (2017). Dark play as a misrecognized need for redistributing (digital) goods: An example from an egalitarian society. *Contemporary Issues in Early Childhood* 18(2), 127-144.

Sandberg, A., Broström, S., Johansson, I., Frøkjær, T., Kieferle, C., Seifert, A., Roth, A., Tull, M., Ugaste, A., & Laan, M. (2017). Children's Perspective on Learning: An International Study in Denmark, Estonia, Germany and Sweden. *Early Childhood Education Journal* 45(1), 71-81.

Sando, O. J., Sandseter, E. B. H., Pareliussen, I., & Egset, C. K. (2017). Injuries in Norwegian Early Childhood and Care (ECEC) Institutions. *Tidsskrift for Nordisk Barnehageforskning* 14(1), 1-15.

Schmidt, C. H. (2017). *Originale pædagoger: daginstitutionspædagogers faglighed(er) i lyset af en insisterende læringsdagsorden*. Ph.d.-afhandling, Danmarks institut for Pædagogik og Uddannelse (DPU), Aarhus Universitet.

Schmidt, L. S. K. (2017). *Pædagogers samfundsmæssige roller i forældresamarbejde*. Center for Pædagogik, Professionshøjskolen Absalon.

Sheridan, S., & Gjems, L. (2017). Preschool as an arena for developing teacher knowledge concerning children's language learning. *Early Childhood Education Journal* 45(3), 347-357.

Shutts, K., Kenward, B., Falk, H., Ivegran, A., & Fawcett, C. (2017). Early preschool environments and gender: Effects of gender pedagogy in Sweden. *Journal of Experimental Child Psychology* 162, 1-17.

Sjödin, F., & Neely, G. (2017). Communication Patterns and Stress in the Preschool : an Observational Study. *Child Care in Practice* 23(2), 181-194.

Skjæveland, Y. (2017). Learning history in early childhood: Teaching methods and children's understanding. *Contemporary Issues in Early Childhood* 18(1), 8-22.

Stangeland, E. B. (2017). The impact of language skills and social competence on play behaviour in toddlers. *European Early Childhood Education Research Journal* 25(1), 106-121.

Stier, J., & Sandström, M. (2017). *En interkulturell förskola? Förhållningssätt och kunskapsformer hos förskolepersonal i Rinkeby-Kista*. Interkulturellt utvecklingscentrum Dalarna (IKUD) rapport nr. 4 2017. Falun: Högskolan Dalarna.

Storli, R., & Sandseter, E. B. H. (2017). Gender matters: male and female ECEC practitioners' perceptions and practices regarding children's rough-and-tumble play (R&T). *European Early Childhood Education Research Journal* 25(6), 838-853.

Sæbbe, P., & Pramling Samuelson, I. (2017). Hvordan underviser barnehagelærere? Eller gjør de ikke det i barnehagen? *Tidsskrift for Nordisk Barnehageforskning* 14(7), 1-15.

Söderström, Å., & Hultman, A. L. (2017). Preschool Work against Bullying and Degrading Treatment: Experiences from an Action Learning Project. *Early Years* 37(3), 300-312.

Sønnichsen, L. H. (2017). Det pædagogiske arbejde med børns bevægelse i daginstitutionens underum. Om opmærksomhedspunkter i dialogen om udviklingen af en aktiv nærværende pædagogik. *Barn* 2017(1), 41-54.

Thangavel, G., Rostami, E., & Islam, M. S. (2017). Factors Influencing Non-native Parents to Use Educational e-Services : A Case Study of Preschools in A Swedish Municipality. *International Journal of E-Services and Mobile Applications* 9(4), 41-54.

Thoresen, E. (2017). *Kindergarten teachers as mediators in sociodramatic play interaction: a study of how kindergarten teachers function as mediators in sociodramatic play interaction with children aged four and five*. Doctoral theses. Norwegian University of Science and Technology (NTNU).

Thulin, S., & Gustavsson, L. (2017). Lärares uppfattningar av undervisning och naturvetenskap som innehåll i förskolans verksamhet. *NorDiNa: Nordic Studies in Science Education* 13(1), 81-96.

Thörner, A. (2017). *"Vi kan inte bara utgå från barnens intresse": Pedagogers guidning av barns intresse i förhållande till förskolans målstyrning*. Licentiatuppsats. Borås: Högskolan i Borås.

Togsverd, L., Rothuizen, J. J. E., Jørgensen, H. H., & Weise, S. (2017). *Viden i spil i daginstitutioner*. Forskningsrapport. VIA University College.

*Togsverd, L., Rothuizen, J. J., Jørgensen, H. H., & Weise, S. (2017). Om modstand, frihed og myndigblivelse i daginstitutionen. *Forskning i Pædagogers Profession og Uddannelse* 1(2), 69-84.

Ulset, V., Vitaro, F., Brendgen, M., Bekkhus, M., & Borge A. I. H. (2017). Time spent outdoors during preschool: Links with children's cognitive and behavioral development. *Journal of Environmental Psychology* 52, 69-80.

Vannebo, B. I., & Gotvassli, K.-Å. (2017). The concept of strategy in the early childhood education and care sector. *European Early Childhood Education Research Journal* 25(1), 4-18.

Weldemariam, K., Boyd, D., Hirst, N., Sageidet, B. M., Browder, J. K., Grogan, L., & Hughes, F. (2017). A Critical Analysis of Concepts Associated with Sustainability in Early Childhood Curriculum Frameworks Across Five National Contexts. *International Journal of Early Childhood* 49(3), 333-351.

Winje, A. K. (2017). Å gjøre demokrati i barnehagens kommunikative fellesskap. En studie av de yngste barna sitt språk, barnehagen sin relasjonelle og romlige kvalitet og dets betydning for de yngste barna sin tilgang og meddelelse av livsverden i barnehagen. *Barn* 2017(4), 53-69.

Zachrisen, B. (2017). Kultursensitiv omsorg i barnehagen. *Barn* 2017(2-3), 105-119.

Ärlemalm-Hagsér, E. (2017). Student Teachers' Workplace-Based Learning in Sweden on Early Childhood Education for Sustainability: Experiences in Practice Settings. *International Journal of Early Childhood* 49(3), 411-427.

Ärlemalm-Hagsér, E., Berg, B., Sandberg, A., & Ryve, A. (2017). *Praxisnära kunskapsutbildning : Förskolebarns matematiska förståelse och bekantskap med hållbar finansiell utveckling*. Västerås: Mälardalens högskola.

Ødegård, E., Nordahl, J., & Røys, H. (2017). *Alle skal med! Veiledning i den lærende barnehage*. Cappelen Damm akademisk.

Østerbye, T., & Brandt, H. B. (2017). Drop sprogarbejdet i støjfyldte børnehaver – de kan alligevel ikke høre noget. *Dansk Audiologopædi: Fagblad for Audiologopæder* 53(4), 4-9.

Åberg, E. S. (2017). 'Horrible or happy – we'll have a little grey now': aesthetic judgements in children's narration with an interactive whiteboard. *International Journal of Early Years Education* 25(1), 72-88.

אנימל
האנימל